

บทที่ 4

การพัฒนาอุตสาหกรรมและการพัฒนาที่อยู่อาศัยของแรงงาน ในพื้นที่ศึกษา บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก

ในการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยของแรงงาน ซึ่งประกอบด้วย แนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาอุตสาหกรรม แนวความคิดเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของที่อยู่อาศัยที่สัมพันธ์กับแหล่งงาน แนวความคิดที่เกี่ยวกับการจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับแรงงานภาคอุตสาหกรรม และพฤติกรรมการเลือกที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย และจากการศึกษาสภาพพื้นฐานทั่วไปของพื้นที่ศึกษา สามารถนำไปสู่การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างการพัฒนาอุตสาหกรรมและการพัฒนาที่อยู่อาศัยของแรงงานภาคอุตสาหกรรม ในพื้นที่ศึกษา ดังต่อไปนี้

4.1 การพัฒนาอุตสาหกรรม

การพัฒนาอุตสาหกรรมในอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออกเริ่มขึ้นอย่างจริงจังในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - พ.ศ. 2529) เป็นต้นมา โดยมีจุดประสงค์หลักกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค ให้อุตสาหกรรมกระจายไปสู่ภูมิภาค เพื่อช่วยการดำเนินงานให้เพิ่มขึ้นที่สำคัญคือการดำเนินมาตรการเร่งรัดพัฒนาเขตอุตสาหกรรมในบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก และนิคมอุตสาหกรรมในภูมิภาค เพื่อใช้เป็นเขตอุตสาหกรรมพื้นฐาน และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ปรับปรุงและขยายงานการส่งเสริมขนาดย่อมและอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาค และที่สำคัญส่งเสริมการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมการส่งออก และอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและเทคโนโลยีที่ใช้แรงงานมาก รวมทั้งจัดการฝึกอบรม เพิ่มทักษะและคุณภาพให้แก่แรงงานในภาครัฐและเอกชน โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (Eastern Seaboard Development) ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 โดยกำหนดให้จังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงการ โดยพัฒนาให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมหลัก และอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆ ให้มีความสมบูรณ์ในตัวเอง และเป็นการเสนอทางเลือกแหล่งที่ตั้งให้กับอุตสาหกรรมใหม่ในอนาคต โดยบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกจะกลายเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมใหม่ และแหล่งสร้างงานที่สำคัญของประเทศอีกแห่งหนึ่ง และมีเป้าหมายที่จะให้ชายฝั่งทะเลตะวันออกเป็นประตูทางออกให้กับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จะส่งสินค้าออกไปจำหน่ายต่างประเทศ โดยไม่ต้องผ่านกรุงเทพมหานครอีกต่อไป นอกจากนี้ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 ยังได้กำหนดให้พื้นที่ 3 จังหวัด ดังกล่าว ในบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกเป็นเขตเศรษฐกิจใหม่ ภาคมหานครครอบคลุมพื้นที่ และแนวเชื่อมต่อระหว่าง "กรุงเทพมหานครและปริมณฑล" และ "พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก" โดยมีเป้าหมายพัฒนาให้เป็นระบบโครงข่ายชุมชนเมืองเดียวกันกับพื้นที่

แหล่งอุตสาหกรรมของภาคกลางตอนบน ซึ่งเชื่อมต่อกับระบบเศรษฐกิจของภาคมหานคร มีจังหวัดสระบุรีเป็นศูนย์กลาง สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ให้มีการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกให้สมบูรณ์ พร้อมทั้งจะรองรับการกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเคลื่อนย้ายประชากร สำหรับชุมชนและแหล่งอุตสาหกรรม สนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น และจัดให้มีพื้นที่เพื่อการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เพื่อบริการประชาชนที่อพยพเคลื่อนย้ายจากที่ต่างๆ เข้ามาทำงานและอยู่อาศัยอย่างถาวรและให้ประชาชนได้รับผลจากการพัฒนาอย่างสมบูรณ์ ปรับโครงสร้างการผลิตด้านอุตสาหกรรมและบริการเพิ่มรากฐานโครงสร้างอุตสาหกรรมให้มั่นคง โดยการพัฒนาและส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมสนับสนุน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล และอุตสาหกรรมสื่อสาร โทรคมนาคม รวมทั้งจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมเฉพาะด้าน สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมสนับสนุน อุตสาหกรรมประกอบกิจกรรมบริการ และการค้าในลักษณะของเขตปลอดภาษีศุลกากร ไว้ในเขตเดียวกัน ปรับปรุงประสิทธิภาพแรงงาน และจัดระบบแรงงาน

ผลจากโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกก่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมขึ้นอย่างมากมาย มีการจ้างแรงงานในพื้นที่ แรงงานจากภาคต่างๆของประเทศ และแรงงานต่างชาตินานาชาติ มีการอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานในพื้นที่สูงมาก ผลพวงที่ตามมา ก่อให้เกิดปัญหาด้านสังคมเมือง คือ เกิดชุมชนแออัดขึ้นหลายแห่ง การเพิ่มสถิติอาชญากรรม ปัญหาการขาดแคลนด้านที่อยู่อาศัย และการขาดแคลนด้านบริการพื้นฐานต่างๆ เป็นต้น

หน่วยงานสำคัญที่มีบทบาทในการพัฒนาอุตสาหกรรม ได้แก่ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ. - IEAT)

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งเป็นหน่วยงานจัดตั้งโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 339 และได้ปรับปรุงเป็นพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศให้เติบโตควบคู่ไปกับการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมีหน้าที่หลัก (Main Function) คือ การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม โดย การจัดเตรียมที่ดิน พร้อมระบบสาธารณูปโภค อาทิ การจัดให้มีถนน ท่อระบายน้ำ โรงบำบัดน้ำเสีย ไฟฟ้า และประปา เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่สนับสนุนอื่นๆ ได้แก่ การให้สิทธิประโยชน์ การให้สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการต่างๆ แก่นักลงทุนอุตสาหกรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและนโยบายรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม

แผนงานโครงการของการนิคมอุตสาหกรรมฯ พ.ศ. 2539 - พ.ศ. 2544 ซึ่งมีโครงการในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ดังนี้

โครงการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม

- (1) นิคมอุตสาหกรรมที่การนิคมอุตสาหกรรมฯ ดำเนินการเอง

- นิคมแหลมฉบัง ระยะที่ 2 (เขตอุตสาหกรรมส่งออก)
- โครงการนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3

(2) โครงการท่าเรืออุตสาหกรรม

- โครงการก่อสร้างท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 2
- โครงการก่อสร้างท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3
- โครงการก่อสร้างท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 4

(3) โครงการด้านสิ่งแวดล้อม

- โครงการชุมชนเมืองใหม่มาบตาพุด
- โครงการเขตพาณิชย์กรรมแหลมฉบัง

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

เป็นหน่วยงานภาครัฐที่จัดตั้งขึ้น เนื่องจากงานอุตสาหกรรมที่จะส่งเสริมมีความซับซ้อนขึ้น จึงมีการตรากฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนขึ้นใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2508 กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อกิจการอุตสาหกรรมขึ้น เป็นหน่วยงานถาวรมีฐานะเทียบเท่ากรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่บริหารงานส่งเสริมการลงทุน ให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน พระราชบัญญัตินี้ประกาศเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2509

เขตส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน แบ่งเขตการให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากร ออกเป็น 3 เขต เพื่อเป็นการจูงใจให้นักลงทุน ไปลงทุนในเขตส่งเสริมการลงทุน (เขต 3) ให้มากที่สุด โดยกำหนดให้พื้นที่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และท้องที่จังหวัดต่างๆทุกจังหวัดเป็นเขตส่งเสริมการลงทุน ยกเว้น กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ราชบุรี สุพรรณบุรี กาญจนบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สมุทรสงคราม ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และนครนายก หลักเกณฑ์การให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากร มีดังนี้

เขต 1 โครงการที่ประกอบการหรือจัดตั้งโรงงานในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล (จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สมุทรสาคร สมุทรปราการ และนครปฐม)

(1) ให้ได้รับการลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรกึ่งหนึ่งเฉพาะรายการที่ไม่อยู่ในประกาศกระทรวงการคลัง ที่ ศก. 13/2533 ลงวันที่ 18 กันยายน 2533 เว้นแต่เครื่องจักรที่มีอากรขาเข้าต่ำกว่าร้อยละ 10 จะไม่ได้รับการลดหย่อน สำหรับโครงการต่อไปนี้

- ส่งออกไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของมูลค่ายอดขาย หรือ
- ตั้งแหล่งประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม หรือในเขตอุตสาหกรรมที่

ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการ

(2) ให้ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 3 ปี สำหรับโครงการส่งออกไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของมูลค่ายอดขาย และตั้งแหล่งประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม หรือในเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการ

(3) ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นเวลา 1 ปี สำหรับโครงการที่ส่งออกไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของมูลค่ายอดขาย

เขต 2 โครงการที่ประกอบการ หรือตั้งโรงงานในจังหวัด ราชบุรี สุพรรณบุรี กาญจนบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สมุทรสงคราม ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และนครนายก

(1) ให้ได้รับการลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรกึ่งหนึ่งเฉพาะรายการที่ไม่อยู่ในประกาศกระทรวงการคลัง ที่ ศก. 13/2533 ลงวันที่ 18 กันยายน 2533 เว้นแต่เครื่องจักรที่มีอากรขาเข้าต่ำกว่าร้อยละ 10 จะไม่ได้รับการลดหย่อน

(2) ให้ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 3 ปี และเพิ่มขึ้นอีก 7 ปี หากตั้งแหล่งประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม หรือในเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการ

(3) ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นเวลา 1 ปี สำหรับโครงการที่ส่งออกไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของมูลค่ายอดขาย

เขต 3 โครงการที่ประกอบการ หรือตั้งโรงงานในเขตส่งเสริมการลงทุน (60 จังหวัด รวมนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง)

(1) ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร

(2) ให้ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี

(3) ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าร้อยละ 75 ของอัตราปกติ สำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นที่นำเข้ามาผลิตเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร เป็นระยะเวลา 5 ปี โดยคณะกรรมการจะอนุมัติให้คราวละ 1 ปี แต่วัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นนั้น ต้องไม่เป็นของที่ผลิต หรือมีกำเนิดในราชอาณาจักรซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียงกันกับชนิดที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร และมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้ ทั้งนี้ไม่รวมถึงโครงการที่ประกอบการ หรือตั้งโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง

(4) ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็น 5 ปีสำหรับโครงการที่ส่งออกไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของมูลค่ายอดขาย

(5) ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์พิเศษตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ดังนี้

- ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 ของอัตราปกติเป็นเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

- อนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา เป็น 2 เท่า เป็นเวลา 10 ปี นับแต่วันเริ่มมีรายได้

- อนุญาตให้หักค่าติดตั้ง หรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก จากกำไรสุทธิ ร้อยละ 25 ของเงินที่ลงทุน

สำหรับโครงการที่ได้รับการส่งเสริมในกิจการต่อไปนี้ คือ กิจการระบบขนส่งพื้นฐาน กิจการสาธารณูปโภค กิจการที่เกี่ยวข้องกับการรักษา และหรือฟื้นฟูสภาพแวดล้อม กิจการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาเทคโนโลยี กิจการอุตสาหกรรมพื้นฐาน กิจการเหล่านี้ จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 8 ปี ไม่ว่าจะตั้งแหล่งประกอบการในเขตใด จะได้รับการลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรกึ่งหนึ่ง(เฉพาะรายการที่ไม่อยู่ในประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก. 13/2533 ลงวันที่

18 กันยายน 2533 เว้นแต่รายการเครื่องจักรที่มีอากรขาเข้าต่ำกว่าร้อยละ 10 จะไม่ได้รับการลดหย่อน) กรณีตั้งอยู่ในเขต 1 และ 2 และยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร กรณีตั้งอยู่ในเขต 3

4.1.1 การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม ในอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออก

ในการศึกษาวิเคราะห์การกระจายตัวของโรงงาน ที่สำคัญ คือ ขนาดโรงงาน และประเภทโรงงานอุตสาหกรรม

ขนาดโรงงานอุตสาหกรรม

จากลักษณะโรงงานอุตสาหกรรมในเขตอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออก สามารถแบ่งขนาดโรงงาน ดังนี้

1. อุตสาหกรรมขนาดครอบครัว ได้แก่ การผลิตสิ่งของสำหรับใช้เองภายในครัวเรือน หรือทำจำหน่าย เป็นรายได้พิเศษ โดยมีเงินทุนจดทะเบียน (Registered Capital) ของกิจการนั้นๆ ไม่เกิน 1 ล้านบาท และมีจำนวนแรงงานไม่เกิน 10 คน โดยอาจใช้แรงงานของตนเอง หรือสมาชิกในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ หรือหากมีการจ้างงานคนอื่นบ้างก็เป็นครั้งคราวเท่านั้น
2. อุตสาหกรรมขนาดเล็ก หมายถึงอุตสาหกรรม หรือโรงงานประเภทบริษัทประเภทหัตถกรรม หรือประเภทอุตสาหกรรมขนาดครอบครัว ที่มีเงินทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 1 ถึง 10 ล้านบาท มีการจ้างงาน ตั้งแต่ 10 - 50 คน
3. อุตสาหกรรมขนาดกลางค่อนข้างเล็ก หมายถึงอุตสาหกรรมที่มีการลงทุน มากกว่า 10 - 100 ล้านบาท ใช้แรงงานมากตั้งแต่ 50 - 300 คน และมีเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิตที่ทันสมัย หรือค่อนข้างทันสมัยกว่าอุตสาหกรรมขนาดเล็ก
4. อุตสาหกรรมขนาดกลาง หมายถึงอุตสาหกรรมที่มีการลงทุน 100-500 ล้านบาท ใช้แรงงานมากตั้งแต่ 300-1,000 คน และ และมีเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิตที่ทันสมัย หรือค่อนข้างทันสมัยกว่าอุตสาหกรรมขนาดกลางค่อนข้างเล็ก
5. อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ หมายถึงอุตสาหกรรมที่มีการลงทุน 500-1,000 ล้านบาท ใช้แรงงานมากตั้งแต่ 1,000-2,000 คน และมีเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิตขนาดใหญ่ที่ทันสมัย การผลิตต้องใช้เทคโนโลยีระดับสูง มีอัตราการผลิตที่สูงมาก จึงจะคุ้มทุน มีระบบบริหารงานภายในโรงงานที่ทันสมัย และมีการรวมขั้นตอนต่างๆ ของการผลิตไว้มากขึ้นตอนกว่าอุตสาหกรรมอื่น
6. อุตสาหกรรมขนาดใหญ่มาก หมายถึงอุตสาหกรรมที่มีการลงทุน มากกว่า 1,000 ล้านบาท ใช้แรงงานมากกว่า 2,000 คนขึ้นไป และมีเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิตขนาดใหญ่ที่ทันสมัย การผลิตต้องใช้เทคโนโลยีระดับสูง มีอัตราการผลิตที่สูงมาก จึงจะคุ้มทุน มีระบบบริหารงานภายในโรงงานที่ทันสมัย และมีการรวมขั้นตอนต่างๆ ของการผลิตไว้มากขึ้นตอนกว่าอุตสาหกรรมอื่น

โรงงานอุตสาหกรรมใดจะถูกจัดใดเป็นอุตสาหกรรมขนาดใดนั้น ปกติจะพิจารณาจากขนาดของการลงทุน และ ขนาดของการว่าจ้างแรงงาน

ประเภทอุตสาหกรรม ในการจำแนกประเภทอุตสาหกรรมของตามกรมโรงงาน อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม สามารถจำแนกได้ 12 ประเภท ดังนี้

1. อุตสาหกรรมกระดาษ
2. อุตสาหกรรมก่อสร้าง
3. อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม
4. อุตสาหกรรมแปรรูปไม้
5. อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
6. อุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก
7. อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ
8. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ
9. อุตสาหกรรมรองเท้าและผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง
10. อุตสาหกรรมอุปกรณ์กีฬาและของเด็กเล่น
11. อุตสาหกรรมบริการ
12. อุตสาหกรรมอื่นๆ

โรงงานอุตสาหกรรมในอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออก มีการกระจายตัวเกาะไปตามเส้นทางคมนาคมสายหลัก อาทิ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 หมายเลข 34 หมายเลข 331 และหมายเลข 3191 ที่สำคัญมักตั้งบริเวณที่ไม่ห่างไกลจากบริเวณ ท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง และท่าเรือน้ำลึกมาบตาพุด เพื่อสะดวกในการขน-ถ่าย วัตถุดิบ และผลผลิต นอกจากนี้ยังนิยมตั้งอยู่ใกล้แหล่งน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำบางพระ อ่างเก็บน้ำหนองกลางดง रिมน้ำบางปะกง อ่างเก็บน้ำดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองค้อ และอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล เพื่อสะดวกในการนำน้ำมาใช้ในกิจการอุตสาหกรรม ได้อย่างเพียงพอ ในการวิเคราะห์การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม และแรงงาน ในอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออก จะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ในปี พ.ศ. 2533 และปี พ.ศ. 2538 เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงการกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมในอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออก ได้ชัดเจน

พ.ศ. 2533 บริเวณที่มีการกระจุกตัวของโรงงานอุตสาหกรรมหนาแน่น คือ ในเขตจังหวัดชลบุรี ซึ่งมีสวนอุตสาหกรรมศรีอโศกพัฒนาฯ เป็นศูนย์อุตสาหกรรมของเอกชนขนาดใหญ่ในเขตอำเภอศรีราชา ประกอบกับในปีนี้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้เริ่มให้มีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ในพื้นที่อำเภอศรีราชา ทำให้พื้นที่จังหวัดชลบุรีเป็นบริเวณที่มีโรงงานหนาแน่นกว่าจังหวัดอื่นในเขตอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออก สำหรับพื้นที่ที่มีโรงงานกระจุกตัวมากรองจากจังหวัดชลบุรี คือ จังหวัดระยอง เนื่องจากในปี พ.ศ.2533 ได้เริ่มให้มีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ในพื้นที่อำเภอเมืองระยอง

พื้นที่ในอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออกที่มีกิจกรรมอุตสาหกรรมที่เด่นชัด คือ บริเวณอำเภอเมืองชลบุรี และอำเภอเมืองระยอง พื้นที่ 2 บริเวณนี้มีโรงงาน และแรงงานอุตสาหกรรมกระจายตัวอย่างหนาแน่น อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ เป็นอุตสาหกรรมประเภทเกษตรกรรม ซึ่งกระจุกตัวหนาแน่นในเขตอำเภอเมืองชลบุรี สำหรับอุตสาหกรรมที่มีจำนวนมากรองจากอุตสาหกรรมเกษตรกรรม คือ

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตร (รวมมัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา) ในแต่ละปี การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2533

ระดับการศึกษา	หลักสูตรที่เปิดสอน											รวม	
	การศึกษา	มัธยมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนต้น-มัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนปลาย-อาชีวศึกษา	อาชีวศึกษา	อาชีวศึกษา-มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา-อาชีวศึกษา	อาชีวศึกษา-อาชีวศึกษา	อาชีวศึกษา-อาชีวศึกษา		
มัธยมศึกษา	314	90	182	104	22	12	13	11	12	6	235	48	1,255
1. ม. เปิดสอน	210	35	80	40	4	2	11	3	7	2	146	26	566
2. ม. พหุศึกษา	38	34	5	1	-	1	-	-	-	1	1	1	82
3. ม. วิทยาลัย	74	1	14	12	-	3	-	-	-	-	13	1	118
4. ม. ปวช.	70	3	27	11	-	-	-	3	-	2	20	2	136
5. ม. ศรีวิภา	25	13	28	15	13	5	2	4	5	1	28	12	150
6. ม. บางเขน	78	9	12	20	3	1	-	1	-	-	14	4	142
7. ม. สัตหีบ	5	1	3	2	-	-	-	-	-	-	5	-	16
8. ม. พนมพิบูลย์	4	-	9	3	-	-	-	-	-	-	4	1	21
9. ม. ปะนา	10	-	7	-	-	-	-	-	-	-	4	1	22
10. ม. เทวธัญ													
มัธยมศึกษาตอนต้น	205	23	92	42	11	20	21	16	20	10	99	16	551
1. ม. เปิดสอน	20	5	28	7	3	2	9	4	2	2	58	10	147
2. ม. บางเขน	23	1	3	1	1	1	1	2	-	-	10	-	43
3. ม. ปวช.	21	-	2	6	1	-	2	-	-	-	-	1	33
4. ม. บางเขน	26	6	11	11	6	17	7	9	24	8	14	4	143
5. ม. บางเขน	18	3	10	12	-	-	1	-	-	-	8	1	53
6. ม. พนมพิบูลย์	74	5	9	5	-	-	-	1	-	-	9	-	103
7. ม. ปะนา	12	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
8. ม. บางเขน	8	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
9. ม. เทวธัญ	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	4
10. ม. เทวธัญ													
มัธยมศึกษาตอนปลาย	248	71	98	97	3	37	25	5	2	2	95	30	733
1. ม. เปิดสอน	95	30	70	34	2	24	8	2	1	1	62	25	353
2. ม. ปวช.	30	12	7	10	1	9	4	2	1	1	7	4	108
3. ม. ปะนา	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	5
4. ม. ปะนา	8	8	3	3	-	-	3	1	-	-	4	-	30
5. ม. ปะนา	90	20	15	50	-	2	10	-	1	-	21	20	229
6. ม. สัตหีบ	4	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	8
7. ม. เทวธัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมโรงเรียนมัธยมศึกษา	907	190	342	248	36	66	58	32	40	18	429	114	2,589

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตร (รวมมัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา) ในแต่ละปี การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2534

ระดับการศึกษา	หลักสูตรที่เปิดสอน											รวม	
	การศึกษา	มัธยมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนต้น-มัธยมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนปลาย-อาชีวศึกษา	อาชีวศึกษา	อาชีวศึกษา-มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา-อาชีวศึกษา	อาชีวศึกษา-อาชีวศึกษา	อาชีวศึกษา-อาชีวศึกษา		
มัธยมศึกษา	273	168	190	168	52	109	147	93	27	30	314	96	1,657
1. ม. เปิดสอน	61	71	81	61	7	28	73	37	10	9	174	37	649
2. ม. พหุศึกษา	36	26	2	4	4	7	11	1	-	5	8	3	107
3. ม. วิทยาลัย	66	8	21	33	-	4	2	1	1	-	20	6	162
4. ม. ปวช.	46	24	16	16	11	14	13	10	4	3	24	5	186
5. ม. ศรีวิภา	23	17	31	23	22	42	40	43	11	9	63	36	360
6. ม. บางเขน	30	17	14	22	8	9	3	-	-	3	12	3	121
7. ม. สัตหีบ	2	3	2	5	-	1	2	-	-	1	5	-	21
8. ม. พนมพิบูลย์	4	2	5	2	-	2	-	-	1	-	4	6	29
9. ม. ปะนา	5	-	8	2	-	2	3	1	-	-	4	-	25
10. ม. เทวธัญ													
มัธยมศึกษาตอนต้น	168	78	74	72	17	72	82	61	13	13	200	54	920
1. ม. เปิดสอน	20	16	30	16	4	8	22	7	1	3	91	18	236
2. ม. บางเขน	24	10	4	4	3	8	3	6	-	-	16	2	60
3. ม. ปวช.	18	1	5	6	2	7	5	-	-	-	4	2	50
4. ม. บางเขน	30	13	15	17	6	46	31	46	11	10	50	27	304
5. ม. บางเขน	14	6	7	14	-	3	3	-	-	-	6	2	53
6. ม. พนมพิบูลย์	30	23	6	12	-	1	6	1	-	-	25	1	134
7. ม. ปะนา	7	7	3	2	-	2	9	1	-	-	8	2	43
8. ม. บางเขน	8	3	2	1	-	-	2	-	-	-	-	-	16
9. ม. เทวธัญ	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	4
10. ม. เทวธัญ													
มัธยมศึกษาตอนปลาย	200	78	93	90	4	72	36	5	2	4	110	37	617
1. ม. เปิดสอน	101	33	70	34	3	55	16	2	1	1	66	32	413
2. ม. ปวช.	36	14	7	10	1	10	4	2	1	3	7	6	121
3. ม. ปะนา	1	2	-	-	-	4	2	-	-	-	8	6	23
4. ม. ปะนา	10	9	3	3	-	-	4	1	-	-	12	-	42
5. ม. ปะนา	88	16	10	48	-	2	10	-	1	-	17	12	204
6. ม. สัตหีบ	4	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	8
7. ม. เทวธัญ	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	6
รวมโรงเรียนมัธยมศึกษา	716	325	347	360	73	253	205	159	42	47	624	207	3,294

ที่มา : หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2533 และ พ.ศ. 2534

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ (ขนาดสูงหรือสูงมาก/มากหรือมากที่สุด) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พ.ศ. 2533

ประเภทโรงงาน	จำนวนโรงงาน (แบ่งตามขนาดของโรงงาน)							จำนวนคนงาน (แบ่งตามขนาดของโรงงาน)						
	ไม่เกิน 1 คน	1-10	10-100	100-500	500-1,000	1,000 คน	รวม	ไม่เกิน 10 คน	10-50	50-200	200-1,000	1,000-2,000	2,000 คน	รวม
ทั้งหมดรวม	800	231	115	16	1	0	1,253	684	242	104	21	3	2	1,253
1. อ. เบื้องต้น	402	128	34	2	0	0	566	390	113	33	1	0	0	566
2. อ. พานิชย์	72	8	1	-	-	-	82	63	13	1	-	-	-	82
3. อ. พืชไร่	68	17	7	1	-	-	116	97	11	9	1	-	-	118
4. อ. ป่าไม้	105	13	13	4	-	1	136	91	31	7	7	1	1	138
5. อ. สัตว์	48	33	55	8	1	5	150	64	41	32	11	2	1	150
6. อ. เกษตร	119	22	1	-	-	-	142	130	11	1	-	-	-	142
7. อ. สัตว์	11	2	3	-	-	-	16	14	2	-	-	-	-	16
8. อ. พืชใหญ่	18	1	1	1	-	-	21	11	8	1	1	-	-	21
9. อ. ปศุ	17	5	-	-	-	-	22	15	7	-	-	-	-	22
10. อ. เกษตร														
ทั้งหมดรวม	292	120	107	40	11	5	591	330	113	60	10	3	3	531
1. อ. เบื้องต้น	76	42	24	5	-	-	147	92	34	21	-	-	-	147
2. อ. เกษตร	28	11	4	-	1	2	43	34	5	3	1	-	-	43
3. อ. ป่าไม้	18	10	3	2	-	-	33	24	6	3	-	-	-	33
4. อ. เกษตร	9	19	71	32	9	3	143	22	45	56	18	2	3	143
5. อ. เกษตร	31	18	2	1	1	-	53	39	12	1	-	1	-	53
6. อ. พืชไร่	77	24	2	-	-	-	103	94	8	1	-	-	-	103
7. อ. ปศุ	14	-	-	-	-	-	14	12	2	-	-	-	-	14
8. อ. สัตว์	9	2	-	-	-	-	11	10	1	-	-	-	-	11
9. อ. สัตว์	3	-	1	-	-	-	4	3	-	1	-	-	-	4
10. อ. สัตว์														
ทั้งหมดรวม	403	168	101	17	8	14	733	505	149	61	15	2	1	733
1. อ. เบื้องต้น	180	100	31	7	4	11	333	230	31	25	8	-	-	353
2. อ. ป่าไม้	65	14	15	7	4	3	108	75	15	12	4	1	1	108
3. อ. ปศุ	1	1	2	1	-	-	5	2	2	1	-	-	-	5
4. อ. ปศุ	15	9	5	1	-	-	30	22	6	2	-	-	-	30
5. อ. ปศุ	140	60	26	1	-	-	227	160	43	20	3	1	-	229
6. อ. สัตว์	4	4	-	-	-	-	8	7	-	1	-	-	-	8
7. อ. สัตว์	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	0
ทั้งหมดรวม	1,533	545	323	78	20	25	2,336	1,710	504	231	35	6	6	2,536

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ (ขนาดสูงหรือสูงมาก/มากหรือมากที่สุด) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พ.ศ. 2533

ประเภทโรงงาน	จำนวนโรงงาน (แบ่งตามขนาดของโรงงาน)							จำนวนคนงาน (แบ่งตามขนาดของโรงงาน)						
	ไม่เกิน 1 คน	1-10	10-100	100-500	500-1,000	1,000 คน	รวม	ไม่เกิน 10 คน	10-50	50-200	200-1,000	1,000-2,000	2,000 คน	รวม
ทั้งหมดรวม	530	471	439	146	37	28	1,257	739	460	357	64	14	3	1,057
1. อ. เบื้องต้น	231	206	144	47	12	9	649	311	206	115	14	4	-	649
2. อ. พานิชย์	45	38	22	1	-	1	107	65	30	11	1	-	-	107
3. อ. พืชไร่	80	45	30	6	1	-	162	101	32	24	5	-	-	162
4. อ. ป่าไม้	58	52	61	12	2	1	186	80	50	42	10	2	2	186
5. อ. สัตว์	44	35	149	74	22	16	360	81	32	136	51	7	1	360
6. อ. เกษตร	45	57	18	3	1	1	121	68	35	15	2	1	-	121
7. อ. สัตว์	9	6	5	1	-	-	21	11	8	2	-	-	-	21
8. อ. พืชใหญ่	12	3	9	2	-	-	26	9	8	8	1	-	-	26
9. อ. ปศุ	12	9	4	-	-	-	25	13	10	2	-	-	-	25
10. อ. เกษตร														
ทั้งหมดรวม	287	224	279	101	21	8	920	451	226	169	39	11	4	920
1. อ. เบื้องต้น	97	82	45	11	1	1	236	141	62	25	8	-	-	236
2. อ. เกษตร	25	20	28	4	2	1	60	37	27	13	2	1	-	60
3. อ. ป่าไม้	18	15	13	3	1	-	50	29	15	5	1	-	-	50
4. อ. เกษตร	12	36	105	74	13	4	304	54	36	124	28	9	3	304
5. อ. เกษตร	25	21	5	1	1	-	53	35	14	3	-	1	-	53
6. อ. พืชไร่	79	37	15	1	2	-	134	114	15	5	-	-	-	134
7. อ. ปศุ	17	9	7	6	3	1	48	25	5	12	-	-	1	43
8. อ. สัตว์	10	4	1	1	-	-	16	13	2	1	-	-	-	16
9. อ. สัตว์	4	-	-	-	-	-	4	3	-	1	-	-	-	4
10. อ. สัตว์														
11. อ. สัตว์														
ทั้งหมดรวม	380	201	135	40	20	41	617	461	170	107	41	7	1	617
1. อ. เบื้องต้น	169	100	63	20	14	38	413	234	94	35	27	3	-	413
2. อ. ป่าไม้	62	18	22	10	6	3	121	74	19	18	7	2	1	121
3. อ. ปศุ	1	1	13	8	-	-	23	3	7	5	4	1	-	23
4. อ. ปศุ	17	16	8	1	-	-	42	25	12	5	-	-	-	42
5. อ. ปศุ	126	50	27	1	-	-	204	144	37	19	3	1	-	204
6. อ. สัตว์	4	4	-	-	-	-	8	7	-	1	-	-	-	8
7. อ. สัตว์	1	3	2	-	-	-	6	4	1	1	-	-	-	6
ทั้งหมดรวม	1,208	690	653	237	78	77	3,304	1,981	650	658	164	32	6	3,304

ที่มา : ข้อมูลจากกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2533 และ พ.ศ. 2535

อุตสาหกรรมบริการ โรงงานส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี เช่นกัน อนาคตชายฝั่งทะเลตะวันออก ในปี พ.ศ. 2533 ยังมีโรงงานอุตสาหกรรมประเภทสำคัญๆ อาทิ กลุ่มเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก กลุ่มโลหะและอโลหะ กลุ่มอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม กลุ่มรองเท้าและผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก โดยกระจายตัวในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

- กลุ่มเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก นับว่ามีจำนวนมากที่สุดในกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทสำคัญๆ ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง และอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
- กลุ่มโลหะและอโลหะ กระจุกตัวอยู่ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี และอำเภอแกลง จังหวัดระยอง มากที่สุด
- กลุ่มอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าต่างๆ ในปี พ.ศ. 2533 นับว่ามีจำนวนน้อยที่สุดในกลุ่มโรงงานประเภทสำคัญๆ โรงงานส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบางปะกง
- กลุ่มสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีราชา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
- กลุ่มรองเท้าและผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง อยู่ในเขตอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา มากที่สุด

อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานสูง ในปี พ.ศ. 2533 โรงงานอุตสาหกรรมในอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออกที่มีการจ้างแรงงานจำนวนมาก คือ อุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์และผลิตภัณฑ์เครื่องไฟฟ้าต่างๆ ซึ่งมีการจ้างงานสูงถึง 16,696 คน คิดเป็นร้อยละ 17.76 ของแรงงานทั้งอนุภาคชายฝั่งฯ กลุ่มโรงงานที่มีการจ้างงานสูง ในระดับรองลงมา คือ อุตสาหกรรมประเภทอาหารและเครื่องดื่ม มีการจ้างแรงงาน 13,972 คน คิดเป็นร้อยละ 14.86 ของแรงงานทั้งอนุภาคชายฝั่งฯ พื้นที่ที่มีการจ้างงานสูงที่สุด คือ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีแรงงานในพื้นที่ 26,160 คน คิดเป็นร้อยละ 27.82 แรงงานส่วนใหญ่อยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์และผลิตภัณฑ์เครื่องไฟฟ้าต่างๆ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เป็นพื้นที่ที่มีการจ้างงานสูงรองจากอำเภอบางปะกง โดยมีแรงงานในพื้นที่ 16,063 คน คิดเป็นร้อยละ 17.08 ของแรงงานทั้งอนุภาคชายฝั่งฯ แรงงานส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมรองเท้าและผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง โดยเป็นแรงงานในสวนอุตสาหกรรมศรีราชาทั้งสิ้น โรงงานขนาดใหญ่ที่มีการจ้างงานสูงมากกว่า 1,000 คน ขึ้นไป ส่วนใหญ่อยู่ในเขต อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

อุตสาหกรรมที่ใช้เงินลงทุนสูง อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ใช้เงินลงทุนสูงมากกว่า 500 ล้านบาทขึ้นไป มีอยู่ 45 โรงงาน ส่วนใหญ่อยู่ในเขต อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง และอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

พ.ศ. 2538 อนาคตชายฝั่งทะเลตะวันออก มีโรงงานอุตสาหกรรม 3,394 โรง มีการจ้างแรงงานสูงถึง 249,017 คน ในปีนี้มีกิจกรรมด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมพัฒนาสูงมาก อันมีผลมาจากนโยบายของรัฐ ที่ต้องการพัฒนาให้พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก เป็นฐานอุตสาหกรรมหลักของประเทศ จังหวัดชลบุรียังคงมีการกระจุกตัวของโรงงานอย่างหนาแน่น ย่านที่มีอุตสาหกรรมเด่น

ตารางที่ 4.5 ผลการดำเนินงานรวมของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ในด้านส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อย ปีงบประมาณ พ.ศ.2553

ประเภทกิจกรรม	จำนวนผู้ประกอบการ (คน)											รวม	
	ทั้งหมด	ชาย	หญิง	อายุ 15-24 ปี	อายุ 25-34 ปี	อายุ 35-44 ปี	อายุ 45-54 ปี	อายุ 55-64 ปี	อายุ 65-74 ปี	อายุ 75 ปีขึ้นไป	ไม่ทราบ		
จังหวัดชลบุรี	3,207	1,114	2,078	3,283	3,206	727	279	4,190	4,031	1,019	5,012	3,322	39,134
1. อ.เมืองชลบุรี	1,965	413	1,019	234	454	229	210	160	755	232	1,719	668	7,077
2. อ.พานทอง	107	431	46	7	-	7	-	-	-	290	2	25	925
3. อ.พนมดงรัก	255	6	329	608	-	275	-	3	-	-	330	108	2,130
4. อ.บ้านฉาง	523	19	4,060	455	-	-	-	2,157	-	597	137	515	9,003
5. อ.ศรีราชา	267	175	1,008	1,657	2,730	190	69	1,717	3,276	500	2,381	2,145	16,003
6. อ.นาเกลือ	517	46	144	240	22	26	-	150	-	-	764	19	1,926
7. อ.สัตหีบ	15	2	44	6	-	-	-	9	-	-	63	-	139
8. อ.พนมดงรัก	8	-	873	61	-	-	-	-	-	-	17	50	1,011
9. อ.นาเกลือ	10	-	156	-	-	-	-	-	-	-	23	-	166
10. อ.นาเกลือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จังหวัดฉะเชิงเทรา	1,536	305	1,087	2,377	1,633	3,543	1,049	12,215	4,947	2,949	3,929	215	35,637
1. อ.เมืองฉะเชิงเทรา	186	95	301	330	193	25	298	623	510	399	781	196	4,449
2. อ.นาเกลือ	163	10	101	3	125	37	2	930	-	-	32	-	1,404
3. อ.บ้านโพธิ์	113	-	23	64	60	-	91	-	-	-	-	9	360
4. อ.นาเกลือ	433	155	227	1,322	1,253	3,481	643	10,517	4,437	2,530	1,135	5	26,100
5. อ.นาเกลือ	98	38	286	106	-	-	13	-	-	-	1,941	5	2,487
6. อ.พนมสารคาม	427	41	129	52	-	-	-	17	-	-	39	-	705
7. อ.เมือง	59	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66
8. อ.นาเกลือ	43	12	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70
9. อ.นาเกลือ	16	-	-	-	-	-	-	118	-	-	-	-	134
จังหวัดระยอง	1,364	960	4,007	2,385	710	3,299	600	283	400	470	605	1,139	19,054
1. อ.เมืองระยอง	480	350	1,800	480	510	3,509	70	55	-	220	250	488	8,212
2. อ.บ้านค่าย	180	200	1,500	90	200	1,580	400	200	110	250	120	221	5,021
3. อ.บ้านฉาง	4	10	-	-	-	168	-	-	-	-	20	150	349
4. อ.บ้านฉาง	280	220	25	15	-	-	100	30	-	-	379	-	1,019
5. อ.นาเกลือ	440	200	1,200	1,750	-	15	30	-	350	-	36	280	4,301
6. อ.บ้านฉาง	10	-	92	-	-	60	-	-	-	-	-	-	152
7. อ.นาเกลือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ประกอบการรายย่อยรวม	6,169	2,449	13,972	7,993	5,549	9,569	1,929	16,996	9,439	5,036	10,346	4,676	94,025

ตารางที่ 4.6 ผลการดำเนินงานรวมของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ในด้านส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อย ปีงบประมาณ พ.ศ.2553

ประเภทกิจกรรม	จำนวนผู้ประกอบการ (คน)											รวม	
	ทั้งหมด	ชาย	หญิง	อายุ 15-24 ปี	อายุ 25-34 ปี	อายุ 35-44 ปี	อายุ 45-54 ปี	อายุ 55-64 ปี	อายุ 65-74 ปี	อายุ 75 ปีขึ้นไป	ไม่ทราบ		
จังหวัดชลบุรี	1,626	5,931	12,007	7,320	6,708	8,293	12,486	31,003	9,510	3,800	18,172	3,731	125,331
1. อ.เมืองชลบุรี	637	1,580	1,696	1,346	872	3,019	4,468	8,174	3,430	1,226	5,846	1,601	33,995
2. อ.พานทอง	54	300	15	81	501	135	336	120	-	329	233	156	2,532
3. อ.พนมดงรัก	206	710	346	2,199	-	291	536	29	34	-	970	333	5,862
4. อ.บ้านฉาง	284	1,232	4,597	1,736	765	1,281	1,032	3,782	736	202	657	-	16,294
5. อ.ศรีราชา	348	972	4,805	1,486	3,888	3,066	5,913	14,964	5,230	3,218	9,088	3,006	56,396
6. อ.นาเกลือ	215	782	296	479	650	251	76	2,139	-	-	645	26	5,549
7. อ.สัตหีบ	3	16	31	106	-	24	35	-	-	25	122	-	392
8. อ.พนมดงรัก	7	19	799	56	60	30	-	-	60	-	574	-	1,605
9. อ.นาเกลือ	40	-	292	37	-	24	25	235	-	-	14	26	690
10. อ.นาเกลือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
จังหวัดฉะเชิงเทรา	2,129	1,066	2,123	3,766	4,798	13,991	4,368	21,169	7,232	3,222	12,644	3,673	81,043
1. อ.เมืองฉะเชิงเทรา	199	449	413	1,495	177	618	689	2,373	332	802	558	607	9,012
2. อ.นาเกลือ	193	301	238	46	568	284	107	1,904	-	-	543	115	4,269
3. อ.บ้านโพธิ์	108	6	323	166	343	113	297	-	-	-	299	26	1,671
4. อ.นาเกลือ	742	355	982	1,370	8,720	12,915	2,677	16,780	6,815	2,420	4,979	2,344	56,249
5. อ.นาเกลือ	108	295	215	104	-	-	77	-	85	-	1,865	-	2,749
6. อ.พนมสารคาม	718	199	116	296	-	7	33	7	-	-	112	168	1,610
7. อ.เมือง	39	60	124	118	-	24	804	130	-	-	4,028	115	4,957
8. อ.นาเกลือ	47	21	7	281	-	-	4	-	-	-	-	-	310
9. อ.นาเกลือ	10	-	-	-	-	-	180	-	-	-	-	-	190
10. อ.นาเกลือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. อ.นาเกลือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จังหวัดระยอง	1,094	1,163	6,754	3,096	1,735	13,716	3,445	341	440	918	3,966	4,790	42,643
1. อ.เมืองระยอง	592	457	1,998	484	1,415	10,088	2,289	67	-	236	1,054	2,197	20,814
2. อ.บ้านค่าย	206	222	2,929	99	340	3,364	252	239	-	690	166	463	8,980
3. อ.บ้านฉาง	4	10	-	-	-	194	800	-	-	-	2,535	1,658	5,196
4. อ.บ้านฉาง	254	240	26	16	-	-	111	35	-	-	164	-	646
5. อ.นาเกลือ	644	217	1,738	3,097	-	22	43	-	440	-	40	267	6,506
6. อ.บ้านฉาง	4	-	63	-	-	5	-	-	-	-	-	-	72
7. อ.นาเกลือ	-	17	-	-	-	50	-	-	-	-	-	180	247
ผู้ประกอบการรายย่อยรวม	5,979	6,490	21,944	13,006	13,236	35,972	20,299	52,573	17,202	9,440	34,773	14,366	249,017

ที่มา : ข้อมูลจากกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 และ พ.ศ. 2552

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนแรงงานตามสถานประกอบการ/ประเภทอุตสาหกรรม (แยกเพศ/อายุ) ในจำนวน แรงงานทั้งหมดในประเทศไทย พ.ศ.2533

ประเภทอาชีพ	จำนวนแรงงาน (คน)											รวม	
	ทั้งหมด	ชาย	ทั้งหมด	อายุ 15 ปี	รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป	รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป	รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป	รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป	รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป	รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป	รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป		
ทั้งหมดรวม	3,252	1,078	7,723	1,764	476	609	279	2,529	755	1,019	4,033	2,128	26,303
1. อ. เกษตร/ประมง	1,868	415	1,019	254	454	299	210	160	786	232	1,719	685	7,677
2. อ. พาณิชยกรรม	107	451	46	7	-	7	-	-	-	290	2	23	833
3. อ. พลังงาน	285	6	309	603	-	275	-	3	-	-	556	103	2,130
4. อ. ป่าไม้	323	19	4,600	455	-	-	-	2,157	-	397	137	515	9,083
5. อ. สหกรณ์	282	130	431	138	-	132	99	30	-	300	782	731	3,234
6. อ. บริการ	517	46	144	240	22	26	-	180	-	-	764	19	1,928
7. อ. สัตว์	15	2	44	6	-	-	-	-	9	-	63	-	139
8. อ. พาณิชยกรรม	8	-	875	61	-	-	-	-	-	-	17	50	1,011
9. อ. บริการ	10	-	198	-	-	-	-	-	-	-	23	-	188
10. อ. เกษตร/ประมง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ทั้งหมดรวม	1,538	355	1,067	2,377	894	3,254	1,049	12,215	2,691	2,949	3,042	215	32,766
1. อ. เกษตร/ประมง	186	95	301	880	195	25	298	685	510	399	781	166	4,449
2. อ. พาณิชยกรรม	163	10	101	3	125	37	2	930	-	-	33	-	1,404
3. อ. ป่าไม้	113	-	23	64	60	-	91	-	-	-	-	9	300
4. อ. บริการ	488	135	227	1,892	614	3,192	645	10,517	2,361	2,550	1,048	5	23,089
5. อ. บริการ	98	38	288	108	-	-	13	-	-	-	1,941	5	2,487
6. อ. พาณิชยกรรม	427	41	129	52	-	-	-	17	-	-	39	-	705
7. อ. บริการ	39	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66
8. อ. พาณิชยกรรม	43	12	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70
9. อ. บริการ	16	-	-	-	-	-	-	118	-	-	-	-	134
ทั้งหมดรวม	1,304	360	4,907	2,883	710	2,690	600	263	490	470	805	1,138	16,943
1. อ. เกษตร/ประมง	480	350	1,800	480	510	1,100	70	35	-	220	230	488	3,603
2. อ. บริการ	180	200	1,500	90	200	1,530	400	200	110	250	120	221	3,021
3. อ. บริการ	4	10	-	-	-	165	-	-	-	-	20	130	349
4. อ. บริการ	280	220	28	15	-	-	100	30	-	-	378	-	1,019
5. อ. บริการ	440	200	1,200	1,750	-	15	30	-	330	-	36	280	4,301
6. อ. บริการ	10	-	82	-	-	80	-	-	-	-	-	-	152
ทั้งหมดรวม	6,154	2,413	18,417	8,476	2,100	6,813	1,926	15,029	4,109	5,036	6,040	3,482	73,710

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนแรงงานตามสถานประกอบการ/ประเภทอุตสาหกรรม (แยกเพศ/อายุ) ในจำนวน แรงงานทั้งหมดในประเทศไทย พ.ศ.2533

ประเภทอาชีพ	จำนวนแรงงาน (คน)											รวม	
	ทั้งหมด	ชาย	ทั้งหมด	อายุ 15 ปี	รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป	รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป	รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป	รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป	รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป	รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป	รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป		
ทั้งหมดรวม	1,626	3,206	9,138	6,035	2,063	3,430	4,788	13,804	4,122	3,487	7,189	2,393	64,200
1. อ. เกษตร/ประมง	637	1,525	1,390	898	627	635	1,859	2,079	3,292	1,326	2,980	290	18,336
2. อ. พาณิชยกรรม	84	300	15	81	501	135	356	120	-	529	253	156	2,332
3. อ. พลังงาน	208	710	546	2,199	-	291	550	29	34	-	976	333	3,682
4. อ. ป่าไม้	284	1,232	4,597	1,736	765	1,251	1,032	5,782	736	202	657	-	18,294
5. อ. สหกรณ์	348	692	997	443	80	785	824	2,690	0	1,405	966	1,562	10,962
6. อ. บริการ	215	792	296	479	630	231	76	2,189	-	-	645	26	3,348
7. อ. สัตว์	3	16	31	106	-	24	35	-	-	-	122	-	362
8. อ. พาณิชยกรรม	7	19	799	56	60	30	-	-	60	-	574	-	1,005
9. อ. บริการ	40	-	292	37	-	24	28	236	-	-	14	26	696
10. อ. เกษตร/ประมง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
ทั้งหมดรวม	2,159	1,360	1,814	3,501	1,976	3,612	3,145	14,762	3,024	3,222	7,499	1,607	30,107
1. อ. เกษตร/ประมง	199	449	413	1,495	177	618	689	2,378	352	802	833	607	9,012
2. อ. พาณิชยกรรม	193	301	288	46	358	284	107	1,904	-	-	543	115	4,289
3. อ. ป่าไม้	103	6	323	106	343	113	297	-	-	-	289	26	1,671
4. อ. บริการ	742	235	492	1,185	898	4,566	1,095	10,473	2,387	2,420	3,851	896	30,030
5. อ. บริการ	108	295	215	104	-	-	77	-	85	-	1,865	-	2,749
6. อ. พาณิชยกรรม	718	199	116	236	-	7	33	7	-	-	112	168	1,610
7. อ. บริการ	39	60	3	18	-	24	63	-	-	-	6	5	220
8. อ. พาณิชยกรรม	47	21	7	231	-	-	4	-	-	-	-	-	310
9. อ. บริการ	10	-	-	-	-	-	180	-	-	-	-	-	180
10. อ. เกษตร/ประมง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. อ. พาณิชยกรรม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ทั้งหมดรวม	1,994	1,063	6,734	3,090	721	2,695	484	252	590	578	1,022	3,363	23,122
1. อ. เกษตร/ประมง	592	377	1,998	484	721	423	78	67	-	238	367	1,000	6,337
2. อ. บริการ	206	222	2,029	99	0	1,999	232	150	140	340	166	488	6,968
3. อ. บริการ	4	10	-	-	-	194	-	-	-	-	85	1,633	1,940
4. อ. บริการ	254	240	26	16	-	-	111	35	-	-	164	-	846
5. อ. บริการ	644	217	1,738	3,097	-	22	43	-	440	-	40	267	6,508
6. อ. บริการ	4	-	63	-	-	5	-	-	-	-	-	-	72
7. อ. บริการ	-	17	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	247
ทั้งหมดรวม	3,079	7,985	17,721	13,228	3,300	11,743	8,415	28,918	7,729	7,267	15,710	7,763	137,489

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. 2533

ชัด คือ บริเวณ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง บริเวณดังกล่าว เหล่านี้ เป็นแหล่งที่ตั้งโรงงานจำนวนมาก แรงงานกระจุกตัวหนาแน่นอยู่ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ในปี พ.ศ. 2538 ได้มีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นหลายแห่ง ในย่านนี้ อำเภอเมืองชลบุรี มีนิคมอุตสาหกรรม 1 แห่ง คือ นิคมอุตสาหกรรมบางปะกงอินดัสเทรียลปาร์ค 2 อำเภอศรีราชา มีนิคมอุตสาหกรรม 3 แห่ง และมีสวนอุตสาหกรรม 1 แห่ง ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง นิคมอุตสาหกรรมบ่อวิน นิคมอุตสาหกรรมบึงทอง และสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ อำเภอบางปะกง มีนิคมอุตสาหกรรม 1 แห่ง และเขตประกอบการอุตสาหกรรม 3 แห่ง ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ สหยูเนี่ยน สหวิริยา และบางปะกงอินดัสเทรียลปาร์ค (BIP) อำเภอเมืองระยอง มีนิคมอุตสาหกรรม 3 แห่ง สวนอุตสาหกรรม และเขตประกอบการ หลายแห่ง ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด นิคมอุตสาหกรรมตะวันออก นิคมอุตสาหกรรมผาแดง สวนอุตสาหกรรมเครือเจริญโภคภัณฑ์ เขตประกอบการอุตสาหกรรมพีทีไอ เขตประกอบการสยามอีสเทิร์นอินดัสเทรียลปาร์ค และเขตอุตสาหกรรมระยองอินดัสเทรียลปาร์ค

อนุภาคชายฝั่งฯ ในปีนี้ อุตสาหกรรมเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมบริการ ยังคงมีจำนวนมากที่สุด โดยประเภทเกษตรกรรม เน้นหนักในพื้นที่ อำเภอเมืองระยอง ส่วนอุตสาหกรรมบริการเน้นหนักในพื้นที่ อำเภอเมืองชลบุรี พื้นที่ที่มีกิจกรรมอุตสาหกรรมที่เด่นชัด คือ บริเวณ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอเมืองระยอง และอำเภอบางปะกง พื้นที่ 3 บริเวณนี้มีโรงงาน และแรงงานอุตสาหกรรมกระจายตัวอย่างหนาแน่น อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ เป็นอุตสาหกรรมเกษตรกรรม ซึ่งกระจุกตัวหนาแน่นในเขตอำเภอเมืองระยอง และอำเภอแกลง จังหวัดระยอง รองลงมาเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ โรงงานส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี ในปี พ.ศ. 2538 ในอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออก มีการเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย ของอุตสาหกรรมประเภทสำคัญๆ อาทิ กลุ่มเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก กลุ่มโลหะและอโลหะ กลุ่มอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าต่างๆ กลุ่มสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และกลุ่มรองเท้าและผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง มีการกระจายตัวในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

- กลุ่มเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก มีจำนวนมากที่สุดในกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทสำคัญ ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมืองระยอง และ นิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ อำเภอบางปะกง
- กลุ่มโลหะและอโลหะ กระจุกตัวอยู่ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี และอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มากที่สุด โดยเฉพาะในนิคมอุตสาหกรรมบางปะกงอินดัสเทรียลปาร์ค 2 อำเภอเมืองชลบุรี มีโรงงานประเภทนี้จำนวนมาก
- กลุ่มอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าต่างๆ โรงงานส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบางปะกง และ อำเภอศรีราชา ในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และนิคมอุตสาหกรรมบางปะกงอินดัสเทรียลปาร์ค 2 มีโรงงานประเภทนี้สูงมาก

- กลุ่มสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โรงงานส่วนใหญ่อยู่ในเขตสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
- กลุ่มรองเท้าและผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ในปี พ.ศ. 2538 นับว่ามีจำนวนน้อยที่สุดในกลุ่มโรงงานประเภทสำคัญๆ โดยกระจุกตัวอยู่ในเขตอำเภอบางปะกง อำเภอศรีราชา และอำเภอเมืองชลบุรี มากที่สุด สวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์อำเภอศรีราชา มีโรงงานประเภทนี้อยู่เป็นจำนวนมาก

อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานสูง ในปี พ.ศ. 2538 อุตสาหกรรมในอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออก ที่ใช้แรงงานจำนวนมาก คือ อุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์และผลิตภัณฑ์เครื่องไฟฟ้าต่างๆ ซึ่งอนุภาคชายฝั่งฯมีการจ้างงานสูงถึง 52,573 คน คิดเป็นร้อยละ 21.11 ของแรงงานทั้งอนุภาคชายฝั่งฯ กลุ่มโรงงานที่มีการจ้างงานสูง ในระดับรองลงมา คือ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก มีการจ้างแรงงาน 35,972 คน คิดเป็นร้อยละ 14.45 พื้นที่ที่มีการจ้างงานสูงที่สุดคือ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีแรงงานในพื้นที่ 56,249 คน คิดเป็นร้อยละ 22.59 ของแรงงานทั้งอนุภาคชายฝั่งฯ แรงงานส่วนใหญ่ของอำเภอบางปะกง อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และผลิตภัณฑ์เครื่องไฟฟ้าต่างๆ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เป็นพื้นที่ที่มีการจ้างงานสูงรองจากอำเภอบางปะกง โดยมีแรงงานในพื้นที่ 56,396 คน คิดเป็นร้อยละ 22.65 ของแรงงานทั้งอนุภาคชายฝั่งฯ แรงงานส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และผลิตภัณฑ์เครื่องไฟฟ้าต่างๆ โดยเป็นแรงงานในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง นิคมอุตสาหกรรมชลบุรี(บ่อวิน) และสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ รวมกันประมาณ 80% ของแรงงานประเภทอิเล็กทรอนิกส์ฯ อนุภาคชายฝั่งฯ มีอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีการจ้างงานสูงมากกว่า 1,000 คน ขึ้นไป มีอยู่ 40 โรง ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอบางปะกง

อุตสาหกรรมที่ใช้เงินลงทุนสูง โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ใช้เงินลงทุนสูงมากกว่า 500 ล้านบาทขึ้นไป มีอยู่ 155 โรงงาน ส่วนใหญ่อยู่ในเขต อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยองรองลงมา คือ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

การเปลี่ยนแปลงของจำนวนโรงงานและแรงงาน ระหว่าง พ.ศ. 2533 และ พ.ศ.

2538

ในปี พ.ศ. 2538 อนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออกมีจำนวนโรงงานเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2533 เฉลี่ย 171 โรง/ปี คิดเป็นร้อยละ 6.73 จากปี 2533 และมีจำนวนแรงงานเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 30,998 คน/ปี คิดเป็นร้อยละ 32.97 จากปี 2533 อำเภอปลวกแดง จังหวัดฉะเชิงเทรา และ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง เป็นพื้นที่ที่มีแรงงานเพิ่มสูงมาก เนื่องจากในพื้นที่ดังกล่าว มีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการขึ้น คือ นิคมอุตสาหกรรมเกตเวย์ซิตี้ ในอำเภอปลวกแดง จังหวัดฉะเชิงเทรา และ เขตประกอบการสยามอีสเทิร์นอินดัสเตรียลปาร์ค ในเขตอำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

จะเห็นว่า ในปี พ.ศ. 2538 ภาคอุตสาหกรรมในอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออกได้รับการพัฒนา ให้มีความเจริญด้านเทคโนโลยีมากขึ้น จากอุตสาหกรรมประเภทที่เน้นด้านอุตสาหกรรมแบบแปรรูปผลผลิตทางเกษตรกรรม ในปี พ.ศ. 2533 เช่น อุตสาหกรรมค่านอาหารต่างๆ ได้เปลี่ยน

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนโรงงาน (นอกเหนือจากอุตสาหกรรม) แยกตาม และการเปลี่ยนแปลง ราชอาณาจักร
ในอุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งทอทดแทน พ.ศ.2533-2538

ชนิดโรงงาน	โรงงาน		แรงงาน (คน)		การเปลี่ยนแปลงต่อปี (%)			
	2533	2538	2533	2538	โรงงาน		แรงงาน	
					จำนวน	% จาก พ.ศ.2533	จำนวน	% จาก พ.ศ.2533
ทั้งหมดรวม	1,398	1,366	26,398	64,260	27	2.25	7,991	29.96
1. อ. เมือขลุ่ย	586	547	7,877	18,336	-4	-0.87	2,132	27.77
2. อ. บ้านปิ้ง	136	186	9,083	18,264	10	8.08	1,846	20.37
3. อ. หมอใหญ่	21	26	1,011	1,805	1	4.76	119	11.75
4. อ. บางระจัน	142	121	1,828	5,549	-4	-2.98	724	37.58
5. อ. พานทอง	82	107	935	2,532	5	8.10	319	34.16
6. อ. พันธ์นิคม	118	142	2,130	5,882	9	7.48	750	35.23
7. อ. ศรีราชา	103	149	3,234	10,882	9	8.93	1,580	47.82
8. อ. สัตหีบ	16	21	136	382	1	6.25	48	34.98
9. อ. ปะทิว	22	26	188	698	1	2.73	102	54.04
10. อ. เกษมสินธุ์	-	-	-	-	-	-	-	-
ทั้งหมดสิ่งทอ	546	618	12,788	36,167	86	16.38	3,466	19.68
1. อ. เมือขลุ่ยสิ่งทอ	147	238	4,449	9,012	18	12.11	913	20.51
2. อ. บ้านค้ำ	53	53	2,467	2,749	0	0.00	52	2.11
3. อ. บ้านปิ้ง	43	80	1,404	4,289	7	17.21	577	41.10
4. อ. บางระจัน	132	215	23,089	30,050	17	12.68	1,392	6.03
5. อ. บ้านโพธิ์	33	50	380	1,871	3	10.30	262	72.83
6. อ. พนมสารคาม	103	134	705	1,818	8	6.02	182	25.84
7. อ. ราชดำเนิน	4	4	134	190	0	0.00	11	8.36
8. อ. ตราสารสินธุ์	11	16	70	310	1	9.08	48	68.57
9. อ. เมืองสงขลา	14	30	88	230	3	22.86	30	44.71
10. อ. อ. หาดใหญ่	-	-	-	-	-	-	-	-
11. อ. อ. คลองใหญ่	-	-	-	-	-	-	-	-
ทั้งหมดรองเท้า	734	728	18,648	23,122	1	0.11	1,285	7.78
1. อ. เมือระยอง	344	348	5,803	6,537	0	0.12	147	2.53
2. อ. บ้านฉาง	30	42	1,019	846	2	8.00	-36	-3.40
3. อ. นนทบุรี	229	294	4,301	6,308	-5	-2.18	441	10.28
4. อ. ราชบุรี	8	6	152	72	0	0.00	-16	-10.53
5. อ. บ้านท่าเสา	108	108	5,021	6,988	0	0.00	389	7.75
6. อ. ปะทิว	5	14	349	1,848	2	36.00	319	91.52
7. อ. อ. บางระจัน	-	8	-	247	-	-	48	-
อุตสาหกรรมสิ่งทอ	2,472	2,896	75,716	197,489	84	3.38	12,348	16.32

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนโรงงาน (นอกเหนือจากอุตสาหกรรม) แยกตาม และการเปลี่ยนแปลง ราชอาณาจักร
ในอุตสาหกรรมสิ่งทอและสิ่งทอทดแทน พ.ศ.2533-2538

ชนิดโรงงาน	โรงงาน		แรงงาน (คน)		การเปลี่ยนแปลงต่อปี (%)			
	2533	2538	2533	2538	โรงงาน		แรงงาน	
					จำนวน	% จาก พ.ศ.2533	จำนวน	% จาก พ.ศ.2533
ทั้งหมดรวม	1,258	1,287	26,134	128,331	80	6.41	17,238	64.86
1. อ. เมือขลุ่ย	586	648	7,877	33,995	17	2.93	5,284	66.66
2. อ. บ้านปิ้ง	136	186	9,083	18,264	10	8.98	1,846	20.37
3. อ. หมอใหญ่	21	26	1,011	1,805	1	4.76	119	11.75
4. อ. บางระจัน	142	121	1,828	5,549	-4	-2.98	724	37.58
5. อ. พานทอง	82	107	935	2,532	5	8.10	319	34.16
6. อ. พันธ์นิคม	118	142	2,130	5,882	9	7.48	750	35.23
7. อ. ศรีราชา	150	380	16,083	56,386	42	26.00	8,087	50.22
8. อ. สัตหีบ	16	21	136	382	1	6.25	48	34.98
9. อ. ปะทิว	22	26	188	698	1	2.73	102	54.04
10. อ. เกษมสินธุ์	-	-	-	-	-	-	-	-
ทั้งหมดสิ่งทอ	551	688	12,837	51,043	74	13.39	9,841	29.23
1. อ. เมือขลุ่ยสิ่งทอ	147	238	4,449	9,012	18	12.11	913	20.51
2. อ. บ้านค้ำ	53	53	2,467	2,749	0	0.00	52	2.11
3. อ. บ้านปิ้ง	43	80	1,404	4,289	7	17.21	577	41.10
4. อ. บางระจัน	143	304	26,180	56,249	32	22.52	6,016	23.00
5. อ. บ้านโพธิ์	33	50	380	1,871	3	10.30	262	72.83
6. อ. พนมสารคาม	103	134	705	1,818	8	6.02	182	25.84
7. อ. ราชดำเนิน	4	4	134	190	0	0.00	11	8.36
8. อ. ตราสารสินธุ์	11	16	70	310	1	9.08	48	68.57
9. อ. เมืองสงขลา	14	43	88	4,657	6	41.43	478	1,437.94
10. อ. อ. หาดใหญ่	-	-	-	-	-	-	-	-
11. อ. อ. คลองใหญ่	-	-	-	-	-	-	-	-
ทั้งหมดรองเท้า	733	817	19,884	42,643	17	2.28	4,718	24.76
1. อ. เมือระยอง	363	413	8,212	20,814	12	3.40	2,520	30.89
2. อ. บ้านฉาง	30	42	1,019	846	2	8.00	-35	-3.40
3. อ. นนทบุรี	229	294	4,301	6,308	-5	-2.18	441	10.28
4. อ. ราชบุรี	8	6	152	72	0	0.00	-16	-10.53
5. อ. บ้านท่าเสา	108	121	5,021	6,980	3	2.41	786	15.69
6. อ. ปะทิว	5	23	349	5,198	4	72.00	688	277.77
7. อ. อ. บางระจัน	-	8	-	247	-	-	48	-
อุตสาหกรรมสิ่งทอ	2,838	3,294	84,828	348,817	171	6.73	38,988	32.97

ที่มา : สำนักข้อมูลทางสถิติของประเทศไทย และกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ.2533 และ พ.ศ.2538

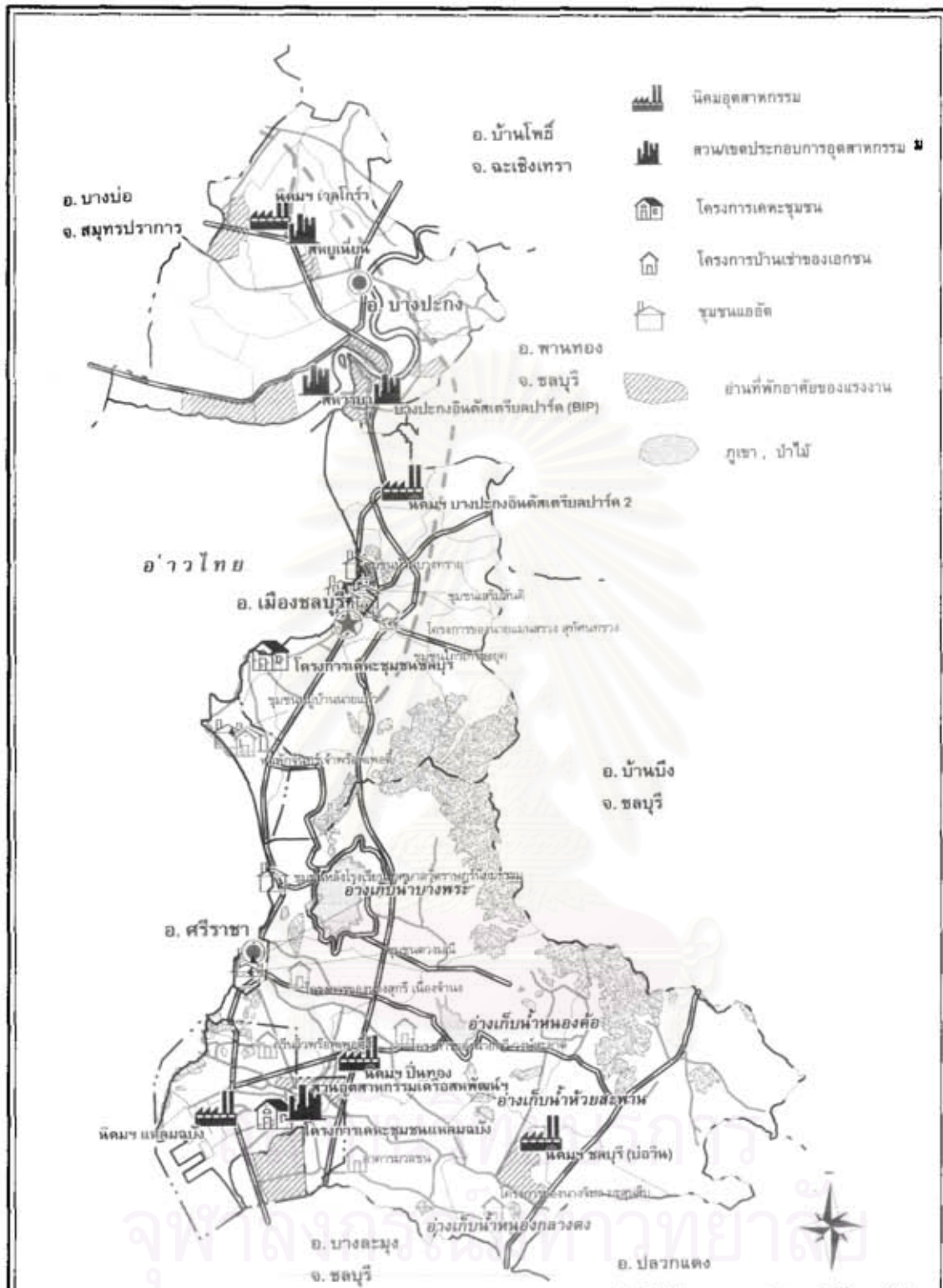
แปลงลดความสำคัญลง ในปี พ.ศ. 2538 อุตสาหกรรมที่มีบทบาทในการพัฒนาด้านเทคโนโลยีต่างๆ ที่มีลักษณะการผลิตที่ซับซ้อนมากขึ้น ได้เข้ามาแทนที่ และเพิ่มจำนวนมากขึ้น อาทิ อุตสาหกรรมประเภทเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก อุตสาหกรรมประเภทโลหะและอโลหะ อุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์และผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าต่างๆ และอุตสาหกรรมประเภทบริการ แรงงานที่ใช้ในโรงงานประเภทดังกล่าว มีจำนวนการจ้างงานสูงมาก โดยเฉพาะในกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ และในกลุ่มเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก

ลักษณะการกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม ในอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออกในปัจจุบัน (พ.ศ. 2538) มี 2 ลักษณะ คือ การกระจายตัวของโรงงานที่เป็นนิคม/ศูนย์อุตสาหกรรม และการกระจายตัวของโรงงานนอกเขตนิคม/ศูนย์อุตสาหกรรม จังหวัดระยองเป็นบริเวณที่มีการจัดตั้งโรงงานลักษณะนิคม/ศูนย์อุตสาหกรรมมากที่สุด บริเวณที่มีการกระจุกตัวของโรงงาน หนาแน่น คือ บริเวณ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอศรีราชา และอำเภอเมืองระยอง แนวโน้มการขยายตัวของโรงงานในปี พ.ศ. 2548 คาดว่า อำเภอศรีราชาจะเป็นย่านอุตสาหกรรม ที่มีการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมสูงที่สุด รองลงมาคือ อำเภอเมืองชลบุรี และ อำเภอบางปะกง ตามลำดับ บริเวณที่มีการกระจุกตัวของโรงงานอุตสาหกรรมสูงมาก คือ อำเภอศรีราชา เนื่องจากมีนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และสวนอุตสาหกรรมศรีราชา ซึ่งประกอบด้วยอุตสาหกรรมประเภทที่ต้องอาศัยแรงงานจำนวนมาก รองลงมา คือ บริเวณอำเภอเมืองชลบุรี และ อำเภอบางปะกง ตามลำดับ แนวโน้มการขยายตัวของโรงงานในอนาคต คาดว่า ในปี พ.ศ. 2548 อำเภอศรีราชา ยังคงเป็นย่านอุตสาหกรรม ที่มีจำนวนแรงงานสูงที่สุด ในอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออก เนื่องจากนโยบายของภาครัฐ ที่ให้ อำเภอศรีราชาเป็นเขตอุตสาหกรรมหลักของชายฝั่งทะเลตะวันออก

4.1.2 การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่ศึกษา

ในการวิเคราะห์การกระจายตัวของประเภทโรงงาน แรงงานและขนาด ของภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ศึกษา ได้วิเคราะห์ เปรียบเทียบ สถานการณ์ของการพัฒนาอุตสาหกรรมในรอบ 5 ปี ของพื้นที่ศึกษา ระหว่าง พ.ศ. 2533 และ พ.ศ. 2538 ซึ่งมีการกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมประกอบด้วย โรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม โรงงานนอกเขตนิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม โรงงานที่ประกอบกิจกรรมคล้ายนิคมอุตสาหกรรม โรงงานต่างๆ เหล่านี้ส่วนใหญ่กระจายตัวเกาะไปตามเส้นทางคมนาคมสายหลัก ได้แก่ บริเวณริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 (ถนนสุขุมวิท) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 331(ยุทธศาสตร์) บริเวณใกล้แหล่งน้ำ เช่น ริมแม่น้ำบางปะกง อ่างเก็บน้ำบางพระ อ่างเก็บน้ำหนองค้อ อ่างเก็บน้ำห้วยสะพาน และอ่างเก็บน้ำหนองกลางดง ใกล้บริเวณชายฝั่งทะเล ใกล้ท่าเรือพาณิชย์ ท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบัง โดยเฉพาะอำเภอเมืองชลบุรี อำเภอศรีราชา ซึ่งเป็นเมืองชายฝั่งทะเล และอำเภอบางปะกง ซึ่งเป็นเมืองริมแม่น้ำบางปะกง ทั้ง 3 เมืองเป็นบริเวณที่มีการกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม และแรงงานหนาแน่นที่สุดในอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออก เมื่อพิจารณาการกระจายตัวของโรงงาน ตามประเภทอุตสาหกรรม จำนวนแรงงาน และจำนวนเงินลงทุน

พ.ศ. 2533 พื้นที่ศึกษา มีลักษณะการกระจายตัวของโรงงาน 2 ลักษณะ คือ โรงงานนอกเขตศูนย์อุตสาหกรรม และกลุ่มโรงงานประเภทนิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม เขตประกอบ

ที่มา : การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย การเคหะแห่งชาติ และหน่วยงานท้องถิ่น จ. ชลบุรี และ จ. ฉะเชิงเทรา

แนวทางการพัฒนาที่อยู่อาศัย เพื่อรองรับแรงงานภาคอุตสาหกรรมในย่านอุตสาหกรรม เขตพื้นที่
อำเภอศรีราชา - อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี และ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก

แผนที่ 4.2 แสดงที่ตั้ง นิคมสวนประกอบภาคอุตสาหกรรม ที่อยู่อาศัยแนวรวมรายได้น้อย และโครงการเคหะชุมชน ในพื้นที่ศึกษา พ.ศ. 2538

<p>สัญลักษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ ที่ตั้งจังหวัด ● ที่ตั้งอำเภอ --- ทางรถไฟ — ถนน ~ ฝายน้ำ, คลอง ○ อ่างเก็บน้ำ 	<p>ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>
---	---

การอุตสาหกรรม และกลุ่มโรงงานที่ประกอบกิจการคล้ายนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งในปี พ.ศ. 2533 พื้นที่ศึกษามีการจัดตั้งกลุ่มโรงงาน 3 แห่ง ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง สวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ และสหยูเนี่ยน จำนวนโรงงานในพื้นที่ศึกษามีทั้งสิ้น 859 โรง ในจำนวนนี้เป็นโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม จำนวน 6 แห่ง สวนอุตสาหกรรม 41 โรง โรงงานที่ประกอบกิจการคล้ายนิคมอุตสาหกรรม จำนวน 11 โรง โรงงานนอกเขตนิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม/นอกเขตโรงงานที่ประกอบกิจการคล้ายนิคมอุตสาหกรรม มีจำนวน 801 แห่ง เมื่อพิจารณาการกระจายตัวของโรงงานตามประเภทอุตสาหกรรม จำนวนแรงงาน และจำนวนเงินลงทุน

ก. การกระจายตัวของโรงงานโดยรวม (รวมโรงงานในศูนย์อุตสาหกรรม) พ.ศ. 2533 พื้นที่ศึกษามีโรงงานทั้งสิ้น จำนวน 859 โรง โรงงานส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี ถึง 566 โรง คิดเป็นร้อยละ 65.89 ของโรงงานทั้งหมด อุตสาหกรรมในพื้นที่ศึกษาในปีนี้ เน้นหนักอุตสาหกรรมประเภทเกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมประเภทบริการ ซึ่งส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในพื้นที่ อำเภอเมืองชลบุรี ตำบลบ้านสวนมีจำนวนโรงงานตั้งอยู่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.19 ของพื้นที่ศึกษา โดยเป็นโรงงานประเภทบริการมากที่สุด ส่วนใหญ่ประกอบกิจการประเภทอยู่ซ่อมรถ สถานบริการประกอบ และซ่อมแซมเครื่องยนต์ต่างๆ ตำบลหนองรี เป็นตำบลที่มีกิจกรรมกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทเกษตรกรรมมากที่สุด อุตสาหกรรมประเภทเกษตรกรรมในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นโรงสีข้าว โรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง และไซโลเก็บผลผลิตทางการเกษตร ในปี พ.ศ. 2533 อุตสาหกรรมประเภทสำคัญๆ ที่มีบทบาทในการพัฒนาด้านเทคโนโลยี อาทิ อุตสาหกรรมประเภทเคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์พลาสติก อุตสาหกรรมประเภทโลหะและอโลหะ อุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ อุตสาหกรรมประเภทรองเท้าและผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ยังมีจำนวนน้อย

แรงงานอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ. 2533 พื้นที่ศึกษามีจำนวนแรงงานทั้งสิ้น 49,900 คน แรงงานส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ถึงร้อยละ 52.43 อุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ มีการจ้างแรงงานสูงที่สุด แรงงานร้อยละ 24.84 ของแรงงานในพื้นที่ศึกษา อยู่ในกลุ่มนี้ และร้อยละ 84.86 ของแรงงานประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ กระจุกตัวอยู่ตามโรงงานในเขตอำเภอบางปะกง โดยเฉพาะในบริเวณตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง มีแรงงานประเภทนี้มากที่สุดถึง 4,037 คน โรงงานส่วนใหญ่ในพื้นที่ศึกษา เป็นโรงงานที่มีขนาดการจ้างงานไม่เกิน 10 คน ถึงร้อยละ 56.46 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ในพื้นที่ศึกษา ที่มีการจ้างงาน มากกว่า 1,000 คนขึ้นไป มีเพียง 8 โรง ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอบางปะกง 5 โรง และอยู่ในเขตอำเภอดุสิต 3 โรง ตำบลที่มีโรงงานขนาดการจ้างงานจำนวนมากดังกล่าว ได้แก่ ตำบลบางสมัคร ตำบลบางปะกง ตำบลพิมพา ตำบลท่าข้าม และตำบลบางผึ้ง โดยมีตำบลละ 1 โรง สำหรับในเขตอำเภอดุสิต ตำบลที่มีโรงงานขนาดการจ้างงานจำนวนมากได้แก่ ตำบลทุ่งสุขลา 2 โรง และ ตำบลหนองขาม 1 โรง

ขนาดเงินลงทุนด้านอุตสาหกรรม พ.ศ.2533 พื้นที่ศึกษามีโรงงานขนาดเล็กที่มีจำนวนเงินลงทุนไม่เกิน 1 ล้านบาท ถึงร้อยละ 53.43 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่มีเงินลงทุนสูง

ตารางที่ 4.11 ผลสำรวจการดำเนินงานตามนโยบายการดำเนินงาน (ตามระดับความรุนแรงของเหตุการณ์) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2558

ประเภทการขอ	หน่วยปฏิบัติการ													รวม
	กองกลาง	จังหวัด	หน่วยงาน	ศูนย์	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	
อ.เมืองชลบุรี	210	36	88	40	4	2	11	3	7	2	101	38	684	
1. อ.เมืองชลบุรี	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	3	-	6	
2. อ.เมืองชลบุรี	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
3. อ.เมืองชลบุรี	7	3	4	-	-	-	-	1	-	-	-	-	16	
4. อ.เมืองชลบุรี	-	1	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
5. อ.เมืองชลบุรี	6	2	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	11	
6. อ.เมืองชลบุรี	45	2	24	23	2	2	3	-	6	1	70	4	188	
7. อ.เมืองชลบุรี	12	17	3	3	-	-	1	-	-	-	13	1	50	
8. อ.เมืองชลบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
9. อ.เมืองชลบุรี	8	-	7	3	-	-	4	-	1	1	20	4	48	
10. อ.เมืองชลบุรี	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	
11. อ.เมืองชลบุรี	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	7	
12. อ.เมืองชลบุรี	12	3	12	2	-	-	-	-	-	-	7	-	36	
13. อ.เมืองชลบุรี	6	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	
14. อ.เมืองชลบุรี	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
15. อ.เมืองชลบุรี	108	-	3	1	-	-	-	-	-	-	3	-	116	
16. อ.เมืองชลบุรี	1	-	6	3	-	-	2	-	-	-	19	4	30	
17. อ.เมืองชลบุรี	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	6	
18. อ.เมืองชลบุรี	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	5	2	13	
อ.สัตหีบ	35	13	38	16	16	6	2	4	5	1	38	12	189	
1. อ.สัตหีบ	-	2	3	4	-	-	-	-	-	-	3	1	13	
2. อ.สัตหีบ	7	2	2	2	-	-	-	-	1	-	3	-	17	
3. อ.สัตหีบ	5	1	5	2	-	1	-	-	-	-	5	1	21	
4. อ.สัตหีบ	2	1	7	2	9	4	-	2	1	-	9	7	44	
5. อ.สัตหีบ	7	6	8	5	-	-	1	-	2	-	8	2	37	
6. อ.สัตหีบ	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
7. อ.สัตหีบ	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	3	
8. อ.สัตหีบ	4	-	1	-	5	-	-	2	1	-	-	-	16	
อ.บางปะกง	28	8	19	11	6	17	7	9	24	8	14	4	148	
1. อ.บางปะกง	2	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	4	
2. อ.บางปะกง	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	
3. อ.บางปะกง	8	-	2	1	4	5	2	4	4	2	1	-	34	
4. อ.บางปะกง	1	-	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	5	
5. อ.บางปะกง	2	-	3	2	-	1	1	2	2	-	1	-	14	
6. อ.บางปะกง	2	3	-	3	2	6	2	-	3	1	3	-	26	
7. อ.บางปะกง	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	1	-	4	
8. อ.บางปะกง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
9. อ.บางปะกง	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
10. อ.บางปะกง	7	3	2	4	-	4	2	2	12	5	7	4	52	
รวม	391	64	150	68	35	34	30	18	35	11	155	42	689	

ตารางที่ 4.12 ผลสำรวจการดำเนินงานตามนโยบายการดำเนินงาน (ตามระดับความรุนแรงของเหตุการณ์) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2558

ประเภทการขอ	หน่วยปฏิบัติการ													รวม
	กองกลาง	จังหวัด	หน่วยงาน	ศูนย์	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	เขตพัฒนา	
อ.เมืองชลบุรี	89	64	75	68	6	38	88	11	34	5	102	44	649	
1. อ.เมืองชลบุรี	-	2	2	4	3	9	19	1	14	-	19	7	80	
2. อ.เมืองชลบุรี	-	3	-	-	-	4	4	1	12	-	10	-	34	
3. อ.เมืองชลบุรี	1	5	-	1	-	2	8	2	1	-	15	6	42	
4. อ.เมืองชลบุรี	1	3	3	-	-	-	-	-	-	-	2	-	9	
5. อ.เมืองชลบุรี	8	6	3	6	-	1	1	1	-	2	10	-	30	
6. อ.เมืองชลบุรี	4	2	16	22	1	8	12	1	3	2	10	13	154	
7. อ.เมืองชลบุรี	3	21	6	3	-	1	6	1	1	-	18	2	62	
8. อ.เมืองชลบุรี	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
9. อ.เมืองชลบุรี	6	1	8	8	1	2	2	1	1	1	18	5	52	
10. อ.เมืองชลบุรี	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	2	
11. อ.เมืองชลบุรี	1	9	2	1	-	-	-	-	-	-	2	-	15	
12. อ.เมืองชลบุรี	7	2	16	2	-	1	1	-	-	-	6	-	36	
13. อ.เมืองชลบุรี	8	9	3	-	1	-	4	1	1	-	7	2	33	
14. อ.เมืองชลบุรี	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
15. อ.เมืองชลบุรี	29	1	5	3	-	1	4	2	1	3	5	-	50	
16. อ.เมืองชลบุรี	1	-	4	4	-	1	6	-	-	-	7	4	26	
17. อ.เมืองชลบุรี	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
18. อ.เมืองชลบุรี	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	4	1	8	
อ.สัตหีบ	28	16	38	38	28	42	41	12	43	9	64	36	369	
1. อ.สัตหีบ	-	1	3	3	-	2	-	-	-	-	-	-	9	
2. อ.สัตหีบ	8	4	5	4	-	1	6	-	-	1	11	2	38	
3. อ.สัตหีบ	2	2	12	2	11	10	9	7	3	2	13	20	83	
4. อ.สัตหีบ	10	5	6	8	2	19	12	2	28	4	31	9	134	
5. อ.สัตหีบ	-	-	1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	4	
6. อ.สัตหีบ	2	1	1	1	-	4	9	-	10	2	2	3	34	
7. อ.สัตหีบ	3	1	1	1	9	4	1	3	2	-	4	1	27	
อ.บางปะกง	33	13	14	14	8	48	26	10	48	10	88	24	304	
1. อ.บางปะกง	1	1	1	-	-	1	1	-	1	1	2	2	11	
2. อ.บางปะกง	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	2	-	5	
3. อ.บางปะกง	10	2	4	2	8	28	9	4	17	1	18	9	119	
4. อ.บางปะกง	1	-	2	1	-	-	-	-	5	-	-	-	9	
5. อ.บางปะกง	9	-	2	4	-	1	6	2	2	2	12	5	48	
6. อ.บางปะกง	2	8	-	2	2	6	4	1	5	2	6	1	27	
7. อ.บางปะกง	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	2	
8. อ.บางปะกง	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	1	-	4	
9. อ.บางปะกง	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
10. อ.บางปะกง	7	3	1	2	-	9	6	2	16	4	16	5	70	
11. อ.บางปะกง	1	-	2	1	-	1	-	1	-	-	1	-	7	
12. อ.บางปะกง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
รวม	118	88	137	88	38	110	136	38	130	27	214	100	1,213	

ที่มา: สำนักงานการปฏิรูปการดำเนินงาน ก. อบข. และ อบจ.ชลบุรี

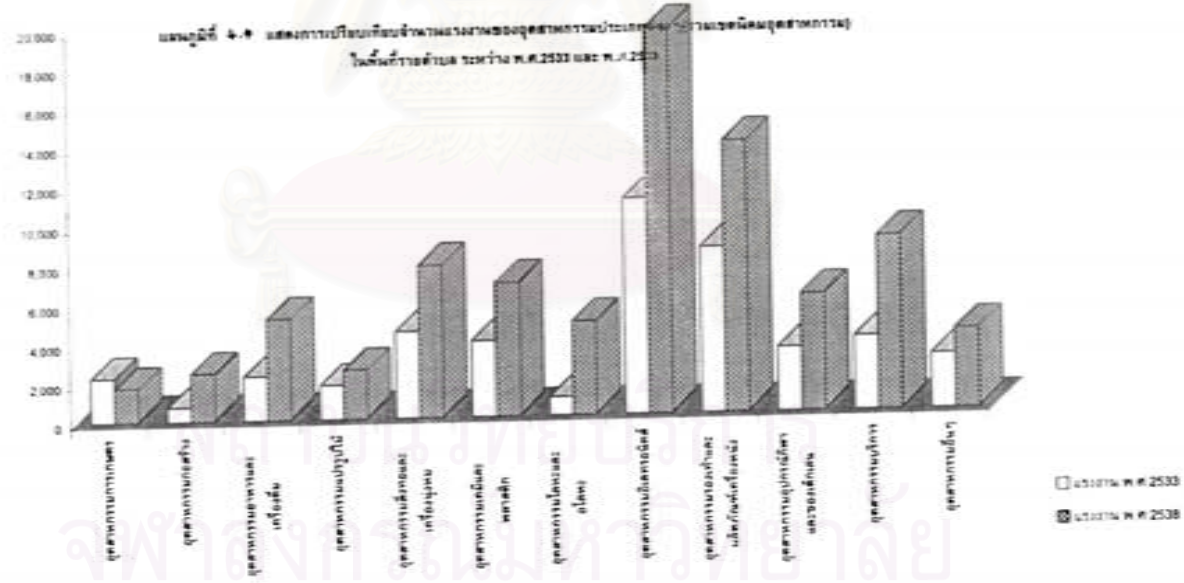
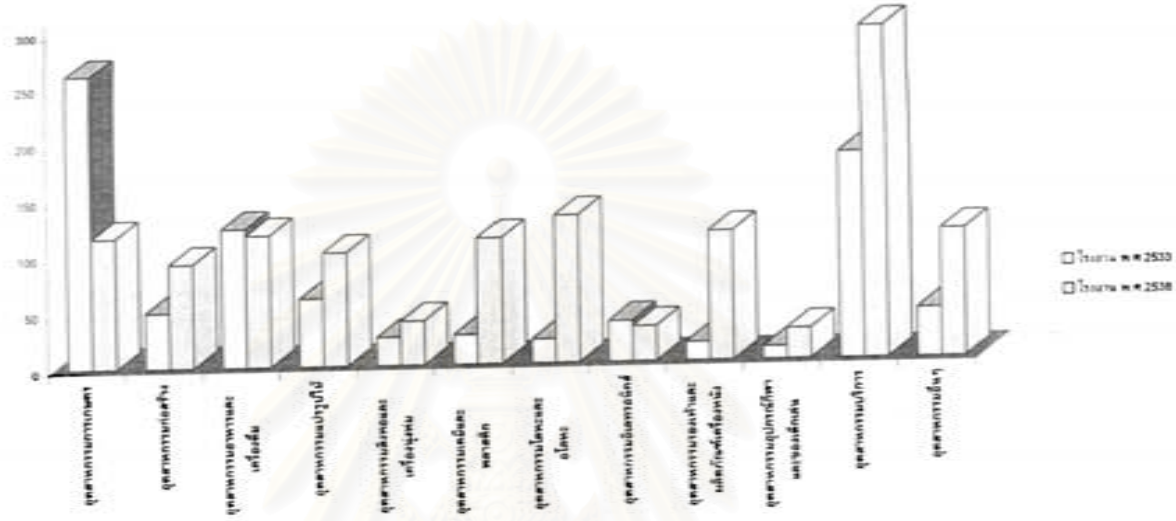
ตารางที่ 10-18 แสดงจำนวนผู้ลงทะเบียนเรียนในชั้นเรียน (รวมบัณฑิตศึกษา) ในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2559

ประเภทวิชา	จำนวนผู้ลงทะเบียนเรียนในชั้นเรียน							จำนวนผู้ลงทะเบียนเรียนในชั้นเรียน						
	ไม่ระบุ	1-10	10-100	100-500	500-1000	>1000 คน	รวม	ไม่ระบุ	10-20	20-50	50-100	100-200	>200 คน	รวม
อ. ศึกษาศาสตร์	488	188	34	2	0	0	698	389	115	65	1	0	0	609
1. อ. ศึกษาศาสตร์	2	3	3	1	-	-	8	4	3	2	-	-	-	9
2. อ. ศึกษาศาสตร์	4	-	-	-	-	-	4	1	3	-	-	-	-	4
3. อ. ศึกษาศาสตร์	9	5	2	-	-	-	16	7	9	-	-	-	-	16
4. อ. ศึกษาศาสตร์	8	-	-	-	-	-	8	5	3	-	-	-	-	8
5. อ. ศึกษาศาสตร์	11	3	2	-	-	-	16	10	5	-	1	-	-	16
6. อ. ศึกษาศาสตร์	148	26	2	-	-	-	182	122	20	40	-	-	-	182
7. อ. ศึกษาศาสตร์	22	23	5	-	-	-	50	30	19	1	-	-	-	50
8. อ. ศึกษาศาสตร์	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	0
9. อ. ศึกษาศาสตร์	30	6	7	-	-	-	43	25	13	3	-	-	-	45
10. อ. ศึกษาศาสตร์	2	1	-	-	-	-	3	2	-	1	-	-	-	3
11. อ. ศึกษาศาสตร์	2	4	1	-	-	-	7	3	4	-	-	-	-	7
12. อ. ศึกษาศาสตร์	21	10	5	-	-	-	36	28	8	2	-	-	-	36
13. อ. ศึกษาศาสตร์	10	6	2	-	-	-	18	12	4	2	-	-	-	18
14. อ. ศึกษาศาสตร์	2	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	2
15. อ. ศึกษาศาสตร์	82	19	5	-	-	-	116	103	13	-	-	-	-	116
16. อ. ศึกษาศาสตร์	28	7	-	-	-	-	35	30	4	1	-	-	-	35
17. อ. ศึกษาศาสตร์	3	3	-	-	-	-	6	3	2	1	-	-	-	6
18. อ. ศึกษาศาสตร์	11	1	-	1	-	-	13	10	3	-	-	-	-	13
อ. ศึกษาศาสตร์	48	33	86	8	1	5	189	84	41	28	11	2	1	189
1. อ. ศึกษาศาสตร์	8	3	1	-	1	1	13	9	4	-	-	-	-	18
2. อ. ศึกษาศาสตร์	10	2	5	-	-	-	17	10	3	4	-	-	-	17
3. อ. ศึกษาศาสตร์	5	5	5	-	-	-	15	12	4	5	-	-	-	21
4. อ. ศึกษาศาสตร์	4	5	30	4	-	-	44	7	20	14	3	-	1	44
5. อ. ศึกษาศาสตร์	13	12	7	-	1	4	37	21	7	4	3	2	-	37
6. อ. ศึกษาศาสตร์	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1
7. อ. ศึกษาศาสตร์	-	-	1	2	-	-	3	-	-	2	1	-	-	3
8. อ. ศึกษาศาสตร์	5	2	5	2	-	-	14	8	2	3	4	-	-	16
อ. ศึกษาศาสตร์	9	18	71	32	8	3	143	22	45	28	18	2	3	143
1. อ. ศึกษาศาสตร์	-	1	-	1	2	-	4	1	1	-	1	-	-	4
2. อ. ศึกษาศาสตร์	-	2	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	2
3. อ. ศึกษาศาสตร์	1	3	16	10	2	2	34	4	11	12	7	-	1	34
4. อ. ศึกษาศาสตร์	1	1	3	-	-	-	5	3	1	1	-	-	-	5
5. อ. ศึกษาศาสตร์	1	2	6	4	1	-	14	1	6	4	3	1	-	14
6. อ. ศึกษาศาสตร์	1	4	10	9	1	-	25	4	5	13	3	-	-	26
7. อ. ศึกษาศาสตร์	-	1	3	-	-	-	4	1	1	1	1	-	-	4
8. อ. ศึกษาศาสตร์	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	0
9. อ. ศึกษาศาสตร์	3	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	3
10. อ. ศึกษาศาสตร์	2	5	33	8	3	1	52	3	21	26	3	-	1	52
รวมทั้งสิ้น	488	188	188	42	10	5	899	485	198	141	20	4	4	898

ตารางที่ 10-19 แสดงจำนวนผู้ลงทะเบียนเรียนในชั้นเรียน (รวมบัณฑิตศึกษา) ในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2559

ประเภทวิชา	จำนวนผู้ลงทะเบียนเรียนในชั้นเรียน							จำนวนผู้ลงทะเบียนเรียนในชั้นเรียน						
	ไม่ระบุ	1-10	10-100	100-500	500-1000	>1000 คน	รวม	ไม่ระบุ	10-20	20-50	50-100	100-200	>200 คน	รวม
อ. ศึกษาศาสตร์	244	186	142	48	13	9	648	391	216	116	18	5	0	648
1. อ. ศึกษาศาสตร์	4	8	35	27	3	3	89	10	19	41	10	-	-	89
2. อ. ศึกษาศาสตร์	2	1	17	6	3	3	34	1	9	22	-	2	-	34
3. อ. ศึกษาศาสตร์	11	13	6	6	4	3	46	11	20	8	1	2	-	42
4. อ. ศึกษาศาสตร์	8	2	1	-	-	-	9	4	5	-	-	-	-	9
5. อ. ศึกษาศาสตร์	16	8	10	2	-	-	36	18	13	5	1	1	-	38
6. อ. ศึกษาศาสตร์	86	56	12	-	-	-	154	106	40	8	2	-	-	164
7. อ. ศึกษาศาสตร์	21	22	17	2	-	-	62	25	28	8	1	-	-	62
8. อ. ศึกษาศาสตร์	1	-	2	-	-	-	3	1	1	1	-	-	-	3
9. อ. ศึกษาศาสตร์	23	21	5	2	1	-	52	30	20	1	1	-	-	52
10. อ. ศึกษาศาสตร์	2	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	2
11. อ. ศึกษาศาสตร์	2	8	7	-	-	-	17	5	10	-	-	-	-	18
12. อ. ศึกษาศาสตร์	14	15	5	1	-	-	35	18	15	2	-	-	-	35
13. อ. ศึกษาศาสตร์	5	17	10	1	-	-	33	11	13	7	2	-	-	33
14. อ. ศึกษาศาสตร์	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1
15. อ. ศึกษาศาสตร์	20	13	11	-	-	-	44	30	9	11	-	-	-	40
16. อ. ศึกษาศาสตร์	16	8	1	-	-	-	25	21	2	2	-	-	-	26
17. อ. ศึกษาศาสตร์	-	3	3	-	-	-	6	2	3	1	-	-	-	6
18. อ. ศึกษาศาสตร์	6	2	-	-	-	-	8	5	3	-	-	-	-	8
อ. ศึกษาศาสตร์	46	87	146	74	21	17	389	78	80	146	48	7	1	389
1. อ. ศึกษาศาสตร์	4	4	-	-	-	-	8	8	-	-	-	-	-	8
2. อ. ศึกษาศาสตร์	10	5	5	1	-	1	22	16	3	3	-	-	1	22
3. อ. ศึกษาศาสตร์	10	10	9	1	-	-	30	19	9	8	-	-	-	36
4. อ. ศึกษาศาสตร์	2	12	59	16	4	1	93	9	31	41	9	3	-	93
5. อ. ศึกษาศาสตร์	13	12	44	40	12	13	134	15	27	60	29	4	-	134
6. อ. ศึกษาศาสตร์	2	3	1	-	-	-	6	1	2	2	1	-	-	6
7. อ. ศึกษาศาสตร์	3	14	11	4	2	-	34	3	6	21	4	-	-	34
8. อ. ศึกษาศาสตร์	7	3	12	4	1	-	27	8	2	11	6	-	-	27
อ. ศึกษาศาสตร์	11	43	188	73	13	5	364	51	86	126	31	7	3	364
1. อ. ศึกษาศาสตร์	1	5	2	-	-	-	8	1	4	-	1	-	-	8
2. อ. ศึกษาศาสตร์	2	2	1	-	-	-	5	2	2	1	-	-	-	5
3. อ. ศึกษาศาสตร์	2	5	53	38	7	8	110	8	26	54	14	3	3	110
4. อ. ศึกษาศาสตร์	2	2	2	3	-	-	9	3	2	3	1	-	-	9
5. อ. ศึกษาศาสตร์	1	7	25	10	2	-	45	4	11	23	1	2	-	46
6. อ. ศึกษาศาสตร์	-	15	11	10	1	-	37	10	10	11	5	1	-	37
7. อ. ศึกษาศาสตร์	1	1	-	-	-	-	2	1	1	-	-	-	-	2
8. อ. ศึกษาศาสตร์	2	2	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	-	4
9. อ. ศึกษาศาสตร์	3	1	-	-	-	-	4	3	1	-	-	-	-	4
10. อ. ศึกษาศาสตร์	3	6	47	9	3	-	70	13	21	28	6	-	-	70
11. อ. ศึกษาศาสตร์	-	-	7	-	-	-	7	2	3	1	1	-	-	7
12. อ. ศึกษาศาสตร์	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	0
รวมทั้งสิ้น	361	286	448	183	47	31	1,319	420	376	367	87	18	4	1,313

ที่มา: ข้อมูลจากระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ 16 ผลการดำเนินงาน (รวมการดำเนินงาน) ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามหน่วยงาน โดยหน่วย: ไร่/ปี (ปี พ.ศ. 2553)

ประเภทการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ												รวม
	งบอุดหนุน	งบรายปี	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	
อ. อนุรักษ์	1,088	415	1,049	254	484	288	210	794	180	232	1,719	488	1,877
1. อ. อนุรักษ์	-	-	51	-	190	-	06	-	-	-	60	-	362
2. อ. อนุรักษ์	-	18	14	7	-	-	-	-	-	-	-	41	78
3. อ. อนุรักษ์	30	7	-	17	-	-	13	-	-	-	77	66	230
4. อ. อนุรักษ์	-	36	24	19	-	-	-	-	-	-	-	6	84
5. อ. อนุรักษ์	18	30	-	10	-	-	-	300	-	-	50	80	686
6. อ. อนุรักษ์	264	18	186	121	234	229	10	-	180	7	978	9	2,173
7. อ. อนุรักษ์	145	128	89	21	-	-	65	-	-	-	120	30	672
8. อ. อนุรักษ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
9. อ. อนุรักษ์	180	-	45	27	-	-	48	-	10	225	200	190	885
10. อ. อนุรักษ์	-	82	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	60
11. อ. อนุรักษ์	25	24	38	-	-	-	-	-	-	-	12	-	84
12. อ. อนุรักษ์	80	84	288	10	-	-	-	-	-	-	75	-	480
13. อ. อนุรักษ์	60	37	21	-	-	-	-	250	-	-	-	200	876
14. อ. อนุรักษ์	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
15. อ. อนุรักษ์	794	-	48	7	-	-	-	-	-	-	21	-	670
16. อ. อนุรักษ์	10	-	116	8	-	-	17	-	-	-	90	35	216
17. อ. อนุรักษ์	-	-	114	-	29	-	-	-	-	-	-	8	147
18. อ. อนุรักษ์	-	-	48	7	-	-	-	-	-	-	30	10	86
อ. สัตว์	287	778	1,088	1,887	2,738	198	88	3,278	1,717	888	2,381	2,148	10,883
1. อ. สัตว์	-	15	17	17	-	-	3	-	-	-	88	5	115
2. อ. สัตว์	115	8	148	65	-	-	-	-	80	-	20	-	488
3. อ. สัตว์	88	24	27	11	-	132	-	-	-	-	80	70	418
4. อ. สัตว์	19	38	87	9	888	88	-	2,888	80	-	800	1,888	6,888
5. อ. สัตว์	30	88	222	1,882	-	-	8	-	1,487	-	1,708	400	8,884
6. อ. สัตว์	-	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48
7. อ. สัตว์	-	-	-	-	-	-	88	-	-	300	-	180	788
8. อ. สัตว์	7	-	8	-	1,731	-	-	811	80	-	-	-	2,884
อ. อนุรักษ์	488	188	287	1,282	1,288	2,481	648	4,487	10,817	2,888	1,138	8	28,188
1. อ. อนุรักษ์	15	-	-	-	-	1,287	-	-	835	-	-	-	2,137
2. อ. อนุรักษ์	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	5	-	9
3. อ. อนุรักษ์	182	-	84	428	638	375	220	2,058	4,037	800	800	-	9,418
4. อ. อนุรักษ์	8	-	8	-	-	-	-	438	-	-	-	-	443
5. อ. อนุรักษ์	88	-	78	78	-	110	73	1,808	818	-	20	-	2,881
6. อ. อนุรักษ์	24	10	-	388	614	1,178	274	-	517	1,000	480	-	4,387
7. อ. อนุรักษ์	-	-	20	148	-	-	-	300	-	-	10	-	638
8. อ. อนุรักษ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
9. อ. อนุรักษ์	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
10. อ. อนุรักษ์	737	148	38	377	-	221	78	73	4,471	780	30	5	8,281
รวม	3,288	748	2,382	3,288	4,487	3,888	884	6,888	18,284	3,282	6,188	2,818	48,288

ตารางที่ 16 ผลการดำเนินงาน (รวมการดำเนินงาน) ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามหน่วยงาน โดยหน่วย: ไร่/ปี (ปี พ.ศ. 2554)

ประเภทการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ												รวม
	งบอุดหนุน	งบรายปี	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	งบเงินอุดหนุน	
อ. อนุรักษ์	887	1,888	1,888	1,248	872	2,218	4,488	2,888	8,178	1,288	3,288	1,888	38,288
1. อ. อนุรักษ์	-	28	123	482	575	778	2,288	78	2,888	-	2,424	1,188	11,887
2. อ. อนุรักษ์	-	88	-	-	-	281	118	80	2,884	-	780	-	4,988
3. อ. อนุรักษ์	2	81	-	15	-	1,808	842	1,228	710	-	412	218	4,882
4. อ. อนุรักษ์	-	13	28	30	-	-	-	-	-	-	26	-	97
5. อ. อนุรักษ์	24	182	48	30	-	20	15	1,200	-	440	228	27	2,143
6. อ. อนุรักษ์	30	8	248	180	81	78	138	45	484	180	1,180	10	2,882
7. อ. อนุรักษ์	84	888	78	45	-	8	218	180	34	-	281	34	1,788
8. อ. อนุรักษ์	-	-	33	215	-	-	-	-	-	-	-	-	248
9. อ. อนุรักษ์	10	15	81	57	18	4	37	48	14	285	173	75	828
10. อ. อนุรักษ์	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	2	-	6
11. อ. อนุรักษ์	2	132	88	7	-	-	-	-	-	-	14	-	212
12. อ. อนุรักษ์	88	70	283	84	-	10	30	-	-	-	38	-	884
13. อ. อนุรักษ์	24	144	110	-	230	-	758	340	118	-	61	20	1,818
14. อ. อนุรักษ์	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
15. อ. อนุรักษ์	401	9	81	283	-	6	188	273	154	338	36	-	1,787
16. อ. อนุรักษ์	10	-	131	15	-	228	38	-	-	-	38	20	481
17. อ. อนุรักษ์	-	-	284	-	-	-	-	-	-	-	182	-	418
18. อ. อนุรักษ์	-	-	54	-	-	-	-	-	-	-	38	8	98
อ. สัตว์	548	872	4,888	1,488	2,888	2,288	8,818	8,288	14,884	3,218	8,882	1,888	44,288
1. อ. สัตว์	-	-	-	20	-	13	-	-	2,282	-	70	-	2,888
2. อ. สัตว์	11	8	194	188	-	28	-	-	2,282	-	70	-	2,888
3. อ. สัตว์	14	78	48	88	-	128	188	-	158	188	157	-	1,881
4. อ. สัตว์	40	51	2,288	88	733	841	348	4,170	1,004	1,284	1,287	1,437	11,288
5. อ. สัตว์	278	287	1,728	1,087	420	1,787	3,284	188	8,882	838	7,218	1,887	36,127
6. อ. สัตว์	-	254	-	10	-	88	78	-	-	-	150	-	478
7. อ. สัตว์	-	115	8	118	-	215	1,488	-	1,818	787	188	128	4,847
8. อ. สัตว์	8	8	888	8	2,708	284	38	884	818	-	80	-	5,218
อ. อนุรักษ์	742	288	882	1,378	2,738	12,818	2,877	8,818	16,738	2,488	4,878	2,844	88,288
1. อ. อนุรักษ์	135	23	11	-	-	1,480	8	-	280	18	300	50	2,384
2. อ. อนุรักษ์	-	-	84	-	-	-	-	-	370	-	300	-	764
3. อ. อนุรักษ์	187	104	238	378	2,823	8,808	1,088	4,208	8,478	140	1,423	1,731	28,744
4. อ. อนุรักษ์	5	-	17	12	-	-	-	-	78	-	-	-	78
5. อ. อนุรักษ์	280	-	278	388	-	38	631	2,184	188	720	870	250	8,888
6. อ. อนุรักษ์	22	81	-	137	888	1,728	838	25	1,888	888	300	50	6,278
7. อ. อนุรักษ์	-	-	-	-	-	-	43	-	-	-	7	-	88
8. อ. อนุรักษ์	-	-	-	88	-	-	28	-	-	-	30	-	112
9. อ. อนุรักษ์	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	18
10. อ. อนุรักษ์	188	132	48	182	-	888	288	28	8,180	888	2,080	700	8,888
11. อ. อนุรักษ์	25	3	-	288	-	18	-	380	-	-	80	-	742
12. อ. อนุรักษ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
รวม	1,727	2,887	7,188	4,282	5,488	18,288	18,488	38,488	6,944	18,288	2,864	14,288	148,288

หมายเหตุ: 1. อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2. สัตว์ 3. อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. สัตว์ 5. อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6. สัตว์ 7. อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8. สัตว์ 9. อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 10. สัตว์ 11. อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 12. สัตว์

มากกว่า 500 ล้านบาทขึ้นไป มีจำนวน 18 โรง ในจำนวนนี้เป็นโรงงานในตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา 5 โรง

ข. การกระจายตัวของโรงงานนอกเขตนิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม/ศูนย์อุตสาหกรรมที่มีกิจกรรมคล้ายนิคมอุตสาหกรรม พื้นที่ศึกษามีโรงงานนอกเขตนิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม/ศูนย์อุตสาหกรรมที่มีกิจกรรมคล้ายนิคมอุตสาหกรรม ทั้งสิ้นจำนวน 801 โรง โรงงานส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี ถึง 566 โรง คิดเป็นร้อยละ 70.66 ของโรงงานทั้งหมด อุตสาหกรรมในพื้นที่ศึกษาในปี พ.ศ. 2533 เน้นหนักอุตสาหกรรมประเภทเกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมประเภทบริการ ซึ่งส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในพื้นที่ อำเภอเมืองชลบุรี กลุ่มอุตสาหกรรมประเภทเกษตรกรรมในพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นโรงสีข้าว โรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง และไซโลเก็บผลผลิตทางการเกษตร ตำบลหนองรี เป็นตำบลที่มีกิจกรรมกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทเกษตรกรรมมากที่สุด ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทบริการ ส่วนใหญ่ประกอบกิจการประเภทตู้ซ่อมรถ สถานบริการประกอบและซ่อมแซมเครื่องยนต์ต่างๆ ตำบลบ้านสวนมีโรงงานประเภทบริการมากที่สุด ในปี พ.ศ. 2355 อุตสาหกรรมประเภทสำคัญๆ ที่มีบทบาทในการพัฒนาด้านเทคโนโลยี อาทิ อุตสาหกรรมประเภทเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก อุตสาหกรรมประเภทโลหะและอโลหะ อุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ อุตสาหกรรมประเภทรองเท้าและผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ยังมีจำนวนน้อย

แรงงานอุตสาหกรรม พื้นที่ศึกษา ในปี พ.ศ. 2533 มีจำนวนแรงงานทั้งสิ้น 34,000 คน แรงงานส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ถึงร้อยละ 67.91 อุตสาหกรรมมีการจ้างแรงงานสูงที่สุด แรงงานร้อยละ 31.55 ของแรงงานในพื้นที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มนี้ ร้อยละ 98.13 ของแรงงานประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ กระจุกตัวอยู่ตามโรงงานในเขตอำเภอบางปะกง โดยเฉพาะในบริเวณตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง มีแรงงานประเภทนี้มากที่สุดถึง 4,037 คน โรงงานขนาดใหญ่ในพื้นที่ศึกษา ที่มีการจ้างงาน มากกว่า 1,000 คนขึ้นไป มีอยู่ 5 โรง ซึ่งล้วนอยู่ในเขต อำเภอบางปะกงทั้งสิ้น ตำบลที่มีโรงงานขนาดใหญ่ ที่มีการจ้างแรงงานสูงมาก ได้แก่ ตำบลบางสมัคร ตำบลบางปะกง ตำบลพิมพา ตำบลท่าข้าม และตำบลบางฝั่ง โดยมีตำบลละ 1 โรง

เงินลงทุนด้านอุตสาหกรรม พ.ศ.2533 พื้นที่ศึกษามีโรงงานขนาดใหญ่ที่ใช้เงินลงทุนสูงมากกว่า 500 ล้านบาทขึ้นไป มีจำนวน 12 โรง เท่านั้น ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง

ขนาดเฉลี่ยแรงงานต่อโรงงาน พ.ศ. 2533 โรงงานนอกเขตนิคม/ศูนย์อุตสาหกรรม ในพื้นที่ศึกษา มีขนาดแรงงาน 42 คน/โรงงาน สามารถแบ่งกลุ่มรายตำบลได้ ดังนี้

กลุ่มที่มีขนาด แรงงาน 0-10 คน/โรงงาน ได้แก่ บริเวณ ตำบลบ้านบึง สำนักบกหนองรี อำเภอเมืองชลบุรี เทศบาลเมืองศรีราชา ตำบลบึง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ตำบลหนองจอก สองคลอง และบางฝั่ง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

กลุ่มที่มีขนาด แรงงาน 11-20 คน/โรงงาน ได้แก่ บริเวณ ตำบลดอนหัวฬ่อ หนองไม้แดง บางทราย บ้านสวน ห้วยกะปิ เสม็ด อ่างศิลา หนองข้างคอก แสนสุข เทศบาลเมือง ชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา

กลุ่มที่มีขนาด แรงงาน 21-30 คน/โรงงาน ได้แก่ บริเวณ ตำบลบางพระ อำเภอ ศรีราชา

กลุ่มที่มีขนาด แรงงาน 31-90 คน/โรงงาน ได้แก่ บริเวณ ตำบลคลองตำหรุ หนองปิ้งเหลม อำเภอเมืองชลบุรี ตำบลหนองขาม ทุ่งสุขลา เขาคันทรง อำเภอศรีราชา

กลุ่มที่มีขนาด แรงงาน 91-170 คน/โรงงาน ได้แก่ บริเวณ ท่าसान บางเกลือ ท่าข้าม อำเภอบางปะกง

กลุ่มที่มีขนาด แรงงาน 171-540 คน/โรงงาน ได้แก่ บริเวณ ตำบลบ่อวิน อำเภอ ศรีราชา ตำบลบางสมัคร บางปะกง บางวัว พิมพา อำเภอบางปะกง

ค. การกระจายตัวของโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม / ส่วน อุตสาหกรรม/ศูนย์อุตสาหกรรมที่มีกิจกรรมคล้ายนิคมอุตสาหกรรม

พื้นที่ศึกษา ในปี พ.ศ. 2533 มีศูนย์อุตสาหกรรม จำนวน 3 แห่ง ประกอบด้วย โรงงานรวม 58 โรงงาน ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มถึงร้อยละ 32.76 แรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม/ส่วนอุตสาหกรรม/ศูนย์ อุตสาหกรรมที่มีกิจกรรมคล้ายนิคม อุตสาหกรรม มีจำนวนทั้งสิ้น 15,543 คน ส่วนใหญ่เป็นแรงงานในสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ ถึง ร้อยละ 51.92 ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

- นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ได้รับการจัดตั้งและอยู่ในความควบคุมของ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2533 ตั้งอยู่ในเขต ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่ 3,556 ไร่ ในจำนวนนี้ มีการใช้พื้นที่สำหรับเขตอุตสาหกรรมทั่วไป 1,724 ไร่ ใช้ พื้นที่สำหรับเขตอุตสาหกรรมส่งออก 910 ไร่ เขตพาณิชย์กรรมและการอยู่อาศัย 146 ไร่ และใช้พื้นที่ สำหรับสาธารณูปโภค 776 ไร่ โรงงานที่เริ่มกิจการจริงจังในปี พ.ศ. 2533 มีเพียง 6 โรง ซึ่งเป็น อุตสาหกรรมบริการ 3 โรง อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ 2 โรง และอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ 1 โรง

- สวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ เป็นของบริษัทสหพัฒนพิบูลย์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทเอกชน จัดตั้งขึ้นในเขตพื้นที่ ตำบลหนองขามและ ตำบลบึง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่ 1,300 ไร่ ในจำนวนนี้เป็นเขตอุตสาหกรรมทั่วไป 780 ไร่ เขตพาณิชย์กรรม 57 ไร่ เป็นพื้นที่ สำหรับสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รวม 463 ไร่ ในปี พ.ศ. 2533 มีโรงงาน 41 โรง ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นโรงงานประเภทสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ถึงจำนวน 15 โรง คิดเป็นร้อยละ 36.59

- สหยูเนี่ยน เป็นของบริษัทสหยูเนี่ยน ซึ่งเป็นบริษัทเอกชน จัดตั้งขึ้นในเขต พื้นที่ ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในปี พ.ศ. 2533 มีโรงงาน 11 โรง ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นโรงงานประเภทสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และโรงงานประเภทรองเท้าและผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

จำนวนแรงงาน พื้นที่ศึกษามีจำนวนแรงงานในศูนย์อุตสาหกรรมทั้งสิ้น 15,543 คน เป็นแรงงานในเขตสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ ถึงร้อยละ 51.92 ประเภทอุตสาหกรรม ที่มีการจ้างแรงงานสูงที่สุด คือ อุตสาหกรรมรองเท้าและผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ซึ่งมีการจ้างงานร้อยละ

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าใช้จ่ายการดำเนินงานอุตสาหกรรมในบริเวณอุตสาหกรรมที่มีรายละเอียดดังนี้ พ.ศ.2538

กิจกรรมอุตสาหกรรม	สิ่ง	พื้นที่โครงการ	ปริมาณ			ค่าเงินบาท
			บุคลากร คน	วัสดุ-สาร คน	ช่างเทคนิค คน	
โรงงาน			1,751	789	146	870
โรงงาน	ค.ตู้ปลา อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี	3,956				
โรงงาน	ค.คอกไก่-หนองไผ่ อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี	6,900				
	โครงการที่ 2	3,900				
	โครงการที่ 3	3,000				
โรงงาน (บ้าน)	ค.ปิ่นอิน อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี	3,500				
	โครงการที่ 1	1,195	516	48		
	โครงการที่ 2	2,305	574	460		
โรงงาน	ค.หนองปรือ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี	206				
โรงงาน	ค.บางพลี อ.บางพลี จ.ฉะเชิงเทรา	3,000				
โรงงาน	ค.บ้านบางปลา อ.บางปลา จ.ฉะเชิงเทรา	11,536				
	โครงการที่ 1	6,900				
	โครงการที่ 2	4,636				
โรงงาน	ค.บางนา อ.บางนา จ.นนทบุรี	8,000	1,700	300	1,040	
โรงงาน	ค.บางนา อ.บางนา จ.นนทบุรี	8,000	1,490	1,480		
โรงงาน	ค.บางนา อ.บางนา จ.นนทบุรี	2,377	1,018	160	393	314
โรงงาน	ค.บางนา อ.บางนา จ.นนทบุรี	550	450		100	
โรงงาน	ค.บางนา อ.บางนา จ.นนทบุรี	1,300				
	โครงการที่ 1	952	432	57	463	
	โครงการที่ 2	348	348			

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน/ส่วนร่วมโครงการอุตสาหกรรมในจังหวัดตาก พ.ศ.2538

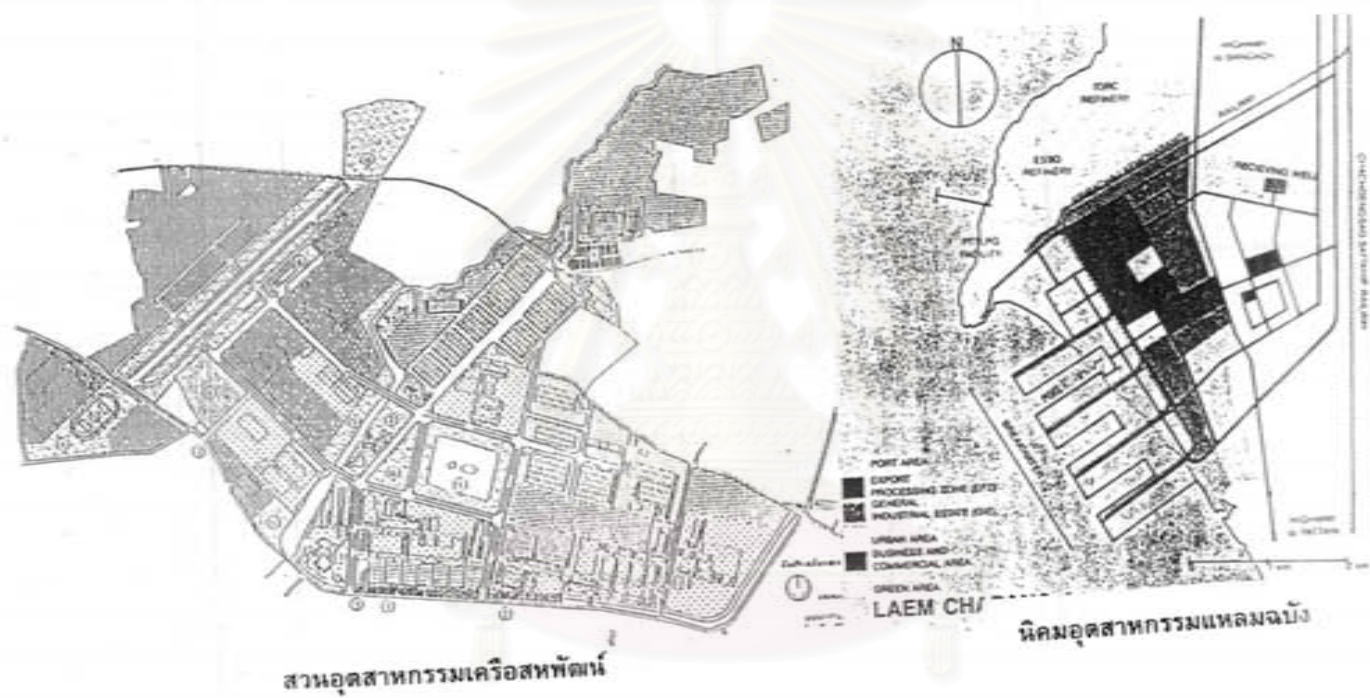
กิจกรรม	พื้นที่โครงการ	ปริมาณ			ค่าเงินบาท		
		บุคลากร คน	วัสดุ-สาร คน	ช่างเทคนิค คน	บุคลากร คน	วัสดุ-สาร คน	ช่างเทคนิค คน
1. โรงงาน	3,556	1,724	910	146	770	100	-
2. โรงงาน	6,500	5,435		500		120	-
3. โรงงาน	206	134		16	57	150	-
4. โรงงาน	4,975	2,846	460	48		1,060	27
5. โรงงาน	1,300	1,202			98	900	-
6. โรงงาน	3,000	1,814	348	840		147	-

ที่มา : สถานการณ์ของโรงงานอุตสาหกรรม ที่ได้รับการจัดตั้งมา เมื่อวันที่ พ.ศ. 2538 การคำนวณบุคลากรรวมที่ปรากฏใน

ภาพที่ 4.1 แสดงผังการใช้ที่ดินในเขตนิคมอุตสาหกรรม/ศูนย์อุตสาหกรรม
ในพื้นที่ศึกษา พ.ศ. 2538

ภาพที่ 4.2 แสดงผังการใช้ที่ดินในเขตนิคมอุตสาหกรรม โพนพิสัยศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนโรงงานแยกตามประเภทอุตสาหกรรม ในนิคม/สวน/เขต/ศูนย์อุตสาหกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ศึกษา พ.ศ.2533

นิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม	หมวดอุตสาหกรรม												รวม
	การเกษตร	ก่อสร้าง	พาณิชยกรรม	แปรรูปไม้	ก่อสร้าง	เคมีพลาสติก	โลหะโลหะ	เครื่องกล	ไฟฟ้า-เครื่อง	ไฟฟ้า-ขนส่ง	บริการ	อื่นๆ	
1. นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	3	-	6
2. สวนอุตสาหกรรมศรีราชา	1	1	6	1	15	4	-	2	4	-	2	5	41
3. อัญชัน	-	-	-	-	4	2	-	-	4	-	1	-	11
พื้นที่ศึกษา	1	1	6	2	19	6	0	4	8	0	6	5	58

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวนโรงงานแยกตามขนาดเงินลงทุน และขนาดแรงงาน ในนิคม/สวน/เขต/ศูนย์อุตสาหกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ศึกษา พ.ศ.2533

นิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน (แบ่งตามขนาดเงินลงทุน)							จำนวนโรงงาน (แบ่งตามขนาดแรงงาน)						
	ไม่เกิน 1 ล้านบาท	1-10	10-100	100-500	500-1,000	1,000 ขึ้น	รวม	ไม่เกิน 10 คน	10-50	50-300	300-1,000	1,000-2,000	2,000 คน	รวม
1. นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง	-	-	2	-	1	3	6	-	1	-	3	2	-	6
2. สวนอุตสาหกรรมศรีราชา	2	5	28	6	-	-	41	2	15	17	6	-	1	41
3. อัญชัน	-	-	4	8	1	1	11	-	-	8	3	-	-	11
พื้นที่ศึกษา	2	5	34	11	2	4	58	2	16	25	12	2	1	58

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนแรงงานแยกตามประเภทอุตสาหกรรม ในนิคม/สวนอุตสาหกรรม ในพื้นที่ศึกษา พ.ศ.2533

นิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม	จำนวนแรงงาน												รวม
	การเกษตร	ก่อสร้าง	พาณิชยกรรม	แปรรูปไม้	ก่อสร้าง	เคมีพลาสติก	โลหะโลหะ	เครื่องกล	ไฟฟ้า-เครื่อง	ไฟฟ้า-ขนส่ง	บริการ	อื่นๆ	
1. นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง	-	-	-	1,510	-	-	-	1,497	-	-	1,395	-	4,402
2. สวนอุตสาหกรรมศรีราชา	15	36	555	9	2,373	58	-	170	3,276	-	184	1,394	8,070
3. อัญชัน	-	-	-	-	639	289	-	-	2,056	-	87	-	3,071
พื้นที่ศึกษา	15	36	555	1,519	3,012	347	0	1,667	5,332	0	1,666	1,394	15,543

ที่มา : ฐานข้อมูลโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม และสถานภาพผู้ถือหุ้นในนิคมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2533 การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนโรงพยาบาลตามประเภทอุตสาหกรรม ในเขต/นอกเขต/กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น พ.ศ.2538

ชื่ออุตสาหกรรม/หมวดอุตสาหกรรม	จำนวนอุตสาหกรรม													รวม
	ทั้งหมด	เขต	นอกเขต	กรุงเทพฯ	นนทบุรี	ปทุมธานี	นครปฐม	สมุทรสาคร	ชลบุรี-ระยอง	ปราจีนบุรี	ฉะเชิงเทรา	สิงห์		
1. อุตสาหกรรมเบาประเภทอื่นที่ไม่ใช่กระดาษ	-	1	1	3	3	12	24	24	2	-	24	8	102	
2. อุตสาหกรรมกระดาษชนิดอื่น	-	1	4	5	2	16	10	26	2	4	27	7	104	
3. อุตสาหกรรมเย็บกระดาษ	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	1	6	
4. อุตสาหกรรมกระดาษ (ประเภท)	-	-	1	-	-	1	8	10	-	-	2	3	25	
5. อุตสาหกรรมเครื่องพิมพ์	-	-	8	-	19	11	1	3	9	1	9	15	76	
6. อุตสาหกรรมกระดาษโกว	-	1	2	1	3	22	5	14	-	-	12	9	68	
7. อุตสาหกรรม	-	-	-	-	3	2	-	-	4	-	1	1	11	
8. อุตสาหกรรม	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	1	6	
9. BP	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	2	6	
รวมทั้งสิ้น	0	3	16	9	30	65	67	79	17	5	75	46	402	

ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในเขต/นอกเขต/กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น พ.ศ.2538

ชื่ออุตสาหกรรม/หมวดอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน (นอกเขตอุตสาหกรรม)							จำนวนโรงงาน (นอกเขตอุตสาหกรรม)						รวม
	ไม่เกิน 1 ไร่	1-10	10-100	100-500	500-1,000	1,000 ไร่	รวม	ไม่เกิน 10 ไร่	10-50	50-300	300-1,000	1,000-2,000	>2,000 ไร่	
1. อุตสาหกรรมเบาประเภทอื่นที่ไม่ใช่กระดาษ	-	1	48	35	10	8	102	1	25	67	7	2	-	102
2. อุตสาหกรรมกระดาษชนิดอื่น	-	3	44	38	9	10	104	-	18	55	27	4	-	104
3. อุตสาหกรรมเย็บกระดาษ	-	-	1	2	2	1	6	3	3	-	-	-	-	6
4. อุตสาหกรรมกระดาษ (ประเภท)	-	-	10	9	4	2	25	2	6	14	3	-	-	25
5. อุตสาหกรรมเครื่องพิมพ์	-	8	49	16	3	-	76	4	16	40	13	3	-	76
6. อุตสาหกรรมกระดาษโกว	-	-	33	26	6	3	68	1	15	40	9	2	1	68
7. อุตสาหกรรม	-	-	4	5	1	1	11	-	1	7	2	-	1	11
8. อุตสาหกรรม	-	-	4	-	1	-	5	-	1	4	-	-	-	5
9. BP	-	-	4	1	-	-	5	-	1	2	2	-	-	6
รวมทั้งสิ้น	0	12	197	132	36	25	402	11	66	229	63	11	2	402

ตารางที่ 4.24 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในเขต/นอกเขต/กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น พ.ศ.2538

ชื่ออุตสาหกรรม/หมวดอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน												
	ทั้งหมด	เขต	นอกเขต	กรุงเทพฯ	นนทบุรี	ปทุมธานี	นครปฐม	สมุทรสาคร	ชลบุรี-ระยอง	ปราจีนบุรี	ฉะเชิงเทรา	สิงห์	รวม
1. อุตสาหกรรมเบาประเภทอื่นที่ไม่ใช่กระดาษ	-	53	108	448	245	2,384	2,909	3,495	138	-	2,868	1,311	15,657
2. อุตสาหกรรมกระดาษชนิดอื่น	-	310	1,687	1,043	420	1,664	3,369	8,992	156	939	6,965	487	28,032
3. อุตสาหกรรมเย็บกระดาษ	-	-	-	-	-	-	80	-	-	-	-	20	100
4. อุตสาหกรรมกระดาษ (ประเภท)	-	-	9	-	-	14	1,587	1,518	-	-	196	158	3,481
5. อุตสาหกรรมเครื่องพิมพ์	-	-	2,113	-	3,378	795	55	1,154	5,094	874	956	1,382	15,801
6. อุตสาหกรรมกระดาษโกว	-	100	190	185	1,963	7,999	554	4,508	-	-	1,042	1,651	18,182
7. อุตสาหกรรม	-	-	-	-	859	272	-	-	4,228	-	88	78	5,623
8. อุตสาหกรรม	-	-	-	-	-	-	428	-	-	-	-	147	575
9. BP	-	-	-	-	-	78	832	917	-	-	-	82	1,609
รวมทั้งสิ้น	0	465	4,104	1,676	6,865	13,208	6,514	22,584	6,618	1,813	12,111	5,318	87,270

ที่มา : สำนักส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม และสำนักงานสถิติแห่งชาติ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2538

34.30 รองลงมาเป็นอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม มีร้อยละ 19.38 แรงงานดังกล่าวเหล่านี้ ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีอโศกพัฒนา และสทยูเนี่ยน โรงงานส่วนใหญ่ในพื้นที่ศึกษา เป็นโรงงานที่มีขนาดการจ้างงาน 50-300 คน ถึงร้อยละ 43.10 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่มีขนาดการจ้างงานจำนวนมากกว่า 1,000 คนขึ้นไป มีอยู่ 3 โรง โดยอยู่ใน นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง 2 โรง และ อยู่ในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีอโศกพัฒนา 1 โรง

เงินลงทุนด้านอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ. 2533 โรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม/ศูนย์อุตสาหกรรมที่มีกิจกรรมคล้ายนิคมอุตสาหกรรม ในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นโรงงานที่มีขนาดเงินลงทุน 10-100 ล้านบาท ถึงร้อยละ 58.62 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ซึ่งมีขนาดเงินลงทุนมากกว่า 500 ล้านบาท ขึ้นไป มีจำนวน 6 โรง ส่วนใหญ่เป็นโรงงานที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง

พ.ศ. 2538 พื้นที่ศึกษาในปีนี้มีโรงงานประเภทกลุ่ม/ศูนย์อุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น รวมเป็น 9 แห่ง ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง นิคมอุตสาหกรรมชลบุรี(บ่อวิน) นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง นิคมอุตสาหกรรมบางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค2 นิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ สวนอุตสาหกรรมศรีอโศกพัฒนาฯ สทยูเนี่ยน สทวิริยา และBIP พื้นที่ศึกษาในปีนี้มีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 1,313 โรง เป็นโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม จำนวน 305 โรง สวนอุตสาหกรรม 76 โรง โรงงานที่ประกอบกิจกรรมคล้ายนิคมอุตสาหกรรม จำนวน 21 โรง และเป็นโรงงานนอกเขตนิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม/โรงงานที่ประกอบกิจกรรมคล้ายนิคมอุตสาหกรรม จำนวน 911 โรง เมื่อพิจารณาการกระจายตัวของโรงงาน ตามประเภทอุตสาหกรรม จำนวนแรงงาน และจำนวนเงินลงทุน ดังนี้

ก. **การกระจายตัวของโรงงานทั้งหมดในพื้นที่ศึกษา** (รวมโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม/ศูนย์อุตสาหกรรมที่มีกิจกรรมคล้ายนิคมอุตสาหกรรม) พ.ศ. 2538 พื้นที่ศึกษามีโรงงานทั้งสิ้น จำนวน 1,313 โรง โรงงานส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี ถึง 649 โรง คิดเป็นร้อยละ 49.43 ของโรงงานทั้งหมด อุตสาหกรรมในพื้นที่ศึกษาในปีนี้มีเน้นหนักอุตสาหกรรมประเภทบริการ และ อุตสาหกรรมประเภทโลหะและอโลหะ ซึ่งอุตสาหกรรมประเภทบริการ ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในพื้นที่ อำเภอเมืองชลบุรี โดยเฉพาะตำบลบ้านสวนมีจำนวนโรงงานตั้งอยู่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.29 ของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทบริการ ส่วนใหญ่ประกอบกิจการประเภทอยู่ซ่อมรถ สถานบริการประกอบและซ่อมแซมเครื่องยนต์ต่างๆ สำหรับอุตสาหกรรมประเภทโลหะและอโลหะ ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค 2 ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี ถึงร้อยละ 17.78 ของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทโลหะและอโลหะ จะเห็นว่าในปี พ.ศ. 2538 พื้นที่ศึกษามีการพัฒนาเน้นหนักอุตสาหกรรมประเภทสำคัญๆ ที่มีบทบาทในการพัฒนาด้านเทคโนโลยี อาทิ อุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ อุตสาหกรรมประเภทเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก อุตสาหกรรมประเภทโลหะและอโลหะ โดยเริ่มเพิ่มจำนวนโรงงานดังกล่าวขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นลำดับ ในขณะที่โรงงานแปรรูปทางการเกษตร กลับลดจำนวนลง

แรงงานอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ. 2538 พื้นที่ศึกษามีจำนวนแรงงานทั้งสิ้น 146,640 คน แรงงานส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี และอำเภอ

บางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยกระจุกตัวอยู่ในอำเภอศรีราชา ร้อยละ 38.46 และกระจุกตัวอยู่ในอำเภอบางปะกง ร้อยละ 38.36 อุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ มีการจ้างแรงงานสูงสุด ร้อยละ 26.93 ของแรงงานในพื้นที่ศึกษา อยู่ในกลุ่มนี้ และร้อยละ 22.77 ของแรงงานประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ กระจุกตัวอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา และอีกร้อยละ 21.46 กระจุกตัวอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ และโรงงานอื่นๆ ในเขตพื้นที่ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง โรงงานส่วนใหญ่ในพื้นที่ศึกษา เป็นโรงงานที่มีขนาดการจ้างงานไม่เกิน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 32.75 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ในพื้นที่ศึกษา ที่มีการจ้างงาน มากกว่า 1,000 คนขึ้นไป มี 23 โรง ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอบางปะกง 10 โรง และอยู่ในเขตอำเภอศรีราชา 8 โรง และอำเภอเมืองชลบุรี 5 โรง พื้นที่ที่มีโรงงานขนาดใหญ่ซึ่งมีการจ้างงานจำนวนมากตั้งอยู่มากที่สุด คือ ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง โดยมีถึง 6 โรงงาน รองลงมาคือ ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา มี 4 โรงงาน

เงินลงทุนด้านอุตสาหกรรม พ.ศ.2538 ในพื้นที่ศึกษา โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มีจำนวนเงินลงทุน 10-100 ล้านบาทถึงร้อยละ 33.97 จำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และสวนอุตสาหกรรมศรีราชา สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่มีเงินลงทุนสูงมากกว่า 500 ล้านบาทขึ้นไป มีจำนวน 78 โรง ส่วนใหญ่อยู่ในตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา ถึง 25 โรงงาน ในจำนวนนี้เป็นโรงงานอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ถึง 19 โรง

ข. การกระจายตัวของโรงงานนอกเขตนิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม/ศูนย์อุตสาหกรรมที่มีกิจกรรมคล้ายนิคมอุตสาหกรรม พื้นที่ศึกษามีโรงงานนอกเขตนิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม/ศูนย์อุตสาหกรรมที่มีกิจกรรมคล้ายนิคมอุตสาหกรรม ทั้งสิ้นจำนวน 911 โรง โรงงานส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี ถึง 547 โรง คิดเป็นร้อยละ 60.04 ของโรงงานทั้งหมด อุตสาหกรรมในพื้นที่ศึกษา ปี พ.ศ. 2538 เน้นหนักอุตสาหกรรมประเภทบริการ และอุตสาหกรรมประเภทเกษตรกรรม ซึ่งส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในพื้นที่ อำเภอเมืองชลบุรี กลุ่มอุตสาหกรรมประเภทบริการ ส่วนใหญ่ประกอบกิจการประเภทอยู่ซ่อมรถ สถานบริการประกอบและซ่อมแซมรถยนต์ต่างๆ ตำบลบ้านสวนมีโรงงานประเภทบริการมากที่สุด อุตสาหกรรมประเภทเกษตรกรรม ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในพื้นที่ ตำบลหนองรี อำเภอเมืองชลบุรี ในปี พ.ศ. 2538 อุตสาหกรรมประเภทสำคัญ ที่มีบทบาทในการพัฒนาด้านเทคโนโลยี อาทิ อุตสาหกรรมประเภทเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก อุตสาหกรรมประเภทโลหะและอโลหะ อุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ โรงงานที่อยู่ นอกเขตนิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม/ศูนย์อุตสาหกรรมที่มีกิจกรรมคล้ายนิคมอุตสาหกรรม มีการพัฒนาเพิ่มจำนวนจากเดิมไม่มากนัก

แรงงานอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ. 2538 พื้นที่ศึกษามีจำนวนแรงงานทั้งสิ้น 59,370 คน แรงงานส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในเขตพื้นที่ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ถึงร้อยละ 50.62 อุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานสูงสุดคืออุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ แรงงานร้อยละ 27.07 ของแรงงานในพื้นที่ศึกษา อยู่ในกลุ่มนี้ และร้อยละ 65.16 ของแรงงาน

ประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ กระจุกตัวอยู่ตามโรงงานในเขตอำเภอบางปะกง โดยเฉพาะในบริเวณตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง มีแรงงานประเภทนี้มากที่สุดถึง 3,964 คน โรงงานโดยทั่วไปเป็นโรงงานขนาดเล็กที่มีการจ้างงานไม่เกิน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 45.88 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ในพื้นที่ศึกษา ที่มีการจ้างงาน มากกว่า 1,000 คนขึ้นไป มีอยู่ 10 โรง ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอบางปะกงเป็นส่วนใหญ่ ถึง 6 โรงงาน ตำบลที่มีโรงงานขนาดการจ้างงานจำนวนมากดังกล่าว ได้แก่ ตำบลบางสมัคร ตำบลบางปะกง ตำบลพิมพา และตำบลบางวัว

ขนาดเงินลงทุนอุตสาหกรรม พื้นที่ศึกษามีโรงงานขนาดใหญ่ที่มีเงินลงทุนสูงมากกว่า 500 ล้านบาทขึ้นไป มีจำนวน 17 โรง ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จำนวน 6 โรงงาน โรงงานโดยทั่วไปเป็นโรงงานขนาดเล็กที่มีเงินลงทุนไม่เกิน 1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 33.04 สำหรับ

ขนาดเฉลี่ยแรงงานต่อโรงงาน ในปี พ.ศ.2538 ในพื้นที่ศึกษา มีขนาดแรงงาน 65 คน/โรงงาน สามารถแบ่งกลุ่มรายตำบลได้ ดังนี้

กลุ่มที่มีขนาด แรงงาน 0-10 คน/โรงงาน ได้แก่ บริเวณ ตำบลอ่างศิลา สำนักบก อำเภอเมืองชลบุรี เทศบาลเมืองศรีราชา ตำบลบางผึ้ง และเขาดิน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

กลุ่มที่มีขนาด แรงงาน 11-20 คน/โรงงาน ได้แก่ บริเวณ ตำบลบางทราย บ้านสวน เสม็ด หนองข้างคอก และแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี

กลุ่มที่มีขนาด แรงงาน 21-50 คน/โรงงาน ได้แก่ บริเวณ ตำบลห้วยกะปิ หนองรี อำเภอเมืองชลบุรี ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา ตำบล บางเกลือ และสองคลอง อำเภอบางปะกง

กลุ่มที่มีขนาด แรงงาน 51-90 คน/โรงงาน ได้แก่ บริเวณ ตำบลหนองไม้แดง นาป่า บ้านปึก เหมือง เทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี ตำบลหนองขาม ทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา ตำบล ท่าสะพาน อำเภอบางปะกง

กลุ่มที่มีขนาด แรงงาน 91-150 คน/โรงงาน ได้แก่ บริเวณ ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี ตำบลบางพระ เขาคันทรง บึง อำเภอศรีราชา ตำบล บางปะกง ท่าข้าม และหอมศีล อำเภอบางปะกง

กลุ่มที่มีขนาด แรงงาน 151-410 คน/โรงงาน ได้แก่ บริเวณ ตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา ตำบลพิมพา หนองจอก บางสมัคร บางวัว อำเภอบางปะกง

กลุ่มที่มีขนาด แรงงาน 411-420 คน/โรงงาน ได้แก่ บริเวณ ตำบลดอนหัวฬ่อ อำเภอเมืองชลบุรี

ในปี พ.ศ. 2538 อำเภอบางปะกง ยังคงมีขนาดแรงงาน/โรงงานสูงที่สุดในพื้นที่ศึกษา แต่มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่อำเภอศรีราชา มีแนวโน้มการจ้างแรงงาน/โรงงานเพิ่มสูงขึ้น ตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา ตำบลพิมพา หนองจอก บางสมัคร บางวัว อำเภอบางปะกง เป็นกลุ่มพื้นที่ที่มีการจ้างแรงงานต่อโรงงานค่อนข้างสูง

ค. การกระจายตัวของโรงงานในศูนย์อุตสาหกรรม ในปีพ.ศ. 2538 พื้นที่ศึกษามีนิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม/ศูนย์อุตสาหกรรมที่มีกิจกรรมคล้ายนิคมอุตสาหกรรม จำนวน 9

แห่ง ประกอบด้วยโรงงาน 402 โรงงาน ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ต่างๆ ถึงร้อยละ 19.65 แรงงานในศูนย์อุตสาหกรรม มีจำนวนทั้งสิ้น 87,270 คน ส่วนใหญ่กระจุกตัว อยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ถึงร้อยละ 29.83 ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

- นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ในปี พ.ศ. 2538 มีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 104 โรง ในเขตอุตสาหกรรมทั่วไปมีจำนวนโรงงาน 50 โรง ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกมีจำนวนโรงงาน 54 โรง พื้นที่โครงการมี 3,556 ไร่ มีการใช้พื้นที่สำหรับเขตอุตสาหกรรมทั่วไป 1,724 ไร่ ใช้พื้นที่สำหรับเขต อุตสาหกรรมส่งออก 910 ไร่ โดยเน้นหนักอุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ อาทิ การผลิตอุปกรณ์และชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ โทรศัพท์ เครื่องปรับอากาศ และผลิตภัณฑ์ ไฟฟ้าอื่นๆ รองลงมาเป็นอุตสาหกรรมประเภทบริการ ส่วนใหญ่เป็นการผลิตชิ้นส่วน และอุปกรณ์ รถยนต์ ประกอบรถยนต์ และเครื่องจักรหนักต่างๆ แรงงาน ในนิคมฯแหลมฉบังมีแรงงานจำนวน 26,032 คน ในจำนวนนี้เป็นแรงงานในโรงงานประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ถึง ร้อยละ 34.54 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มีขนาดการจ้างงาน 50-300 คน ถึงร้อยละ 52.88 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดการจ้างงานมากกว่า 1,000 คน ขึ้นไปมี 4 โรงงาน เงินลงทุน ในนิคมฯแหลมฉบังส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนในโรงงานประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ถึงร้อยละ 40.01 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มีขนาดเงินลงทุน 10-100 ล้านบาท ถึงร้อยละ 42.31 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดเงินลงทุน มากกว่า 500 ล้านบาท ขึ้นไปมี 19 โรงงาน

- นิคมอุตสาหกรรมบางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค 2 ได้รับการจัดตั้ง ในปี พ.ศ.2534 โดยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยร่วมกับบริษัทบางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค 2 จำกัด และอมตะซิตี้ ซึ่งเป็นบริษัทเอกชน โดยตั้งอยู่ในพื้นที่ซึ่งครอบคลุม ตำบลคลองคำพรุ ตำบล คอนหัวฟ่อ ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ในปี พ.ศ. 2538 มีจำนวนโรงงาน ทั้งสิ้น 102 โรง เป็นอุตสาหกรรมทั่วไปทั้งสิ้น พื้นที่โครงการมี 6,500 ไร่ มีการใช้พื้นที่สำหรับเขต อุตสาหกรรมทั่วไป 5,435 ไร่ เขตพาณิชย์กรรมและการอยู่อาศัย 500 ไร่ และใช้พื้นที่สำหรับ สาธารณูปโภค 565 ไร่ โดยเน้นหนักอุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ อุตสาหกรรมประเภทโลหะและอโลหะ และอุตสาหกรรมประเภทเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก มี โรงงานประเภทดังกล่าวเหล่านี้ประเภทละ 24 โรง คิดเป็นร้อยละ 23.53 ของจำนวนโรงงานทั้งนิคมฯ บางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค 2 แรงงาน ในนิคมฯบางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค 2 มีจำนวน 15,657 คน ในจำนวนนี้เป็นแรงงานในโรงงานประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ถึง ร้อยละ 35.10 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มีขนาดการจ้างงาน 50-300 คน ถึงร้อยละ 64.71 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดการจ้างงานมากกว่า 1,000 คน ขึ้นไปมี 2 โรงงาน เงินลงทุน ใน นิคมฯบางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค2 มีเงินลงทุนในโรงงานประเภทบริการ ร้อยละ 39.55 รองลงมา เป็นโรงงานประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ร้อยละ 21.16 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงาน ขนาดกลางที่มีขนาดเงินลงทุน 10-100 ล้านบาท ถึงร้อยละ 47.06 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาด เงินลงทุน มากกว่า 500 ล้านบาท ขึ้นไปมี 18 โรงงาน

- นิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ จัดตั้งในปี พ.ศ. 2534 โดยการนิคมอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทยร่วมกับบริษัทเวลโกรว์อินดัสตรี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทเอกชน ตั้งอยู่ในพื้นที่ ตำบล

บางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในปี พ.ศ. 2538 มีจำนวนโรงงาน ในเขตอุตสาหกรรมทั่วไปทั้งสิ้น 68 โรง พื้นที่โครงการมี 3,000 ไร่ มีการใช้พื้นที่สำหรับเขตอุตสาหกรรมทั่วไป 1,630 ไร่ ใช้พื้นที่สำหรับเขตอุตสาหกรรมส่งออก 530 ไร่ เขตพาณิชย์กรรมและการอยู่อาศัย 840 ไร่ โดยเน้นหนักอุตสาหกรรมประเภทเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก ซึ่งมีโรงงานประเภทนี้ร้อยละ 32.35 ของจำนวนโรงงานทั้งนิคมฯเวสต์โกรว์ แร่งงาน ในนิคมฯเวสต์โกรว์ มีจำนวน 18,192 คน ในจำนวนนี้เป็นแรงงานในโรงงานประเภทเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก ถึง ร้อยละ 43.97 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มีขนาดการจ้างงาน 50-300 คน ถึงร้อยละ 58.82 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดการจ้างงานมากกว่า 1,000 คน ขึ้นไปมี 3 โรงงาน เงินลงทุน ในนิคมฯเวสต์โกรว์ มีจำนวนเงินลงทุนทั้งสิ้น 17,575,068,000 บาท ในจำนวนนี้เป็นเงินลงทุนในโรงงานประเภทเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก ถึง ร้อยละ 17.38 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มีขนาดเงินลงทุน 10-100 ล้านบาท ถึงร้อยละ 48.53 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดเงินลงทุน มากกว่า 500 ล้านบาท ขึ้นไปมี 9 โรงงาน

- นิคมอุตสาหกรรมชลบุรี (บ่อวิน) จัดตั้งในปี พ.ศ. 2534 โดยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยร่วมกับบริษัทเหมราชพัฒนาที่ดิน จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทเอกชน ตั้งอยู่ในพื้นที่ ตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในปี พ.ศ. 2538 มีจำนวนโรงงาน ในเขตอุตสาหกรรมทั่วไปทั้งสิ้น 21 โรง ในเขตอุตสาหกรรมส่งออก 4 โรง พื้นที่โครงการมี 3,500 ไร่ มีการใช้พื้นที่สำหรับเขตอุตสาหกรรมทั่วไป 1,876 ไร่ ใช้พื้นที่สำหรับเขตอุตสาหกรรมส่งออก 976 ไร่ เขตพาณิชย์กรรมและการอยู่อาศัย 48 ไร่ และใช้พื้นที่สำหรับสาธารณูปโภค 600 ไร่ โดยเน้นหนักอุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ซึ่งมีโรงงานประเภทนี้ร้อยละ 40 ของจำนวนโรงงานทั้งนิคมฯชลบุรี(บ่อวิน) แร่งงาน ในนิคมฯชลบุรี มีจำนวน 3,481 คน ในจำนวนนี้เป็นแรงงานในโรงงานประเภทโลหะและอโลหะ ร้อยละ 45.59 และเป็นแรงงานในโรงงานประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ร้อยละ 43.61 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มีขนาดการจ้างงาน 50-300 คน ถึงร้อยละ 56 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดการจ้างงานมากกว่า 1,000 คน ขึ้นไปไม่มี เงินลงทุน ในนิคมฯชลบุรี(บ่อวิน) มีเงินลงทุนประเภทอุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ ถึง ร้อยละ 63.18 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มีขนาดเงินลงทุน 10-100 ล้านบาท ถึงร้อยละ 40 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดเงินลงทุน มากกว่า 500 ล้านบาท ขึ้นไปมี 6 โรงงาน

- นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง จัดตั้งในปี พ.ศ. 2538 โดยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยร่วมกับบริษัทปิ่นทองอินดัสเตียลปาร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทเอกชน ตั้งอยู่ในพื้นที่ ตำบลหนองขาม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี บริเวณริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 36 (สาย ชลบุรี-พัทยา)ในปี พ.ศ. 2538 มีโรงงาน ในเขตอุตสาหกรรมทั่วไปทั้งสิ้น 6 โรง พื้นที่โครงการมี 206 ไร่ มีการใช้พื้นที่สำหรับเขตอุตสาหกรรมทั่วไป 134 ไร่ เขตพาณิชย์กรรมและการอยู่อาศัย 15 ไร่ และใช้พื้นที่สำหรับสาธารณูปโภค 57 ไร่ โดยเน้นหนักอุตสาหกรรมประเภทโลหะและอโลหะ แร่งงาน ในนิคมฯปิ่นทอง มีจำนวน 100 คน ในจำนวนนี้เป็นแรงงานในโรงงานประเภทโลหะและอโลหะ ถึงร้อยละ 80 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดเล็กที่มีขนาดการจ้างงาน 10-50 คน สำหรับโรงงาน

ขนาดใหญ่ที่ขนาดการจ้างงานมากกว่า 1,000 คน ขึ้นไปยังไม่มี เงินลงทุน ในนิคมฯปิ่นทอง มีจำนวนเงินลงทุนทั้งสิ้น 100 ล้านบาท

- สวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ เป็นของบริษัทสหพัฒน์ปิบูลย์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทเอกชน จัดตั้งขึ้นในเขตพื้นที่ ตำบลหนองขามและ ตำบลบึง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในปี พ.ศ. 2538 มีโรงงาน 76 โรง ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นโรงงานประเภทสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ถึงจำนวน 19 โรง คิดเป็นร้อยละ 25 พื้นที่โครงการมี 1,300 ไร่ มีการใช้พื้นที่สำหรับเขตอุตสาหกรรมทั่วไป 780 ไร่ เขตพาณิชยกรรมและการอยู่อาศัย 57 ไร่ และใช้พื้นที่สำหรับสาธารณูปโภค 463 ไร่ แร่งงาน ในสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ มีจำนวน 15,801 คน ในจำนวนนี้เป็นแรงงานในโรงงานประเภทโลหะและอโลหะ ร้อยละ 45.59 และเป็นแรงงานในโรงงานประเภทรองเท้าและเครื่องหนัง ร้อยละ 32.24 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มีขนาดการจ้างงาน 50-300 คน ถึงร้อยละ 52.63 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดการจ้างงานมากกว่า 1,000 คน ขึ้นไปมี 3 โรง เงินลงทุน ในสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ มีเงินลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเป็นส่วนใหญ่ ขนาดโรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มีขนาดเงินลงทุน 10-100 ล้านบาท ถึงร้อยละ 64.47 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดเงินลงทุน มากกว่า 500 ล้านบาท ขึ้นไปมี 3 โรงงาน

- สหยูเนี่ยน เป็นของบริษัทสหยูเนี่ยน ซึ่งเป็นบริษัทเอกชน จัดตั้งขึ้นในเขตพื้นที่ ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในปี พ.ศ. 2538 มีโรงงาน 11 โรง ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นโรงงานประเภทรองเท้าและเครื่องหนัง แร่งงาน มีจำนวน 5,523 คนในจำนวนนี้เป็นแรงงานในโรงงานประเภทรองเท้าและเครื่องหนัง ร้อยละ 76.55 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มีขนาดการจ้างงาน 50-300 คน สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดการจ้างงานมากกว่า 1,000 คน ขึ้นไปมี 1 โรง เงินลงทุน มีเงินลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ถึง ร้อยละ 70.50 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางค่อนข้างใหญ่ที่มีขนาดเงินลงทุน 100-500 ล้านบาท ถึงร้อยละ 45.45 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดเงินลงทุน มากกว่า 500 ล้านบาท ขึ้นไปมี 2 โรงงาน

- สหวิริยา เป็นของบริษัทสหวิริยา ซึ่งเป็นบริษัทเอกชน จัดตั้งขึ้นในเขตพื้นที่ ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในปี พ.ศ. 2538 มีโรงงาน 5 โรง ซึ่งเป็นโรงงานประเภทโลหะและอโลหะ 4 โรง แร่งงาน มีจำนวน 575 คน ในจำนวนนี้เป็นแรงงานในโรงงานประเภทโลหะและอโลหะ ร้อยละ 74.43 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มีขนาดการจ้างงาน 50-300 คน สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดการจ้างงานมากกว่า 1,000 คน ขึ้นไปไม่มี เงินลงทุน มีเงินลงทุนในอุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ ถึง ร้อยละ 93.65 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มีขนาดเงินลงทุน 10-100 ล้านบาท สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดเงินลงทุน มากกว่า 500 ล้านบาท ขึ้นไปมี 1 โรง

- BIP เป็นของบริษัทเอกชน จัดตั้งขึ้นในเขตพื้นที่ ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในปี พ.ศ. 2538 มีโรงงาน 5 โรง ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นโรงงานประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ แร่งงาน มีจำนวน 1,909 คน ในจำนวนนี้เป็นแรงงานในโรงงานประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ร้อยละ 91.62 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มี

ขนาดการจ้างงาน 50-300 คน และโรงงานขนาดกลางค่อนข้างใหญ่ที่มีขนาดการจ้างงาน 300-1,000 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดการจ้างงานมากกว่า 1,000 คน ขึ้นไปไม่มี เงินลงทุน ในอุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ มีถึงร้อยละ 62.75 โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางที่มีขนาดเงินลงทุน 10-100 ล้านบาท สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่ขนาดเงินลงทุนมากกว่า 500 ล้านบาท ขึ้นไปไม่มี

แรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคม/สวน/คล้ายนิคมอุตสาหกรรม พื้นที่ศึกษามีจำนวนแรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม/ศูนย์อุตสาหกรรมที่มีกิจกรรมคล้ายนิคมอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 87,270 คน ส่วนใหญ่เป็นแรงงานในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ถึงร้อยละ 29.83 อุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานสูงสุด คือ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ซึ่งมีการจ้างงานร้อยละ 26.83 รองลงมาเป็นโรงงานประเภทเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก มีร้อยละ 15.13 โรงงานส่วนใหญ่ในเขตศูนย์อุตสาหกรรม เป็นโรงงานที่มีขนาดการจ้างงาน 50-300 คน ถึงร้อยละ 56.97 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ที่มีขนาดการจ้างงานจำนวนมากกว่า 1,000 คนขึ้นไป มีอยู่ 13 โรง โดยอยู่ใน นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง มากที่สุด

เงินลงทุนในเขตนิคม/สวน/คล้ายนิคมอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ. 2538 โรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม/ศูนย์อุตสาหกรรมที่มีกิจกรรมคล้ายนิคมอุตสาหกรรม ในพื้นที่ศึกษา มีโรงงานที่มีขนาดเงินลงทุน 10-100 ล้านบาท ถึงร้อยละ 49 สำหรับโรงงานขนาดใหญ่ซึ่งมีขนาดเงินลงทุนมากกว่า 500 ล้านบาท ขึ้นไป มีจำนวน 61 โรง ในจำนวนนี้เป็นโรงงานที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ถึง 19 โรง และในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค 2 จำนวน 18 โรง

จากการสำรวจภาคสนาม และจากการวิเคราะห์การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่ศึกษา สามารถกำหนดย่านอุตสาหกรรมได้ 8 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มอุตสาหกรรมบางสมิตร เป็นกลุ่มโรงงานที่กระจายตัวเกาะไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34 มีนิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ สหยูเนี่ยน บริษัทซาร์ป เป็นกลุ่มโรงงานขนาดใหญ่ ที่มีการจ้างงานสูง อุตสาหกรรมกลุ่มนี้ เน้นหนัก ประเภทเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก เครื่องไฟฟ้า อุปกรณ์กีฬาของเด็กเล่น รองเท้าและผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง กลุ่มนี้อยู่ใกล้ กรุงเทพฯ และจังหวัดสมุทรปราการ โรงงานบางส่วนเป็นโรงงานที่ถูกผลักดันจากกรุงเทพฯ และสมุทรปราการ จากนโยบายหยุดการเติบโตของโรงงาน ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

- กลุ่มอุตสาหกรรมบางวัว-ท่าสะพาน เป็นกลุ่มโรงงานที่กระจายตัวเกาะไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34 และตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3286 (ถนนจรัญยานนท์) มีกลุ่มบางวัวก้าวหน้า กลุ่มเรือवासแคนดาร์ต เป็นกลุ่มโรงงานขนาดใหญ่ อุตสาหกรรมกลุ่มนี้ เน้นหนัก ประเภทเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก เครื่องไฟฟ้าต่างๆ บริเวณท่าสะพานมี บริษัทเอกรัฐวิศวกรรม เป็นโรงงานขนาดใหญ่ ประเภทเครื่องไฟฟ้าต่างๆ ที่มีการจ้างงานสูง

- กลุ่มอุตสาหกรรมบางปะกง เป็นกลุ่มโรงงานที่กระจายตัวเกาะไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 (สุขุมวิทสายเก่า) บริเวณริมแม่น้ำบางปะกง ผังเหนือ และตามทางหลวงแผ่นดิน

หมายเลข 34 มีกลุ่มเกษตรรุ่งเรืองพืชผล สหวิริยากรุป เป็นกลุ่มโรงงานขนาดใหญ่ อุตสาหกรรมกลุ่มนี้ เน้นหนัก อุตสาหกรรมเกษตรกรรม และประเภทโลหะ-อลูมิเนียม

- กลุ่มอุตสาหกรรมท่าข้าม เป็นกลุ่มโรงงานที่กระจายตัวเกาะไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34 และบริเวณทางเข้าโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน บางปะกง มีกลุ่มโรงงานบางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค (BIP) กลุ่มโรงงานไทย-ไต้หวัน เป็นกลุ่มโรงงานขนาดใหญ่ ที่มีการจ้างงานสูง อุตสาหกรรมกลุ่มนี้ เน้นหนัก อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และพลาสติก และ อุตสาหกรรมบริการ

- กลุ่มอุตสาหกรรมคลองตำหรุ เป็นกลุ่มโรงงานที่กระจายตัวเกาะไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34 มีกลุ่มนิคมอุตสาหกรรมบางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค 2 บริษัทไทยไซบีโคเคอ บริษัทสหกลคัสซี เป็นกลุ่มโรงงานขนาดใหญ่ ที่มีการจ้างงานสูง อุตสาหกรรมกลุ่มนี้ เน้นหนัก อุตสาหกรรมโลหะ-อลูมิเนียม อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก และ อุตสาหกรรมบริการ และมีโครงการจัดตั้งเขตประกอบการสินแร่เหล็ก เขตประกอบการทองโกรวอินดัสเตรียล กลุ่มอุตสาหกรรมบริเวณนี้ มีแนวโน้มขยายตัวสูงมาก

- กลุ่มอุตสาหกรรมทุ่งสุขลา เป็นกลุ่มโรงงานที่กระจายตัวเกาะไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 มีกลุ่มนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง เป็นกลุ่มโรงงานขนาดใหญ่ ที่มีการจ้างงานสูง เน้นหนักอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมบริการ และ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และพลาสติก

- กลุ่มอุตสาหกรรมหนองขาม เป็นกลุ่มโรงงานที่กระจายตัวเกาะไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3241 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 36 ถนนสุขาภิบาล 8 มีกลุ่มสวนอุตสาหกรรมเรือสหพัฒนาฯ และนิคมฯบ่อวิน เป็นกลุ่มโรงงานขนาดใหญ่ ที่มีการจ้างงานสูง เน้นหนักอุตสาหกรรมสิ่งทอ-เครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมบริการ และ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และพลาสติก

- กลุ่มอุตสาหกรรมบ่อวิน เป็นกลุ่มโรงงานที่กระจายตัวเกาะไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 331 มีกลุ่มนิคมอุตสาหกรรมชลบุรี(บ่อวิน) เป็นกลุ่มโรงงานขนาดใหญ่ ที่มีการจ้างงานสูง เน้นหนัก อุตสาหกรรมโลหะ-อลูมิเนียม อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมเคมี-พลาสติก และ อุตสาหกรรมบริการ

การเปลี่ยนแปลงของจำนวนโรงงานและแรงงานในพื้นที่ศึกษา ระหว่าง พ.ศ.2533

และ พ.ศ. 2538

ในปี พ.ศ. 2538 พื้นที่ศึกษา มีจำนวนโรงงานเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2533 เฉลี่ย 91 โรง/ปี คิดเป็นร้อยละ 10.57 จากปี 2533 และมีจำนวนแรงงานเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 19,349 คน/ปี คิดเป็นร้อยละ 38.77 จากปี 2533 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีการเพิ่มขึ้นของโรงงานสูงที่สุด ถึงร้อยละ 28 จากปี พ.ศ. 2533 โดยเฉพาะ ตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงานเพิ่มจาก พ.ศ. 2533 สูงที่สุด คือ เฉลี่ยร้อยละ 206.67 ต่อปีเนื่องจากมีการตั้งนิคมอุตสาหกรรมชลบุรี (บ่อวิน) ขึ้นในพื้นที่ สำหรับการเปลี่ยนแปลงในด้านแรงงาน อำเภอเมืองชลบุรี มีการเพิ่มจำนวนแรงงานจากปี พ.ศ. 2533 สูงที่สุด ถึงร้อยละ 68.56 ตำบลดอนหัวฬ่อ อำเภอเมืองชลบุรี มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงานเพิ่มจากปี พ.ศ. 2533 สูงที่สุดในพื้นที่ศึกษา เนื่องจากการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมบางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค 2 ซึ่งครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลดอนหัวฬ่อ

ตารางที่ 4.16 ผลการดำเนินงานตาม แผนงาน (โครงการ/กิจกรรม/โครงการ) และโครงการพัฒนาบุคลากร
 ในแผนปฏิบัติการ ประจำปี พ.ศ. 2553-2554

วัตถุประสงค์	จำนวน		งบรวม (บาท)		การเปลี่ยนแปลง		รายการ	งบรวม (บาท)		รายการ	การเปลี่ยนแปลง		รายการ	งบรวม (บาท)		รายการ	การเปลี่ยนแปลง		รายการ				
	2553	2554	2553	2554	บาท	%		2553	2554		บาท	%		2553	2554		บาท	%		2553	2554	บาท	%
อ. ฝึกอบรม	163	149	3,234	10,882	8.83	1,830	47.82	190	398	16,083	56,396	42	28,800	8,087	50,219	26,800	1,087	28,800	8,087				
1. อ. ฝึกอบรม	13	8	113	33	-7.69	-16	-14.16	13	8	113	33	-1	-7.69	-16	-14.16	13	8	113	33				
2. อ. อบรม	17	22	2,868	532	5.88	125.13	125.13	17	22	409	2,868	17	22	409	2,868	17	22	409	2,868				
3. อ. ฝึกอบรม	21	36	410	1,081	14.29	31.76	31.76	21	36	410	1,081	21	36	410	1,081	21	36	410	1,081				
4. อ. ฝึกอบรม	12	26	478	1,534	23.33	211	44.18	44	93	6,443	13,369	10	22,273	1,377	21,243	14,786	130	31,756	130				
5. อ. ฝึกอบรม	31	30	1,062	2,095	-0.65	207	18.45	37	134	5,464	28,127	19	52,432	4,533	82,954	100,000	127	301,478	127				
6. อ. ฝึกอบรม	1	6	42	875	100.00	42	875	1	6	42	875	1	6	42	875	1	6	42	875				
7. อ. ฝึกอบรม	3	9	708	1,488	40.00	192	21.41	3	34	708	1,487	6	208,667	848	119,746	208,667	848	119,746	848				
8. อ. ฝึกอบรม	5	12	1,150	2,278	28.00	228	1,896.87	14	27	2,434	5,216	3	18,571	558	22,029	18,571	558	22,029	558				
อ. ฝึกอบรม	132	215	23,089	38,859	12.58	1,392	8.83	143	304	28,189	58,248	32	22,547	6,818	23,864	22,547	6,818	23,864	6,818				
1. อ. ฝึกอบรม	4	11	2,137	2,284	35.00	29	1.38	4	11	2,137	2,284	1	35,000	29	1,316	35,000	29	1,316	29				
2. อ. ฝึกอบรม	2	5	9	784	30.00	151	-0.83	2	5	9	784	15	9,418	4,070	43,208	30,000	151	43,208	151				
3. อ. ฝึกอบรม	23	31	6,346	6,053	6.96	-58	-0.83	34	110	9,418	28,768	15	44,706	82	13,867	28,768	15	44,706	82				
4. อ. ฝึกอบรม	5	9	453	783	18.00	62	13.69	5	9	453	783	1	18,000	521	17,959	18,000	521	17,959	521				
5. อ. ฝึกอบรม	14	40	2,901	4,931	37.14	408	14.00	14	45	2,901	5,806	6	44,268	378	8,542	2,901	5,806	44,268	378				
6. อ. ฝึกอบรม	25	37	4,397	6,275	9.80	376	8.64	25	37	4,397	6,275	2	9,800	84	-18,077	4,397	6,275	9,800	84				
7. อ. ฝึกอบรม	4	2	520	50	-10.00	-84	-16.08	4	2	520	50	0	0	22	22	520	50	0	0				
8. อ. ฝึกอบรม	0	4	0	112	1	22	22	0	4	0	112	1	112	0	112	0	112	0	112				
9. อ. ฝึกอบรม	3	4	3	18	6.67	3	100.00	3	4	3	19	0	0	6,667	3	100,000	3	6,667	3				
10. อ. ฝึกอบรม	52	85	8,321	8,057	5.00	347	5.49	52	70	6,321	9,966	4	6,923	729	11,533	6,321	9,966	729	11,533				
11. อ. ฝึกอบรม	0	7	0	742	1	148	-	0	7	0	742	1	0	148	-	0	0	742	148				
12. อ. ฝึกอบรม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
รวม	881	911	24,009	59,378	2.75	5,874	14.82	859	1,213	48,900	148,640	91	19,519	19,348	38,774	48,900	148,640	19,348	38,774				

สำหรับการเปลี่ยนแปลงของโรงงานในพื้นที่ศึกษา ที่อยู่นอกเขตนิคม/สวนโรงงานคล้ายนิคมอุตสาหกรรม พบว่า มีจำนวนโรงงานเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2533 เฉลี่ย 22 โรง/ปี คิดเป็นร้อยละ 2.75 จากปี 2533 และมีจำนวนแรงงานเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 5,074 คน/ปี คิดเป็นร้อยละ 14.92 จากปี 2533 อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการเพิ่มขึ้นของโรงงานสูงที่สุด ถึงร้อยละ 12.58 จากปี พ.ศ. 2533 ตำบลเขาฉกรรจ์ อำเภอศรีราชา มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงานเพิ่มจากปี พ.ศ. 2533 สูงที่สุดคือเฉลี่ยร้อยละ 100 ต่อปี สำหรับการเปลี่ยนแปลงในด้านแรงงาน อำเภอศรีราชา มีการเพิ่มจำนวนแรงงานจากปี พ.ศ. 2533 สูงที่สุด ถึงร้อยละ 47.92 ตำบลบึงอำเภอศรีราชา มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงานเพิ่มจากปี พ.ศ. 2533 สูงที่สุดในพื้นที่ศึกษา เนื่องจากการ เนื่องจาก การเติบโตของโรงงานและแรงงานในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีราชาพัฒนาในปี พ.ศ.2538

สรุปสถานการณ์โรงงานและแรงงานภาคอุตสาหกรรม

ในปี พ.ศ. 2538 ภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ศึกษาได้รับการพัฒนา ให้มีความเจริญด้านเทคโนโลยีมากขึ้น จากอุตสาหกรรมประเภทที่เน้นด้านอุตสาหกรรมแบบแปรรูปผลผลิตทางเกษตรกรรม ในปี พ.ศ. 2533 ได้เปลี่ยนแปลงลดความสำคัญลง ในปี พ.ศ. 2538 อุตสาหกรรมที่มีบทบาทในการพัฒนาด้านเทคโนโลยีต่างๆ ที่มีลักษณะการผลิตที่ซับซ้อนมากขึ้น ได้เข้ามาแทนที่ และเพิ่มจำนวนมากขึ้น อาทิ อุตสาหกรรมประเภทเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก อุตสาหกรรมประเภทโลหะและอโลหะ อุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์และผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าต่างๆ และอุตสาหกรรมประเภทบริการ แรงงานที่ใช้ในโรงงานประเภทดังกล่าว มีจำนวนการจ้างงานสูงมาก โดยเฉพาะในกลุ่มโรงงานประเภทอิเล็กทรอนิกส์ และในกลุ่มโรงงานประเภทเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก กลุ่มโรงงานที่มีลักษณะการผลิตแบบซับซ้อน และใช้เครื่องจักรที่ทันสมัย ที่ได้รับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีในระดับสูง (High Technology) เป็นโรงงานขนาดใหญ่ที่ใช้เงินลงทุน และแรงงานสูงมาก ส่วนใหญ่เป็นโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม และเขตประกอบการที่มีลักษณะคล้ายนิคมอุตสาหกรรม

จากการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของโรงงานและแรงงานที่อยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม กลุ่มโรงงานที่มีกิจการคล้ายนิคมอุตสาหกรรม และโรงงานที่อยู่นอกเขตศูนย์อุตสาหกรรม ดังกล่าวแล้ว คาดว่า แนวโน้มภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ศึกษา จะมีการเติบโตของโรงงานและแรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม เขตประกอบการ กลุ่มโรงงานที่มีกิจการคล้ายนิคมอุตสาหกรรม มากกว่าโรงงานที่อยู่นอกเขตศูนย์อุตสาหกรรม และในอนาคต โรงงานที่ตั้งอยู่นอกเขต มีแนวโน้มรวมกลุ่มกันเป็นเขตประกอบการ สวนอุตสาหกรรม กลุ่มโรงงานที่มีกิจการคล้ายนิคมอุตสาหกรรม เพิ่มมากขึ้น เพื่อการประหยัดจากขนาด ความเป็นระเบียบของเมือง การได้สิทธิพิเศษต่างๆตามนโยบายของรัฐ ที่สนับสนุนให้โรงงานเข้าไปตั้งในเขตนิคมอุตสาหกรรม เพื่อความสะดวกในการควบคุมสภาพแวดล้อมและประโยชน์ในหลายๆด้าน แต่ผู้ประกอบการโรงงานนอกเขตนิคม/สวนอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ไม่ชอบเข้าไปอยู่ในเขตศูนย์อุตสาหกรรม โดยให้ความเห็นว่าต้องลงทุนเพิ่มขึ้น ในด้านการเช่าพื้นที่ในศูนย์อุตสาหกรรม การประกอบการไม่เป็นเอกเทศ ต้องอยู่ในการควบคุม ดูแล ของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น

สิทธิประโยชน์ที่เป็นแรงจูงใจให้กับผู้ประกอบการโรงงานนอกเขตนิคม/สวนอุตสาหกรรม ย้ายโรงงานเข้าสู่เขตนิคม/สวน/ศูนย์อุตสาหกรรม จึงเป็นสิ่งที่รัฐต้องคำนึงถึง

4.2 การพัฒนาที่อยู่อาศัยของแรงงาน

การพัฒนาที่อยู่อาศัยของแรงงาน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 6 ให้การเคหะแห่งชาติร่วมลงทุนกับภาคเอกชน จัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย และรายได้ปานกลาง โดยกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่ชัดเจนการพัฒนาที่อยู่อาศัย ต้องมีส่วนสาธารณะเป็นองค์ประกอบของชุมชนในอัตราส่วน 1 ใน 10 ของพื้นที่ชุมชน และรวมทั้งให้จัดสร้างสวนสาธารณะขนาดใหญ่ในเขตเมือง และพื้นที่เฉพาะในอัตราส่วนประชาชน 1,000 คน ต่อ 2 ไร่ และออกระเบียบการส่งเสริมสถาบันการเงินให้สินเชื่อ ระยะยาวแก่ผู้ซื้อ และผู้ประกอบการที่อยู่อาศัย เช่น ให้นักอาคารสงเคราะห์ขยายขอบข่ายสาขาทั้งในกรุงเทพมหานคร และเมืองในภูมิภาค มุ่งเน้นการให้บริการแก่ผู้กู้รายย่อยเป็นสำคัญ และเป็นแหล่งเงินทุนระยะยาว ของการเคหะแห่งชาติ สำหรับแผนงานการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกในด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัย คือ การพัฒนาเคหะชุมชน ได้มีการกำหนดนโยบายก่อสร้างให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาอุตสาหกรรมหลักในระยะแรก โดยรัฐจะดำเนินการก่อสร้างที่พักอาศัยสำหรับแรงงานที่อพยพเข้ามาอยู่อาศัยพร้อมครอบครัว บริเวณมาดาดพุด ในขณะเดียวกัน ก็จะสนับสนุนให้ภาคเอกชนลงทุนควบคู่ไปด้วย และส่งเสริมให้เอกชนมาลงทุนก่อสร้างที่พักอาศัยสำหรับแรงงาน และครอบครัวที่จะอพยพเข้ามาในบริเวณพื้นที่เป้าหมายแหลมฉบัง โดยรัฐจะเป็นผู้จัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานหลักที่จำเป็นสำหรับแหล่งชุมชนให้ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 7 รัฐมีนโยบายส่งเสริมการประกอบการของภาคเอกชน เพื่อจัดที่อยู่อาศัยในราคา ยุติธรรม แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย โดยพิจารณากำหนดมาตรการให้สิ่งจูงใจในการลงทุน เพื่อให้สามารถสร้างที่อยู่อาศัยราคาถูกได้ จัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย ในลักษณะอาคารเช่ามากขึ้น เพื่อสนองความต้องการที่อยู่อาศัยแบบชั่วคราว ตามสภาพสังคมอุตสาหกรรมในปัจจุบัน สนับสนุนการเคหะแห่งชาติร่วมดำเนินการ กับภาคเอกชนในลักษณะโครงการจ้างเหมาเปิดเสร็จ เพื่อจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย โดยให้การเคหะแห่งชาติเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ และมาตรฐานต่างๆตามความเหมาะสม เช่น รูปแบบอาคาร ขนาดพื้นที่ใช้สอย เป็นต้น หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแรงงาน ที่สำคัญ ประกอบด้วยคณะกรรมการนโยบายที่อยู่อาศัย การเคหะแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

คณะกรรมการนโยบายที่อยู่อาศัย ได้รับการแต่งตั้งขึ้น ตามคำสั่งของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนสมาคมภาคเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิ รวม 28 คน ที่สำคัญ เป็นกลไกหลักในการกำหนดแนวนโยบาย และจัดทำแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยของประเทศ ให้สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และดำเนินการในด้านต่างๆที่เกี่ยวข้อง กับนโยบายการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชาติ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) มอบหมาย

การเคหะแห่งชาติ เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่มีวัตถุประสงค์หลักในการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยทั้งทางตรงและทางอ้อม บทบาทของการเคหะแห่งชาติจึงเป็นหน่วยงานวางแผน

ด้านที่อยู่อาศัย หน่วยงานพัฒนาที่อยู่อาศัย หน่วยงานบริหารชุมชนที่มีผู้อยู่อาศัยจำนวนมาก หน่วยงานที่ศึกษาวิจัยด้านวิชาการที่อยู่อาศัย และทำหน้าที่เป็นสถาบันการเงินแก่ประชาชน เพื่อการเช่าและเช่าซื้อที่อยู่อาศัยด้วย

บทบาทของการเคหะแห่งชาติ ในการพัฒนาที่อยู่อาศัย มีดังนี้

1) โครงการเคหะชุมชน เป็นโครงการที่การเคหะแห่งชาติได้จัดทำโครงการที่อยู่อาศัยพร้อมระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ในลักษณะชุมชนขนาดเล็ก ชุมชนขนาดใหญ่ และชุมชนระดับเมือง เพื่อรองรับครอบครัวผู้มีรายได้น้อย รายได้ปานกลาง และประชาชนทั่วไป

2) โครงการพิเศษบริการชุมชน เพื่อบริการความสะดวกสบายในการอยู่อาศัยแก่ประชาชนในเคหะชุมชนของการเคหะแห่งชาติ จึงได้จัดสร้างอาคารพิเศษเพื่อการประกอบธุรกิจและการพาณิชย์ขึ้น และในบางโครงการก็มีการจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้สูงเพิ่มเข้ามาด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจขึ้นในชุมชน และเป็นการใช้ที่ดินที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รายได้จากโครงการพิเศษ จะถูกนำไปเกื้อกูลการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยต่อไป

3) โครงการบ้านพักข้าราชการและโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เป็นโครงการที่การเคหะแห่งชาติ ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้จัดสร้างบ้านพักอาศัยให้กับหน่วยงานต่างๆของภาครัฐ ตั้งแต่ พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา อาทิ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงกลาโหม กรมตำรวจ กรมการปกครอง และรัฐสภา เป็นต้น สำหรับโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัย การเคหะแห่งชาติ ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ประสบภัยจากพายุเฮอร์น ในจังหวัดชุมพร และผู้ประสบภัยจากอุทกภัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช นับเป็นการสร้างที่อยู่อาศัยและชุมชนใหม่ ที่มีองค์ประกอบชุมชนที่สมบูรณ์ แห่งแรกในชนบทของการเคหะแห่งชาติ ซึ่งจะใช้เป็นโครงการต้นแบบในการศึกษาวิจัย สำหรับการกำหนดนโยบายในการเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยในชนบท ในอนาคต

นอกจากนี้ บทบาทในการจัดสร้างที่อยู่ใหม่เพื่อรองรับประชากรเมืองที่อยู่ในพื้นที่เวนคืนเพื่อการพัฒนาาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการหลัก อาทิ การก่อสร้างโครงการทางด่วนพิเศษ การก่อสร้างอาคารเพื่อขยายท่าเรือ เป็นต้น ก็เป็นบทบาทที่สำคัญของการเคหะแห่งชาติด้วย เพื่อให้การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของประชากรในชุมชนแออัดสามารถบรรลุถึงเจตนารมณ์ของรัฐ การเคหะแห่งชาติ ได้มีความพยายามผลักดันให้มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติชุมชนแออัดโดยเร็ว

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment - BOI) เป็นหน่วยงานภาครัฐซึ่งมีส่วนสนับสนุนส่งเสริมการลงทุนโครงการที่อยู่อาศัย ที่เรียกทั่วไปว่า "บ้านบีไอไอ" โครงการบ้านบีไอไอเกิดขึ้นจากการสนับสนุนของภาครัฐโดยตรง อันสืบเนื่องมาจากคณะรัฐมนตรีได้ตั้งข้อสังเกตความต้องการที่อยู่อาศัยตามร่างแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 ที่ว่าในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑลมีความต้องการที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยสูงถึง 180,000 หน่วย จึงมีมติเห็นควรที่จะหาแนวทางการผลิตที่อยู่อาศัย เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว จึงมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนรับไปพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ ในการเชิญชวนให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในการก่อสร้างที่อยู่อาศัย สำหรับผู้มีรายได้น้อยและผู้มีรายได้ปานกลาง เป็นหลัก คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้มีมติเห็นชอบให้กิจการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยและผู้มีราย

ได้ปานกลางอยู่ในข่ายได้รับการส่งเสริมการลงทุน และประกาศให้มีผลบังคับใช้เมื่อ 9 เมษายน 2536 โครงการบ้านบีไออินับเป็นโครงการที่สามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย และปานกลางได้อย่างเป็นรูปธรรมที่สุด และนับเป็นโครงการที่ตอบสนองนโยบายของรัฐตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 คือ "ส่งเสริมการประกอบการภาคเอกชน เพื่อจัดหาที่อยู่อาศัยในราคายุติธรรมแก่ผู้มีรายได้น้อย โดยพิจารณามาตรการให้สิ่งจูงใจในการลงทุน เพื่อให้สามารถสร้างที่อยู่อาศัยในราคาถูกได้

4.2.1 การกระจายตัวที่อยู่อาศัยของแรงงานในพื้นที่ศึกษา แรงงานในพื้นที่ศึกษา คือ แรงงานที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในย่านอุตสาหกรรม เขตอำเภอบางปะกง อำเภอเมืองชลบุรี และอำเภอศรีราชา ส่วนใหญ่เลือกที่พักอาศัยอยู่ในบริเวณที่ไม่ห่างไกลจากโรงงาน และมีความสะดวกในการเดินทาง จากการสำรวจภาคสนาม พบว่าบริเวณที่เป็นย่านที่พักอาศัยของแรงงาน ในพื้นที่ศึกษา จะอยู่ในบริเวณต่อไปนี้

1) บริเวณอำเภอบางพลี และอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ แรงงานที่ทำงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ และโรงงานที่ตั้งบริเวณตำบลบางสมัคร และตำบลบางวัว นิยมเลือกพักอาศัยในย่านนี้ เนื่องจากเป็นบริเวณย่านอุตสาหกรรม มีโครงการเคหะชุมชนบางพลี อาคารที่พักอาศัยให้เช่า สำหรับให้บริการแก่คนงานเกิดขึ้นมากมาย มีหลายระดับ มีตั้งแต่ อพาร์ทเมนท์ เรือนแถว ห้องแบ่งเช่า ฯลฯ มีตลาดสดบางพลี ห้างสรรพสินค้า และศูนย์การค้า มากมาย ให้บริการด้านอุปโภค บริโภค แก่คนงานที่พักอาศัยในย่านนี้ มีโรงพยาบาลของรัฐ และเอกชน สำหรับให้บริการเมื่อเจ็บป่วย

2) บริเวณชอว์วัดอุตสาหกรรม(วัดบางวัว) และในเขตสุขาภิบาลบางวัว ตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา แรงงานที่ทำงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ และโรงงานที่ตั้งบริเวณตำบล บางวัว ตำบลบางสมัคร ตำบลบางปะกง ตำบลท่าสะพาน และตำบลท่าข้าม นิยมเลือกพักอาศัยในย่านนี้ เนื่องจากเป็นบริเวณย่านอุตสาหกรรม มีอาคารที่พักอาศัยให้เช่า สำหรับให้บริการแก่คนงานเกิดขึ้นมากมาย มีหลายระดับ มีตั้งแต่ อพาร์ทเมนท์ เรือนแถว ห้องแบ่งเช่า ฯลฯ บริเวณใกล้เคียง มีตลาดสดบางวัว ตลาดใหม่บางวัวบูรพา ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้าจุดนัดพบ ให้บริการด้านอุปโภค บริโภค แก่คนงานที่พักอาศัยในย่านนี้ มีโรงพยาบาลของรัฐ และเอกชน สำหรับให้บริการเมื่อเจ็บป่วย

3) บริเวณหลังตลาดบางปะกง และบริเวณย่านอุตสาหกรรมเก่า (ริมถนนสุขุมวิทสายเก่า) ในเขตตำบลบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา แรงงานที่พักอาศัยในย่านนี้ เป็นแรงงานที่ทำงานอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมบริเวณสุขาภิบาลบางปะกง โรงงานกลุ่มสหวิริยา กลุ่มเกษตรรุ่งเรืองพืชผล และโรงงานในย่านสุขุมวิทสายเก่า บริเวณนี้ มีตลาดสดบางปะกง เป็นแหล่งให้บริการด้านอุปโภค บริโภค

4) บริเวณตำบลท่าข้าม ริมถนนทางเข้าโรงไฟฟ้าพลังความร้อนบางปะกง และบริเวณใกล้วัดท่าข้าม เป็นย่านที่พักอาศัยของแรงงาน ที่ทำงานในโรงงานกลุ่ม BIP (Bangpakong Industrial Park) กลุ่มโรงงาน ไทย-ไต้หวัน ซึ่งอยู่ในบริเวณทางเข้าโรงไฟฟ้าพลังความร้อนบางปะกง อาคารที่พักอาศัยส่วนใหญ่ ได้แก่ อพาร์ทเมนท์ เรือนแถว ห้องแบ่งเช่า

5) บริเวณตำบลคลองตำหรุ หนองไม้แดง นาป่า และบางทราย เป็นย่านที่พักอาศัยของแรงงาน ที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมบางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค 2 โรงงานกลุ่ม BIP (Bangpakong Industrial Park) และกลุ่มโรงงาน ไทย-ไต้หวัน ซึ่งอยู่บริเวณทางเข้าโรงไฟฟ้าพลังความร้อนบางปะกง อาคารที่พักอาศัยส่วนใหญ่ เป็นประเภท อพาร์ทเมนท์ เรือนแถว ห้องแบ่งเช่า เป็นต้น

6) บริเวณเทศบาลเมืองชลบุรี และเทศบาลตำบลแสนสุข แรงงานที่พักอาศัยในย่านนี้ ส่วนมากเป็นแรงงานระดับผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประกอบการในโรงงาน บริเวณนี้มีคอนโดมิเนียม หมู่บ้านจัดสรรโครงการใหญ่ขึ้นมากมาย ส่วนมากมีราคาแพงมาก และราคาปานกลาง

7) บริเวณตำบลหนองขาม ใกล้สวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง มีอาคารแบ่งเช่า อพาร์ทเมนท์ เรือนแถว ห้องแบ่งเช่า มากมาย แรงงานที่ทำงานในสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง นิยมมาพักอาศัยในย่านนี้ มีตลาดสด ห้างสรรพสินค้าขนาดกลาง และซูเปอร์มาร์เก็ต สำหรับให้บริการแก่แรงงานในย่านนี้

8) บริเวณซอยสุขาภิบาล 6 ถึงซอยสุขาภิบาล 10-3 ในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง ซึ่งอยู่ริมถนนสุขุมวิทฝั่งตรงข้ามนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง เป็นบริเวณที่มีอาคารคอนโดมิเนียม อพาร์ทเมนท์ เรือนแถว หอพัก เกิดขึ้นมากมาย ในย่านนี้มีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ คือ แหลมทอง ดีพาร์ทเมนท์สโตร์ และโครงการแหลมฉบังคอมเพล็กซ์ โครงการอ่างทองทาวเวอร์ เป็นแหล่งให้บริการด้านอุปโภค บริโภค แก่แรงงานในย่านนี้ ซอยสุขาภิบาล 10-3 มีโครงการเคหะชุมชนแหลมฉบัง สำหรับให้บริการด้านที่พักอาศัยสำหรับแรงงานในนิคมฯแหลมฉบัง และพนักงานของการท่าเรือแห่งประเทศไทย และแรงงานในโรงงานอื่นๆที่อยู่ใกล้เคียง

9) บริเวณเทศบาลเมืองศรีราชา เป็นย่านที่มีแรงงานเข้ามาพักอาศัยหนาแน่นมาก แรงงานระดับปานกลาง และระดับสูง นิยมเข้ามาพักอาศัยในย่านนี้ เนื่องจากเป็นย่านศูนย์กลางการให้บริการในด้านต่างๆ ที่สำคัญของอำเภอศรีราชา และพื้นที่ใกล้เคียง มีเมืองใหม่ศรีราชา นคร ศูนย์การค้าแหลมทอง ตลาดสดเทศบาลเมืองศรีราชา เป็นสถานบริการที่สำคัญ ด้านอุปโภค บริโภค และบริการสาธารณะ ต่างๆ

10) บริเวณตำบลบางละมุง ในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง เป็นย่านที่มีแรงงานเข้ามาพักอาศัยอย่างหนาแน่น ส่วนใหญ่เป็นแรงงานในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง เป็นย่านชุมชนที่มีบริการที่พักอาศัยให้เช่ามากมาย มีตลาดสดนาเกลือ เป็นย่านศูนย์กลางการให้บริการ

11) บริเวณตำบลบ่อวิน ซึ่งอยู่ใกล้นิคมอุตสาหกรรมชลบุรี(บ่อวิน) มีอาคารแบ่งเช่า อพาร์ทเมนท์ เรือนแถว ห้องแบ่งเช่า มากมาย แรงงานที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมชลบุรี(บ่อวิน) ที่พักอาศัยในย่านนี้ มี ตลาดนัด สำหรับให้บริการแก่แรงงานในย่านนี้ การให้บริการส่วนใหญ่ได้รับจากนิคมอุตสาหกรรมชลบุรี(บ่อวิน) เนื่องจากเป็นบริเวณที่อยู่ห่างไกลจากชุมชนเมือง

แรงงานระดับที่มีรายได้สูง และกลุ่มผู้บริหาร ส่วนใหญ่นิยมพักอาศัยตาม อาคารคอนโดมิเนียมระดับดี ตามหมู่บ้านจัดสรร ที่มี สภาพแวดล้อมดี และมีทิวทัศน์สวยงาม ที่สำคัญอยู่ห่างไกลจากย่านโรงงานออกมาพอสมควร

แรงงานที่มีรายได้ปานกลาง ส่วนใหญ่นิยมพักอาศัยตามอพาร์ทเมนท์ ทาวน์เฮ้าส์
ตึกแถว

แรงงานที่มีรายได้น้อย ส่วนใหญ่เช่าพักอาศัยตามเรือนแถวแบ่งเช่า ห้องเช่า แฟลต
และตามที่พักซึ่งโรงงานจัดหาให้

4.2.2 การกระจายตัวของที่อยู่อาศัยโครงการต่าง ๆ ในพื้นที่ศึกษา

ก. โครงการที่อยู่อาศัยของการเคหะแห่งชาติ การเคหะแห่งชาติ ได้จัดสร้าง
โครงการเคหะชุมชนเพื่อรองรับความต้องการที่อยู่อาศัย สำหรับแรงงานและบุคคลทั่วไปผู้มีรายได้ปาน
กลาง ไปจนถึงผู้มีรายได้น้อย

ในอนุภาคชายฝั่งทะเลตะวันออก ในระหว่าง พ.ศ. 2522-2538 มีจำนวน 10
โครงการ ได้แก่

1) โครงการเคหะชุมชนชลบุรี ตั้งอยู่ที่ ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัด
ชลบุรี มีจำนวนบ้าน 353 หน่วย ลักษณะอาคารเป็นบ้านเดี่ยวชั้นเดียว เคหะชุมชนชลบุรี วาระ 2
ระยะที่ 1 มีจำนวน 319 หน่วย ลักษณะอาคารเป็นบ้านแฝดสองชั้น 32 หน่วย อาคารพาณิชย์ 15
หน่วย จัดสร้างเสร็จ พ.ศ. 2533 เคหะชุมชนชลบุรี 2 ระยะที่ 2 มีจำนวน 233 หน่วย ลักษณะอาคาร
เป็นตึกแถวชั้นเดียว 166 หน่วย ตึกแถวสองชั้น 38 หน่วย แฟลตสองชั้น 16 หน่วย อาคารพาณิชย์ 13
หน่วย จัดสร้างเสร็จ พ.ศ. 2535

2) โครงการเคหะชุมชนเมืองใหม่แหลมฉบัง ระยะที่ 1 ตั้งอยู่ที่ ตำบล
ทุ่งสุขลา ในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีจำนวน 2,616 หน่วย
ลักษณะอาคารเป็นแฟลต 3 หลัง รวม 2,592 หน่วย อาคารพาณิชย์ 24 หน่วย จัดสร้างเสร็จ
พ.ศ. 2536 โครงการเคหะชุมชนแหลมฉบัง วาระที่ 1 ระยะที่ 2 มีจำนวน 1,366 หน่วย ก่อสร้าง
ระหว่าง พ.ศ. 2538- พ.ศ. 2539

3) โครงการเคหะชุมชนเมืองพัทยา ระยะที่ 1 ตั้งอยู่ที่ ตำบลนาเกลือ ในเขต
เทศบาลเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี มีจำนวน 426 หน่วย ลักษณะอาคารบ้านแถวชั้น
เดียว 301 หน่วย บ้านแถว 2 ชั้น จำนวน 101 หน่วย จัดสร้างเสร็จ พ.ศ. 2532 เป็นประเภทเช่าซื้อ
โครงการเคหะชุมชนพัทยา วาระ 2 ระยะที่ 1 มีจำนวน 1,064 หน่วย ลักษณะอาคารเป็นแฟลตทั้งสิ้น
จัดสร้างเสร็จ พ.ศ. 2536

4) โครงการเคหะชุมชนมาบตาพุด ตั้งอยู่ที่ ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมือง
ระยอง จังหวัดระยอง มีจำนวน 1,657 หน่วย ลักษณะอาคารบ้านแถวชั้นเดียว 104 หน่วย บ้านแถว 2
ชั้น จำนวน 112 หน่วย อาคารพาณิชย์ 49 หน่วย แฟลต 1,392 หน่วย จัดสร้างเสร็จ พ.ศ. 2536 เป็น
ประเภทเช่าซื้อ โครงการเคหะชุมชนมาบตาพุด วาระ 1 ระยะที่ 2 มีจำนวน 1,250 หน่วย อยู่ในช่วง
ชะลอโครงการ เนื่องจากโครงการไม่ประสบความสำเร็จ แรงงานไม่นิยมเช่าพักอาศัย

5) โครงการเคหะชุมชนฉะเชิงเทรา ระยะที่ 1 ตั้งอยู่ที่ ตำบลหน้าเมือง ใน
เขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา มีจำนวน 488 หน่วย
ลักษณะอาคารพาณิชย์ 8 หน่วย แฟลต 480 หน่วย จัดสร้างเสร็จ พ.ศ. 2536 เป็นประเภทเช่า และมี
โครงการจัดสร้างเพิ่มอีก 500 หน่วย ในที่ดินเดิม โครงการเคหะชุมชนฉะเชิงเทรา วาระ 2 ระยะที่ 1

จะสร้างที่ตำบลคลองประเวศ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 683 หน่วย โดยจะสร้าง 399 หน่วย ในระยะแรก

ในพื้นที่ศึกษา ปัจจุบัน(พ.ศ. 2538) มีโครงการเคหะชุมชน จำนวน 4 โครงการ ได้แก่

1) โครงการเคหะชุมชนชลบุรี ตั้งอยู่ที่ ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีจำนวนบ้าน 353 หน่วย ลักษณะอาคารเป็นบ้านเดี่ยวชั้นเดียว จัดสร้างเสร็จ พ.ศ. 2522

2) โครงการเคหะชุมชนชลบุรี 2 ระยะที่ 1 ตั้งอยู่ที่ ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีจำนวน 319 หน่วย ลักษณะอาคารเป็นบ้านแฝดสองชั้น 32 หน่วย อาคารพาณิชย์ 15 หน่วย จัดสร้างเสร็จ พ.ศ. 2533

3) โครงการเคหะชุมชนชลบุรี 2 ระยะที่ 2 ตั้งอยู่ที่ ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีจำนวน 233 หน่วย ลักษณะอาคารเป็นตึกแถวชั้นเดียว 166 หน่วย ตึกแถวสองชั้น 38 หน่วย แฝดสองชั้น 16 หน่วย อาคารพาณิชย์ 13 หน่วย จัดสร้างเสร็จ พ.ศ. 2535

4) โครงการเคหะชุมชนเมืองใหม่แหลมฉิม ระยะที่ 1 ตั้งอยู่ที่ ตำบลทุ่งสุขลา ในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉิม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีจำนวน 2,616 หน่วย ลักษณะอาคารเป็นแฟลต 3 หลัง รวม 2,592 หน่วย อาคารพาณิชย์ 24 หน่วย จัดสร้างเสร็จ พ.ศ. 2536

โครงการเคหะชุมชนที่การเคหะแห่งชาติดำเนินการ ในระหว่าง พ.ศ. 2538 - พ.ศ. 2545
มีดังนี้

จัดสร้างในที่ดินราชพัสดุ และหน่วยงานอื่นๆ มี 1 โครงการ คือ โครงการเคหะชุมชนแหลมฉิม วาระที่ 1 ระยะที่ 2 ตั้งอยู่ที่ ตำบลทุ่งสุขลา เทศบาลตำบลแหลมฉิม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีจำนวน 1,366 หน่วย ก่อสร้างระหว่าง พ.ศ. 2538- พ.ศ. 2539

จัดสร้างในที่ดินใหม่ คือ โครงการเคหะชุมชนชลบุรี 3 ระยะที่ 1 ตั้งอยู่ที่ ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีจำนวน 1,000 หน่วย เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. 2543

จัดสร้างในนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้แก่

1) โครงการเคหะชุมชนชลบุรี (นิคมฯบางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค 2) ตั้งอยู่ที่ ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีจำนวน 1,000 หน่วย เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. 2541 ในช่วงแรก จำนวน 500 หน่วย (มีการขอลอโครงการและมีแนวโน้มไม่จัดสร้าง เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อที่ดิน และการจัดสร้างจากรัฐบาล)

2) โครงการเคหะชุมชนแหลมฉิม ระยะที่ 3 (นิคมฯแหลมฉิม) ตั้งอยู่ที่ ตำบลทุ่งสุขลา เทศบาลตำบลแหลมฉิม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีจำนวน 300 หน่วย จะก่อสร้างในปี พ.ศ. 2544 - พ.ศ. 2545

3) โครงการเคหะชุมชนนิคมอุตสาหกรรมชลบุรี(บ่อวิน) ซึ่งตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมชลบุรี(บ่อวิน) ตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี การเคหะแห่งชาติได้ร่วมลงทุนกับบริษัทเหมราชพัฒนาที่ดิน จำกัด จัดสร้างเพื่อเป็นที่พักสำหรับผู้ใช้งานและผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมชลบุรี(บ่อวิน) โครงการมีทั้งสิ้น 464 หน่วย เป็นอาคารชุดเอนกประสงค์ 2 หลัง

ตารางที่ 4.23 แสดงพื้นที่โครงการเกษตรชุมชนที่การเกษตรแห่งชาติทำการจัดสร้าง ในพื้นที่ศึกษา พ.ศ.2522-2538

พื้นที่โครงการ	จำนวนหน่วย	ประเภทโครงการ		ปีงบประมาณที่เริ่มสร้าง							เริ่มก่อสร้าง	ก่อสร้าง แล้วเสร็จ				
		เช่า	เช่าซื้อ	2522	2532	2533	2535	2538	2537	2539						
1. หนอง	353	-	353	353							มิถุนายน 2520	มีนาคม 2522				
2. หนอง 2 ระยะที่ 1	319	-	319			319					กันยายน 2530	มกราคม 2533				
3. หนอง 2 ระยะที่ 2	233	-	233				233				มิถุนายน 2534	สิงหาคม 2535				
4. หนองอ้ง ระยะที่ 1	2,816	-	2,816					2,816			กุมภาพันธ์ 2534	กุมภาพันธ์ 2538				
5. หนองอ้ง ระยะ 1 ระยะที่ 2	1,754	1,368	388							1,368	กรกฎาคม 2537	กันยายน 2539				
รวม	3,521	1,368	3,521	353	-	319	233	2,816	-	1,368						
พื้นที่โครงการ	จำนวนหน่วย	กลุ่มเป้าหมาย						ลักษณะอาคาร								
		เช่า	เช่าซื้อ	ช	ค	ง ๗๖ไป	แถวชั้นเดียว	แถว 2 ชั้น	แถว 3 ชั้น	แถวชั้นเดียว	แถว 2 ชั้น	แถวชั้นเดียว	เดี่ยวสองชั้น	อาคารพาณิชย์	แพลตฟอร์ม	ที่ดินโล่ง
1. หนอง	353	-	-	138	138	79							353			
2. หนอง 2 ระยะที่ 1	319	-	49	168	-	104	215	57			32					
3. หนอง 2 ระยะที่ 2	233		38	45	83	87	166	38			16					
4. หนองอ้ง ระยะที่ 1	2,816		1,928	664		24										
5. หนองอ้ง ระยะ 1 ระยะ 2	1,754	1,368	388	-	-	-		75						59	1,620	
รวม	5,275	1,368	2,403	1,011	221	274	381	170	-	-	48	353		59	1,620	

ที่มา: กองนโยบายและแผน การเกษตรแห่งชาติ

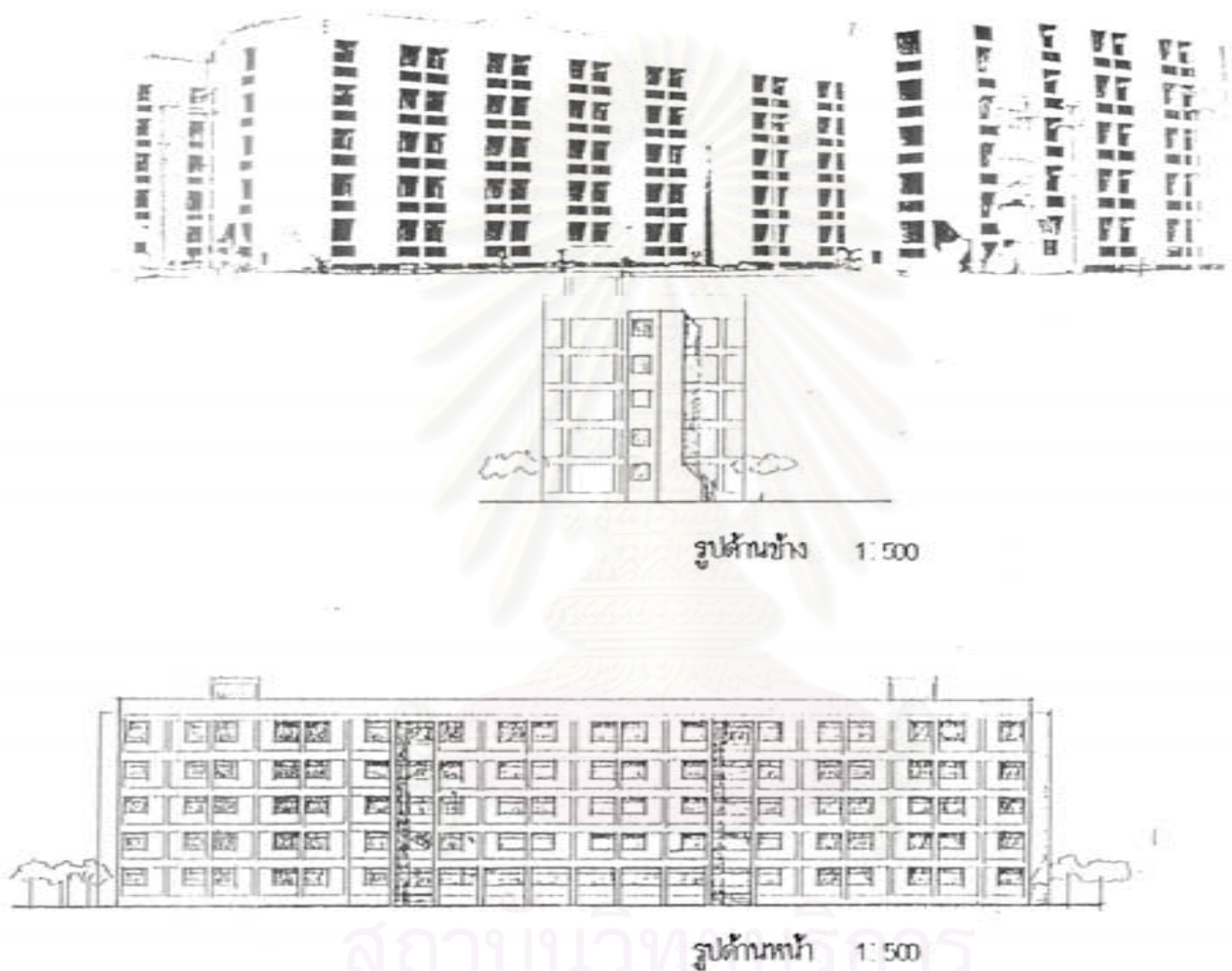

ตารางที่ 4-28 แสดงโครงการและชุมชนบริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีในทั้งปีศึกษา ระหว่าง พ.ศ.2539-2543

ประเภทโครงการ	จำนวนหน่วย ที่ดำเนินการ	ขนาดพื้นที่ (ไร่)	สถานที่ดำเนินการ					ค่าจ้าง ก่อสร้าง	ค่าวัสดุ อื่น	สัญญาจ้าง เริ่มสัญญา	จำนวน ก่อสร้าง	ความก้าวหน้า การดำเนินงาน
			พ.ศ. 2539	พ.ศ. 2540	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543					
ศูนย์วิทยบริการ	1,308	13.00	กำลังก่อสร้าง					1,308	พ.ศ. 37 - พ.ศ. 40	100	แล้วเสร็จ กันยายน 2539	
ศูนย์วิทยบริการ อาคารที่ 1 และ 2	1,000		จัดทำที่ดิน	จัดทำที่ดิน	จัดทำที่ดิน	จัดทำโครงการบริหารโครงการ จัดทำแบบและรายการ	จัดทำแบบและรายการ ประกวดราคาขออุทธรณ์ก่อสร้าง					
ศูนย์วิทยบริการ อาคารที่ 3	1,000				จัดทำแบบและรายการ ประกวดราคาขออุทธรณ์ก่อสร้าง	ก่อสร้าง	ก่อสร้าง (500 หน่วย)					
ศูนย์วิทยบริการ อาคารที่ 4	301					จัดทำโครงการบริหารโครงการ จัดทำแบบและรายการ	ก่อสร้าง					
รวม	3,609											

ที่มา : กองนโยบายและแผนงาน การงานพิเศษมหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4.3

แสดงแบบอาคารที่อยู่อาศัยเอกประสงค์ของการเคหะแห่งชาติ
สำหรับให้แรงงานรายได้น้อย เช้าพักอาศัย

จำนวน 348 หน่วย เป็นอาคารชุด 1 ห้องนอน 1 หลัง จำนวน 116 หน่วย (มีการชลดโครงการและมีแนวโน้มไม่จัดสร้าง เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อที่ดิน และการจัดสร้างจากรัฐบาล)

ข. โครงการที่อยู่อาศัยของเอกชน ในบริเวณพื้นที่ศึกษา มีโครงการหมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้นหลายแห่ง โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2533 - พ.ศ. 2537 มีผู้ขออนุญาตจัดสรรที่ดินหลายราย โดยเฉพาะในเขต อำเภอศรีราชา และอำเภอเมืองชลบุรี โครงการจัดสรรที่ดิน และโครงการหมู่บ้านจัดสรรที่สำคัญ มีดังนี้

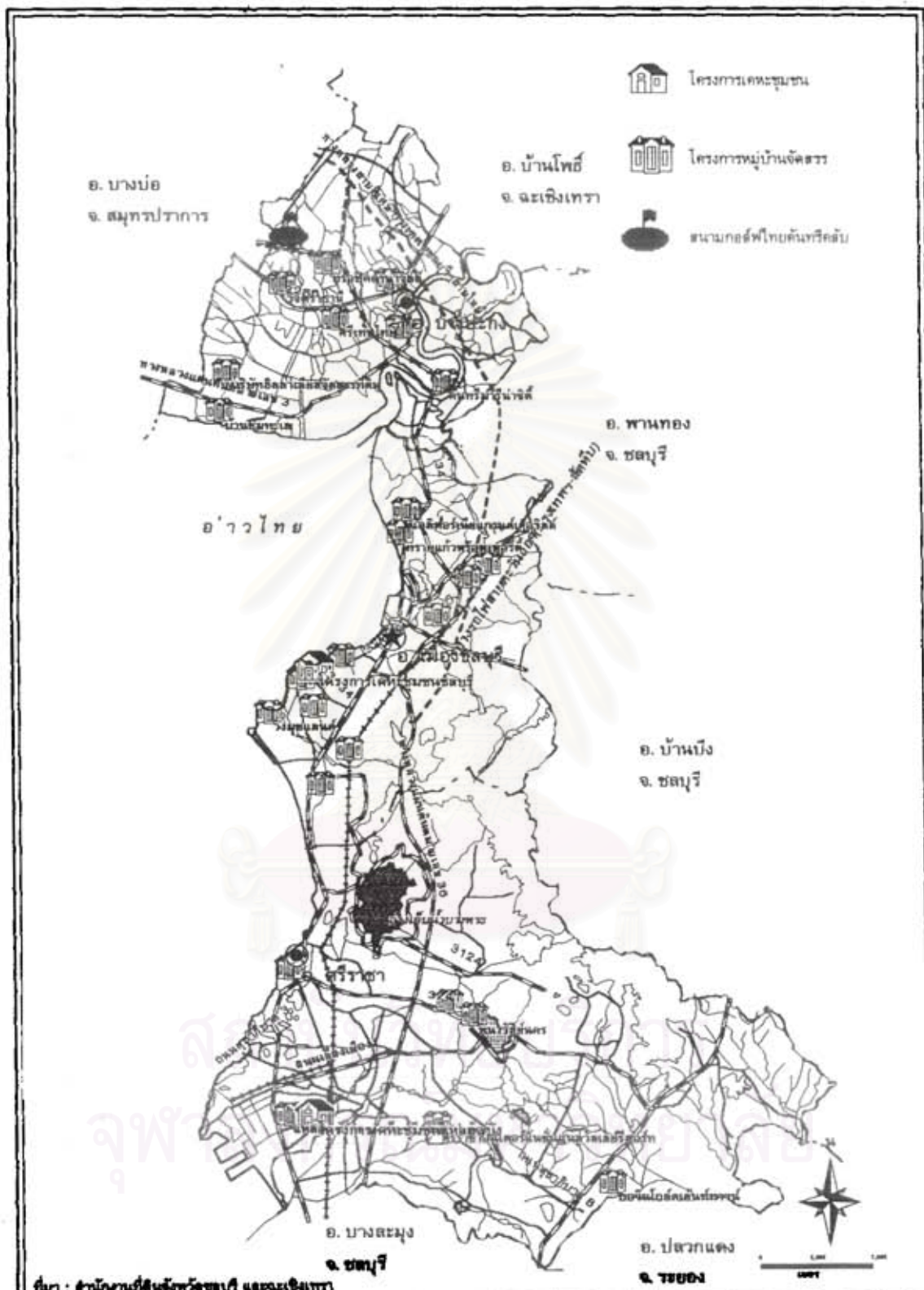
1) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีโครงการคันทริมารีนาซิตี เป็นโครงการขนาดใหญ่ครบวงจร ตั้งอยู่เชิงสะพานบางปะกงฝั่งตะวันตก ริมแม่น้ำบางปะกง ในเขตตำบลบางปะกง ในโครงการประกอบด้วย อาคารพาณิชย์ ทาวน์เฮ้าส์ บ้านเดี่ยว คอนโดมิเนียม โรงแรม ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น ผู้ที่สามารถเข้าพักอาศัย ต้องมีรายได้ปานกลางขึ้นไป โครงการทรอปิคาน่าวิลล์ บ้านกลางสวนสวย เป็นโครงการบ้านเดี่ยว สำหรับผู้มีรายได้สูง โครงการวิจิตรธานี โครงการศรีเทพไทย เป็นบ้านจัดสรรประเภทบ้านเดี่ยว ทาวน์เฮ้าส์ สำหรับผู้มีรายได้สูง และปานกลาง โครงการบูรพาซิตี เป็นโครงการประกอบด้วยตึกแถว อาคารพาณิชย์ ตลาดสด ทาวน์เฮ้าส์ สำหรับผู้ประกอบธุรกิจการค้าและแรงงานผู้มีรายได้ปานกลาง ถึงรายได้สูง

โครงการที่อยู่อาศัยสำหรับแรงงานในเขตอำเภอบางปะกง เป็นของเอกชน ซึ่งขออนุญาตสร้างอพาร์ทเมนท์ เรือนแถวยาว ทาวน์เฮ้าส์ จำนวน 1-2 ชั้น เพื่อสำหรับให้แรงงานมาเช่าพักอาศัย เป็นกิจการเล็กๆ ใช้พื้นที่ไม่สูงมาก ส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณนอกเขตสุขาภิบาล ได้แก่ บริเวณ ตำบลบางสมัคร ตำบลบางวัว ท่าข้าม บางปะกง และท่าสะพาน ในปี พ.ศ. 2538 มีจำนวนหน่วย และในปี พ.ศ. 2539 มีจำนวน หน่วย

2) อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข เป็นบริเวณที่มีโครงการหมู่บ้านจัดสรรขึ้นมากมาย ได้แก่ โครงการวังมุขแลนด์ โครงการทวยแก้ว การ์เด็นท์โฮม ในเขตตำบลเสม็ด และอ่างศิลา มีโครงการหมู่บ้านจัดสรรขึ้นอย่างหนาแน่น ปัจจุบันโครงการจัดสรรที่ดินลดน้อยลงมาก เนื่องจากที่ดินราคาสูงมาก โครงการอสังหาริมทรัพย์เริ่มไม่ประสบความสำเร็จ โครงการหลายแห่งไม่มีคนซื้อ ถูกปล่อยทิ้งร้าง โดยสูญเปล่า

โครงการที่อยู่อาศัยสำหรับแรงงาน เป็นของเอกชน ที่ขออนุญาตปลูกสร้างอพาร์ทเมนท์ บ้านแบ่งเช่า เรือนแถว ตึกแถว สำหรับให้แรงงานเช่าพักอาศัย ในปี พ.ศ. 2538 มีจำนวน หน่วย และในปี พ.ศ. 2539 มีจำนวน หน่วย ส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณ ตำบลบางนาป่า ตำบลหนองไม้แดง บ้านสวน ห้วยกะปิ หนองรี และเทศบาลตำบลแสนสุข

3) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีโครงการขนาดใหญ่ คือ โครงการเมืองใหม่ศรีราชานคร ในเขตเทศบาลเมืองศรีราชา เป็นโครงการครบวงจร ได้แก่ อาคารที่พักอาศัย คอนโดมิเนียม ทาวน์เฮ้าส์ อาคารพาณิชย์ ห้างสรรพสินค้า โรงแรม และตลาด เป็นต้น แพลมบังกอมเพล็กซ์ติเวลล์อ็อปเมนท์ เป็นโครงการขนาดใหญ่ ที่ประกอบด้วยอาคารพาณิชย์ ตึกแถว ทาวน์เฮ้าส์ คอนโดมิเนียม เป็นต้น โครงการอยู่ใกล้ห้างสรรพสินค้าแหลมทองติพาร์ทเมนท์สโตร์

ที่มา : สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี และฉะเชิงเทรา

แนวทางการพัฒนาที่อยู่อาศัย เพื่อรองรับแรงงานภาคอุตสาหกรรมในย่านอุตสาหกรรม เขตพื้นที่
อำเภอศรีราชา - อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี และ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก

แผนที่ 4.3 แสดงโครงการที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้อ่างปานกลาง พ.ศ. 2538

<p>สัญลักษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ⊕ ที่ตั้งจัดไว้ ⊙ ที่ตั้งอำเภอ — ทางรถไฟ — ถนน ☞ ห้วยน้ำ, คลอง ☞ ทะเล, บึง 	<p>ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>
---	---

ตารางที่ 4.29 แสดงโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้สูง-ปานกลางในพื้นที่ศึกษา
ระหว่าง พ.ศ. 2537 - พ.ศ.2538

โครงการ	ที่ตั้ง		พื้นที่ (ไร่)
	ตำบล	อำเภอ	
อ. เมืองชลบุรี			
1. บ้านชลพนา	เสม็ด	เมืองชลบุรี	66-0-98
2. ชลบุรีเมืองใหม่ธุรกิจ		เมืองชลบุรี	50-2-82
3. อีสเทิร์นแลนด์การเคหะ	นาป่า	เมืองชลบุรี	
4. ทวายแก้วการ์เด็นท์โฮม	แสนสุข	เมืองชลบุรี	15-3-02
5. ชลบุรีสามบุษธานี	แสนสุข	เมืองชลบุรี	89-3-08
6. บางแสนลีฟวิ่ง	แสนสุข	เมืองชลบุรี	
7. โลฟแอนดิลีฟวิ่ง		เมืองชลบุรี	34-0-14
8. ชลบุรีลีฟวิ่ง	นาป่า	เมืองชลบุรี	
9. ชลบุรีวิลด์	บ้านสวน	เมืองชลบุรี	
10. บ้านทุ่งทอง	นาป่า	เมืองชลบุรี	
11. บางแสนลีฟวิ่ง	ห้วยกระปี	เมืองชลบุรี	
12. แสนสุขลีฟวิ่ง	ห้วยกระปี	เมืองชลบุรี	
13. ทวายแก้วพรีอเพอร์ดี	หนองไม้แดง	เมืองชลบุรี	
14. กิจประชาธานี	นาป่า	เมืองชลบุรี	
15. วิเชียรเอสเตท	คลองตำหรุ	เมืองชลบุรี	
16. กังขามันจูตีเวลล์อ็อป	แสนสุข	เมืองชลบุรี	
17. บอสส์ฟิวเจอร์ 2000	แสนสุข	เมืองชลบุรี	
18. สุขประยูรลีฟวิ่ง	นาป่า	เมืองชลบุรี	
19. วังมูชแลนด์	แสนสุข	เมืองชลบุรี	
20. ชลบุรีฐานทอง	เทศบาลเมืองชลบุรี	เมืองชลบุรี	2
21. ชวนใจนิเวศน์	เสม็ด	เมืองชลบุรี	
22. บุษราคัม	บ้านปึก-เสม็ด	เมืองชลบุรี	
23. บ้านกิตติวรรณ	อ่างศิลา	เมืองชลบุรี	
24. กรแก้วการ์เด็นท์โฮม	อ่างศิลา	เมืองชลบุรี	
25. สมศรีวิลล่า	อ่างศิลา	เมืองชลบุรี	
26. แคลิฟอร์เนียแกรนด์เดอวิลด์	คลองตำหรุ	เมืองชลบุรี	
27. ศิลาทองเรือเอสเตท	เสม็ด	เมืองชลบุรี	
28. มะขามหย่อง	เสม็ด	เมืองชลบุรี	59-2-19
29. อินเตอร์เอสเตทกรุป	คลองตำหรุ	เมืองชลบุรี	
30. วิเชียรเอสเตทกรุป	คลองตำหรุ	เมืองชลบุรี	
31. รัชกรกรุป		เมืองชลบุรี	25-0-55
32. อีสต์ไคล์ไฮลด์ดิ้ง		เมืองชลบุรี	54-0-64
33. สามบุษเรือเอสเตท	แสนสุข	เมืองชลบุรี	
34. สามบุษไร่บัลครีฟ	แสนสุข	เมืองชลบุรี	
35. นายชนวัฒน์ ธเนศานนท์	บ้านสวน	เมืองชลบุรี	2

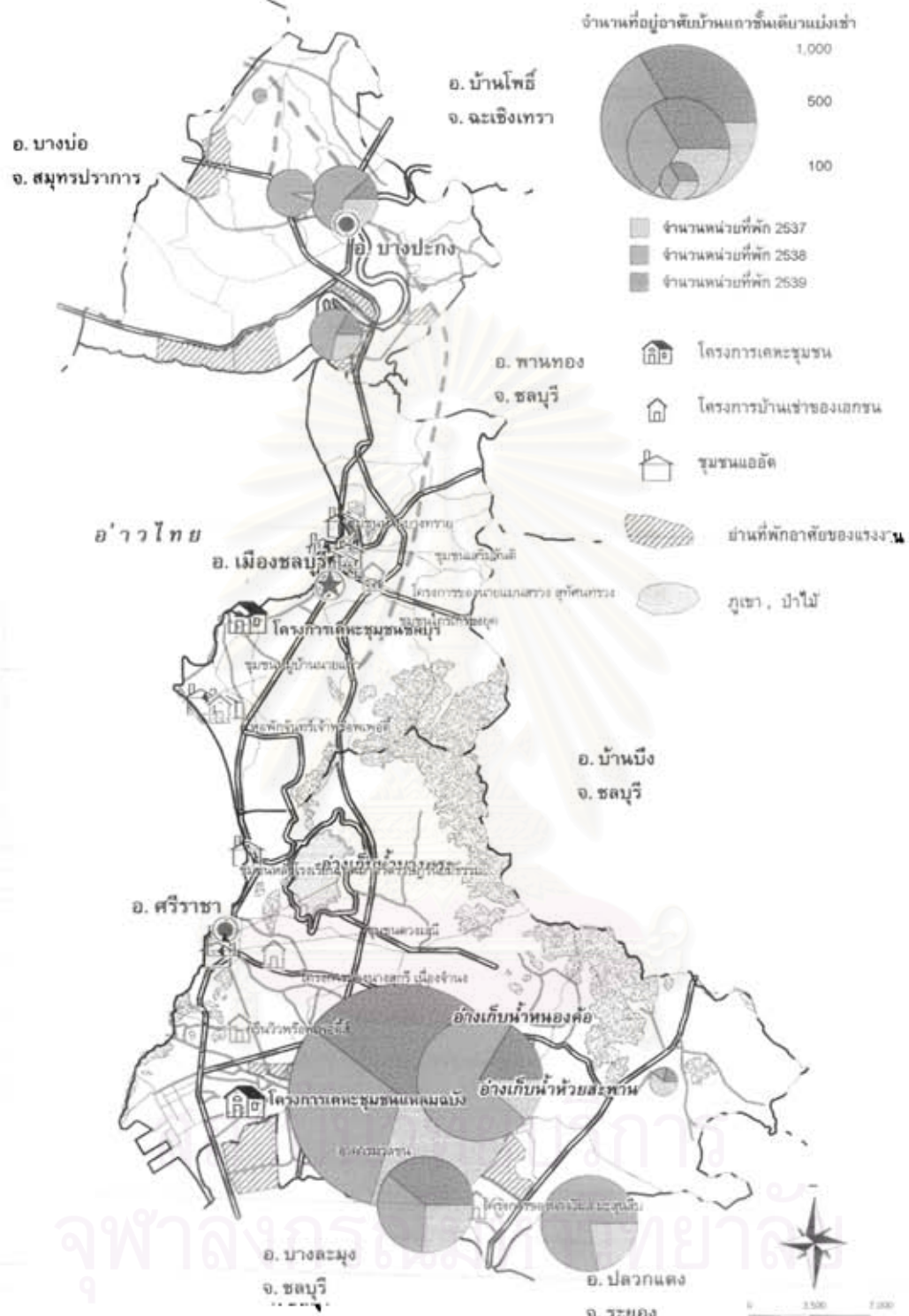
ตารางที่ 4.28 แสดงโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับรองรับผู้มีรายได้สูง-ปานกลางในพื้นที่ศึกษา
ระหว่าง พ.ศ. 2537 - พ.ศ.2538

โครงการ	ที่ตั้ง		พื้นที่ (ไร่)
	ตำบล	อำเภอ	
อ. ศรีราชา			
1. ฉบบังแหลมทอง	เทศบาลเมืองศรีราชา	ศรีราชา	4-3-32
2. เทพอมรเรียลเอสเตท	บึง	ศรีราชา	21-0-46
3. พนาวัลย์นคร	หนองขาม	ศรีราชา	
4. เมืองใหม่ศรีราชานคร*	เทศบาลเมืองศรีราชา	ศรีราชา	147
5. ชงโคเรียลเอสเตท	สุรศักดิ์	ศรีราชา	
6. ศรีราชาเรียลเอสเตท	หนองขาม	ศรีราชา	
7. อีสเทิร์นทาวเวอร์	เทศบาลเมืองศรีราชา	ศรีราชา	3
8. แหลมฉบบังทาวเวอร์	ทุ่งสุขลา	ศรีราชา	
9. แหลมฉบบังซิดีเซนต์เซอร์*	ทุ่งสุขลา	ศรีราชา	52-1-45
10. แหลมฉบบังคอมเพล็กซ์เวสต์ลิปเมนท์	ทุ่งสุขลา	ศรีราชา	5-1-59
11. ศรีราชาอินเตอร์เนชั่นแนลวัลเลย์รีสอร์ท*	บึง	ศรีราชา	326-2-18
12. บางพระธุรกิจ จัดสรรที่ดิน	บางพระ	ศรีราชา	7-3-22
13. บ่อวินโกลด์เด็นท์ทาวน์	บ่อวิน	ศรีราชา	19-2-74
14. ศรีราชาเบย์วิว	เทศบาลเมืองศรีราชา	ศรีราชา	
15. บ้านวิวทะเล	เทศบาลเมืองศรีราชา	ศรีราชา	
16. พาราเม้าท์เวสต์ลิปเมนท์	เทศบาลเมืองศรีราชา	ศรีราชา	
17. ซิดเวอร์ฮิลล์รีสอร์ท*	บ่อวิน	ศรีราชา	
18. ศรีราชาคอนโดทาวน์	หนองขาม	ศรีราชา	
19. ทิวเอ็นพรีฟเฟอรีส์	สุรศักดิ์	ศรีราชา	
20. อ่างทองทาวน์เวอร์*	ทุ่งสุขลา	ศรีราชา	32
21. ศรีราชาอินเตอร์โอดลิง	ทุ่งสุขลา	ศรีราชา	
22. เกียรติปภรณ์ซีพหลาย	หนองขาม	ศรีราชา	
23. แหลมฉบบังคอมเพล็กซ์ 32	ทุ่งสุขลา	ศรีราชา	56
อ. บางปะกง			
1. ทรอยปิคคานาวิลล์	บางสมัศร์	บางปะกง	70
2. วิจิตรธานี	บางเกลือ	บางปะกง	758-3-61
3. กฤษคามารินาไอร์แลนด์	บางปะกง	บางปะกง	118-0-81
4. ศรีเทพไทยบ้านสวนบางนา	บางสมัศร์	บางปะกง	151-0-10
5. บ้านชมทะเล	สองคลอง	บางปะกง	215-3-42
6. ฮิลลาเรียสจัดสรรที่ดิน	สองคลอง	บางปะกง	410-3-68
7. บูรพาซิดี	บางวัว	บางปะกง	13
8. กันทรินาเรินาซิดี*	บางปะกง	บางปะกง	100
9. สุมิโกพัฒนาการ จำกัด	ท่าข้าม	บางปะกง	874-2-78
10. ฟินแอนด์เอ็นเรสซิเด็นท์	บางวัว	บางปะกง	
11. เกษตรวิวัฒนาการ	บางวัว	บางปะกง	
12. เกษตรรุ่งเรืองพืชผล	บางสมัศร์	บางปะกง	43-2-24
13. พลังพลก่อสร้าง	บางปะกง	บางปะกง	47

หมายเหตุ : * แสดงถึงโครงการขนาดใหญ่ครบวงจร ที่ประกอบด้วย ที่อยู่อาศัยที่เป็นบ้านเดี่ยว ทาวน์เฮ้าส์ อาคารชุด อาคารพาณิชย์ อาคารสำนักงาน ห้างสรรพสินค้า ตลาดศูนย์การค้า โรงแรม และโรงพยาบาล เป็นต้น
ที่มา : เทศบาลเมืองชลบุรี เทศบาลตำบลแสนสุข เทศบาลตำบลแหลมฉบบัง สุขาภิบาลอำวดุคม
สุขาภิบาลบางพระ สำนักงานที่ดินอำเภอบางปะกง

ตารางที่ 4.30 แสดงโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับรองรับแรงงานผู้มีรายได้น้อย-ปานกลาง ในภาคอุตสาหกรรม ในพื้นที่ศึกษา พ.ศ. 2537 - พ.ศ.2539

เจ้าของโครงการ/ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง		ประเภท				จำนวนหน่วย		
	ตำบล	อำเภอ	เรือนแถวแบ่งเช่า/รวม	น็อค(ชั้นเดียว)	อพาร์ทเมนท์	หอพัก	พ.ศ.2537	พ.ศ.2538	พ.ศ.2539
จันทร์เจ้าพรอพเพอติสตีเวลสออปเม้นท์ นายแมนสรวง สุทัศนทรง	ทต. แสนสุข	เมืองชลบุรี	401			30 หลัง(4 ชั้น)	200	160	41
	ทต. แสนสุข	เมืองชลบุรี						1,200	
	ส. บ้านสวน	เมืองชลบุรี	70					70	
	ส. บ้านสวน	อ. เมืองชลบุรี	171				39	113	19
นาง วิมล มะสุนลีบ	บ่อวิน	ศรีราชา	67				67		
นางสุกรี เนื่องจำนงค์	สุศักดิ์	ศรีราชา	63				63		
นายทวี วัฒนสะอาด	หนองขาม	ศรีราชา	44				44		
ฮิลเวอร์ฮิลส์รีสอร์ท	บ่อวิน	ศรีราชา		158				158	
อาคารมวลดรณ	บึง	ศรีราชา		31				31	
เกียรติปกรณซ์พลาซ่า	หนองขาม	ศรีราชา		20				20	
กรีนวิวพรอพเพอติสตี	ทุ่งสุขตา	ศรีราชา		58				58	
	ส. บางพระ	ศรีราชา	243				75	113	55
	ส. อ่าวอุดม	ศรีราชา	3137				921	1,049	1,167
	- สุศักดิ์	ศรีราชา	1909				586	549	774
	- หนองขาม	ศรีราชา	425				85	251	89
	- บ่อวิน	ศรีราชา	344				99	124	121
	- บึง	ศรีราชา	398				114	114	170
	- เขาคันทรง	ศรีราชา	61				37	11	13
	ทต. แหลมฉบัง	ศรีราชา	1,399					928	471
	- ทุ่งสุขตา	ศรีราชา	961					568	393
	- หนองขาม	ศรีราชา	248					214	34
	- สุศักดิ์	ศรีราชา	79					65	14
	- บึง	ศรีราชา	6					6	
	- บางตะมุง	บางตะมุง	105					75	30
	บางสมัคร	บางปะกง	142				8	134	
	บางวัว	บางปะกง	253				74	150	29
	บางปะกง	บางปะกง	163				45	92	26
	พินพา	บางปะกง	18					18	
รวม							1,362	4,468	1,808

ที่มา : การเคหะแห่งชาติ และหน่วยงานท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี และฉะเชิงเทรา

**แนวทางการพัฒนาที่อยู่อาศัย เพื่อรองรับแรงงานภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่อุตสาหกรรม เขตพื้นที่
อำเภอศรีราชา - อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี และ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก**

แผนที่ 4.4 แสดงโครงการที่อยู่อาศัยของแรงงานระดับรายได้น้อย - ปานกลาง ในพื้นที่ศึกษา

สัญลักษณ์ * ที่ตั้งจังหวัด ● ที่ตั้งอำเภอ	- - - - - ทางรถไฟ = = = = = ถนน	~~~~~~ พายุน้ำ, คลอง ◊ ซ้ำเก็บน้ำ	ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง นอกจากนี้ ยังมีโครงการแหลมฉบังซิตี้ โครงการพนาวัลย์นคร ในเขตตำบลหนองขาม โครงการบ่อวินโกลดจันทร์ทาวน์ ซึ่งอยู่ใกล้นิคมอุตสาหกรรมชลบุรี(บ่อวิน)

สำหรับโครงการสำหรับแรงงานส่วนใหญ่เป็นของเอกชน ที่ขออนุญาตปลูกสร้างอพาร์ทเมนท์ คอนโดมีเนียม บ้านแบ่งเช่า เรือนแถว ดึกแถว สำหรับให้แรงงานเช่าพักอาศัย ส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณนอกเขตสุขาภิบาล ได้แก่ บริเวณ ตำบลหนองขาม บางพระ สุรศักดิ์ ทุ่งสุขลา บึง และบ่อวิน ในเขตสุขาภิบาลอ่าวอุดม พ.ศ.2538 มีการขออนุญาตปลูกสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับให้แรงงานเช่าพัก สูงมาก

4.2.3 ปัจจัยในการเลือกที่อยู่อาศัยของแรงงาน

จากการสำรวจภาคสนาม ได้สัมภาษณ์แรงงานในพื้นที่ศึกษา สามารถสรุปปัจจัยในการเลือกที่อยู่อาศัยของแรงงาน ได้ดังนี้

- 1) ที่อยู่อาศัยต้องไม่ห่างไกลจากแหล่งงาน และแหล่งบริการชุมชน
- 2) การคมนาคมสะดวก มีบริการขนส่งสาธารณะที่ดี
- 3) ราคาที่พักอาศัยไม่สูงนัก ส่วนใหญ่ต้องการที่พักในระดับราคา 1,000-3,000 บาท
- 4) สามารถเช่าอยู่รวมกันได้ เพื่อช่วยกันแบ่งเบาภาระค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ส่วนใหญ่ อยู่รวมกัน 3-4 คน/หลัง
- 5) ที่พักอาศัยอยู่ในกลุ่มญาติ พี่น้อง เพื่อน คนบ้านเดียวกัน
- 6) มีบริการสาธารณูปโภค เพียงพอ
- 7) สภาพแวดล้อมดีพอสมควร ไม่มีปัญหาอาชญากรรม
- 8) ไม่มีปัญหาน้ำท่วมขัง

4.2.4 ปัญหาที่อยู่อาศัยแรงงาน ราคาที่พักที่ค่อนข้างสูง สำหรับที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานหรือที่อยู่อาศัยระดับดี ทำให้แรงงานต้องไปเช่าที่พักราคาถูก สภาพไม่ดีนัก และเช่าพักรวมกันหลายคนในบ้านหลังหนึ่ง โดยต้องอยู่อย่างแออัด เพื่อช่วยกันแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย บางแห่งอยู่ห่างไกลจากโรงงาน การเดินทางไม่สะดวก ปัญหาการกำจัดขยะในที่พัก และปัญหาอาชญากรรม เป็นปัญหาที่แรงงานมักประสบ

4.3 ความสัมพันธ์เชิงที่ตั้ง ระหว่างที่อยู่อาศัย และแหล่งงาน ในพื้นที่ศึกษา

ทำเลที่ตั้งของย่านอุตสาหกรรมในพื้นที่ศึกษา จะกระจายตัวเกาะไปตามริมถนนสายหลัก ย่านอุตสาหกรรม และย่านที่พักอาศัย อยู่ใกล้ชิดกัน โดยเฉพาะในเขตอำเภอบางปะกง ย่านอุตสาหกรรม และย่านที่พักอาศัยอยู่ปะปนกัน แรงงานส่วนใหญ่อาศัยอยู่ใกล้โรงงาน สำหรับย่านอุตสาหกรรมในเขตอำเภอสรีราชา ส่วนใหญ่อยู่ห่างไกลจากย่านที่พักอาศัย แรงงานต้องเดินทางไปสู่แหล่งงานโดยอาศัยยานพาหนะ โดยเฉพาะในเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ไม่มีที่พักอาศัยในเขตนิคม แรงงานต้องอาศัยพาหนะ เพื่อเดินทาง เข้า-ออก นิคมอุตสาหกรรม

4.3.1 ลักษณะการเดินทาง แรงงานในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่เดินทาง จากแหล่งงานถึงที่พักอาศัย โดยอาศัยบริการรถรับ-ส่งที่ทางโรงงานจัดให้ ส่วนใหญ่เป็นรถโดยสารขนาดกลาง(รถบัส) ไม่คิดแอร์ โดยไปส่งตามจุดต่างๆ ตามถนนสายหลัก ถ้าที่พักอาศัยของแรงงานอยู่ในซอย แรงงานก็ต้อง

เสียเงินต่อรถโดยสารรับจ้าง หรือรถมอเตอร์ไซด์รับจ้างเข้าไปเอง เวลาจะไปทำงานต้องเดินทางออกมาคอยรถบริการ ตามจุดรับ-ส่ง แร้งงานบางกลุ่มขับรถส่วนตัวไปทำงาน ส่วนใหญ่เป็นรถจักรยานยนต์ แร้งงานระดับสูงส่วนใหญ่ขับรถยนต์ส่วนตัว ไปทำงาน

เวลาที่ใช้ในการเดินทาง แร้งงานที่พักอาศัยใกล้แหล่งงาน ในระยะทาง 5 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 5-10 นาที โดยในระยะทาง 5 กิโลเมตร แร้งงานใช้เวลาเดินทางประมาณ 5 นาที กรณีไม่มีปัญหาการจราจร แร้งงานในพื้นที่ส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ใกล้แหล่งงานจะใช้เวลาเดินทางขนาดนี้ สำหรับแร้งงานที่พักอาศัยห่างจากแหล่งงานประมาณ 30 กิโลเมตร ขึ้นไป เวลาที่ใช้เดินทางประมาณ 40-60 นาที เนื่องจากในพื้นที่ศึกษามีปัญหาจราจรติดขัด ในช่วงเวลาเร่งด่วน

4.3.2 เส้นทางคมนาคมและบริการขนส่งสาธารณะ ของแร้งงาน ในพื้นที่ศึกษา

เส้นทางคมนาคมของแร้งงาน ในพื้นที่ศึกษา แร้งงานเดินทางไปยังแหล่งงาน โดยใช้เส้นทางสายหลักในพื้นที่เป็นสำคัญ ดังนี้

- 1) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 (ถนนสุขุมวิทสายเก่า) แร้งงานในย่าน ตำบลบางปะกง โรงงานกลุ่มสหวิริยา กลุ่มเกษตรรุ่งเรืองพืชผล ใช้เส้นทางสายนี้เดินทางไปสู่แหล่งงาน
- 2) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 แร้งงานในย่านนิคมอุตสาหกรรมบางปะกง อินดัสเตรียลปาร์ค2 นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และโรงงานในเขตอำเภอเมืองชลบุรี และโรงงานย่านตำบลบางพระ สุศักดิ์ ท่งสุขลา หนองขาม และบึง ใช้เส้นทางสายนี้เดินทางไปสู่แหล่งงาน
- 3) ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 34 (สาย บางนา-ตราด) แร้งงานในกลุ่มนิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ สหยูเนี่ยน ย่านตำบลบางสมัคร บางปะกง ท่าข้าม เขตประกอบการบางปะกง อินดัสเตรียลปาร์ค นิคมอุตสาหกรรมบางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค2 และโรงงานย่านตำบลคลองตำหรุ ใช้เส้นทางสายนี้เดินทางไปสู่แหล่งงาน
- 4) ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 36 (สาย ชลบุรี-พัทยา) แร้งงานในย่านสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ กลุ่มหนองขาม นิคมอุตสาหกรรมบึงทอง และนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และนิคมอุตสาหกรรมชลบุรี(บ่อวิน) ใช้เส้นทางสายนี้เดินทางไปสู่แหล่งงาน
- 5) ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 314 แร้งงานในย่านตำบลบางวัว ท่าสะพานบางปะกง ใช้เส้นทางสายนี้เดินทางไปสู่แหล่งงาน
- 6) ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 331 (ถนน ยุทธศาสตร์) แร้งงานในย่าน นิคมอุตสาหกรรมชลบุรี(บ่อวิน) ใช้เส้นทางสายนี้เดินทางไปสู่แหล่งงาน
- 7) ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 344 (สาย ชลบุรี-บ้านบึง) แร้งงานในบริเวณตำบลหนองรี หนองข้างคอก ใช้เส้นทางสายนี้เดินทางไปสู่แหล่งงาน
- 8) ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 3241 แร้งงานในย่านนิคมอุตสาหกรรมชลบุรี (บ่อวิน) ใช้เส้นทางสายนี้เดินทางไปสู่แหล่งงาน
- 9) ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 3286 (ถนนเจริญยานนท์) แร้งงานในย่าน บางวัว ท่าสะพาน บางสมัคร และบางปะกง ใช้เส้นทางสายนี้เดินทางไปสู่แหล่งงาน
- 10) ถนนสุขาภิบาล 6 ถนนสุขาภิบาล 8 แร้งงานในย่านตำบลหนองขาม สวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ ใช้เส้นทางสายนี้เดินทางไปสู่แหล่งงาน

11) ถนนสุขาภิบาล 10 ถึงถนนสุขาภิบาล 10-3 แร่งงานในย่านตำบลทุ่งสุลา นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ย่านตำบลหนองขาม สวนอุตสาหกรรมศรีอศัพัตน์ฯ ใช้เส้นทางสายนี้ เดินทางไปสู่แหล่งงาน

จะเห็นว่าเส้นทางที่มีบทบาทในการเดินทางของแรงงานไปสู่แหล่งงานในพื้นที่ศึกษา มากที่สุด คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 34 (สาย บางนา-ตราด) และทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 36 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 344 ถนนสุขาภิบาล 6 และถนน สุขาภิบาล 8 เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เกาะอยู่ตามถนนสายประธาน และถนนสายหลัก

บริการขนส่งสาธารณะ ในพื้นที่ศึกษา ประเภทพาหนะบริการขนส่งสาธารณะที่มี บทบาทในการให้บริการ คือรถโดยสารขนาดเล็ก (สองแถว) ที่วิ่งรับ-ส่ง แร่งงาน และประชาชนทั่วไป ไปส่งตามจุดต่างๆ ในพื้นที่ศึกษา มีรถโดยสารประจำทาง ที่วิ่งภายในจังหวัด 11 สาย มีรถโดยสาร ขนาดเล็ก (สองแถว) 16 สาย ส่วนใหญ่เป็นรถโดยสารที่ให้บริการในเขต อำเภอเมืองชลบุรี และอำเภอ ศรีราชา ส่วนอำเภอบางปะกง มีรถโดยสารประจำทาง 2 สาย คือ สายฉะเชิงเทรา-บางปะกง และ สาย บางปะกง-บ้านคลองเกาะไร่ และมีรถโดยสารขนาดเล็ก (สองแถว) 2 สาย คือ สาย บางบัว-เมืองใหม่ และ สายโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนบางปะกง-วัดเขาหิน(รับ-ส่ง แร่งงานและผู้คนจากปากทางโรง ไฟฟ้าพลังงานความร้อนบางปะกง ผ่านกลุ่มโรงงาน ถึงวัดเขาหิน) ในเขตนิคมอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ มีบริการ รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง วิ่งรับ-ส่ง แร่งงานจากปากทางเข้าสู่ภายในเขตนิคมอุตสาหกรรม

4.3.3 ปัญหาและอุปสรรคในการเดินทาง ปัญหาที่แรงงานส่วนใหญ่ประสบในการเดินทาง ระหว่างแหล่งงานกับที่พักอาศัย คือ

- ปัญหาสภาพผิวถนนไม่เรียบ เป็นหลุมบ่อ
- ถนนแคบ ก่อให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง
- ปัญหาการจราจรติดขัดบางบริเวณ ในช่วงชั่วโมงเร่งด่วน
- ปัญหาบริการขนส่งสาธารณะไม่ดี สภาพรถเก่า รถขับช้ามาก
- แร่งงานที่ขับขี่พาหนะไปทำงาน มักเสี่ยงต่อการประสบอุบัติเหตุระหว่างทาง เนื่อง

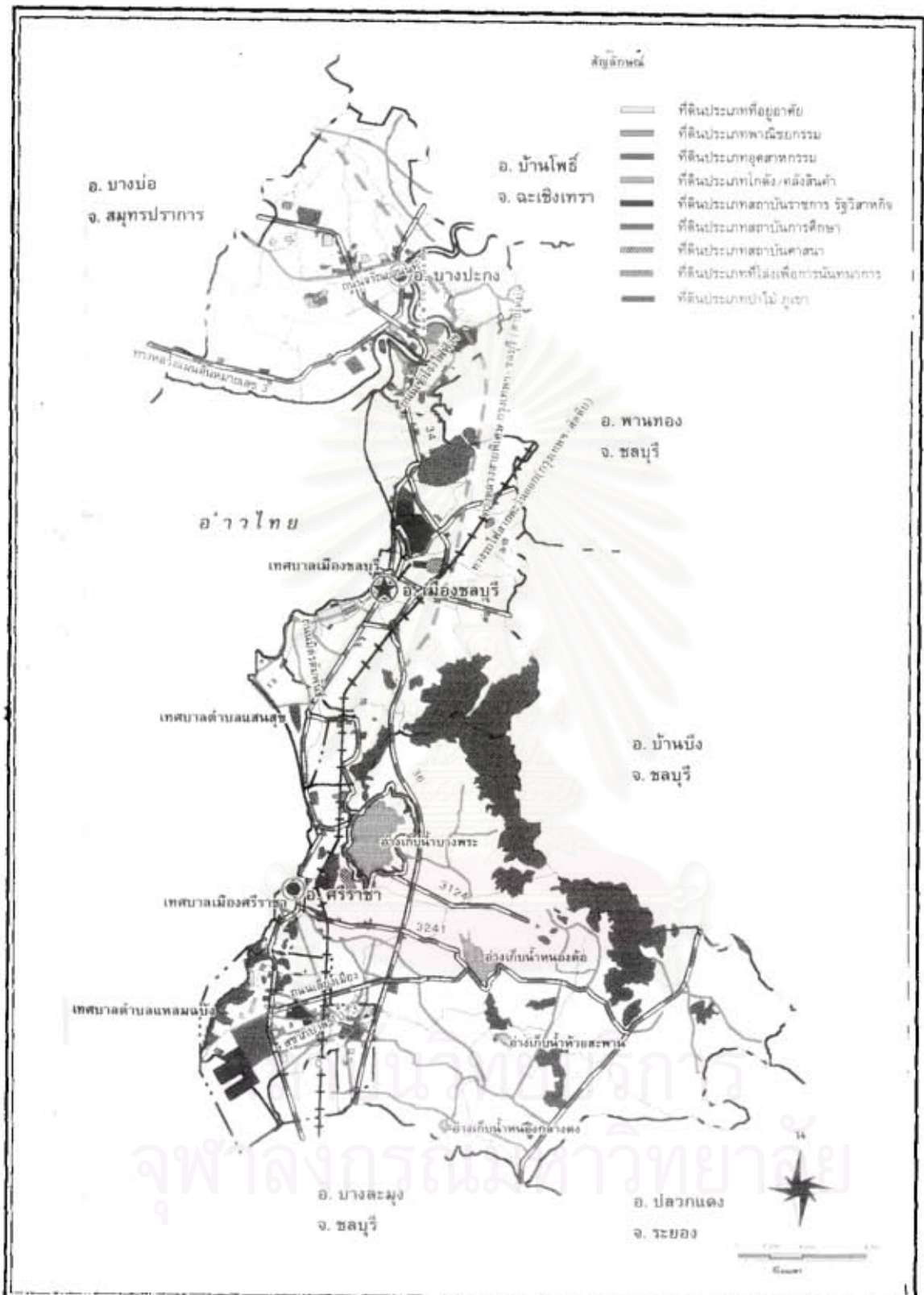
จากปริมาณการจราจรบนถนนสายหลักมีจำนวนมาก และส่วนใหญ่วิ่งด้วยความเร็วสูง

4.4 การใช้ที่ดินปัจจุบัน (Existing Landuse)

สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน(พ.ศ.2537) ในพื้นที่ศึกษา สามารถจำแนก ประเภท การใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่สำคัญ ได้ดังนี้

ประเภทที่อยู่อาศัย

บริเวณอำเภอบางปะกง การใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยกระจายตัวเกาะไปตามเส้น ทางคมนาคมสายหลัก คือ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 หมายเลข 34 หมายเลข 314 หมายเลข 3286 (ถนนจรดยานนท์) และกระจายตัวไปตามแหล่งน้ำ ได้แก่ บริเวณสองฝั่งแม่น้ำบางปะกง บริเวณริมคลอง ห้วยน้ำ ต่างๆ มีโครงการบ้านจัดสรร และโครงการจัดสรรที่ดิน ของเอกชน หลาย แห่ง กระจายตัวอยู่บริเวณริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34 ได้แก่ โครงการทอปปิคาน่าวิลล์ โครงการวิจิตรธานี โครงการบ้านศรีเทพไทย โครงการคันทรีมารีน่าซิตี และ โครงการ

แนวทางการพัฒนาที่อยู่อาศัย เพื่อรองรับแรงงานภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่
อำเภอศรีราชา - อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีและ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก

แผนที่ 4.5 แสดงการใช้ที่ดินเมืองศูนย์ (Urban Center) บริเวณพื้นที่ศึกษา พ.ศ.2537

สัญลักษณ์	ที่ตั้งจังหวัด	ทางรถไฟ	ห้วยน้ำ, คลอง
	ที่ตั้งอำเภอ	ถนน	ท้อง, บึง

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กฤษตามารินาไอส์แลนด์ สำหรับบริมถนนจรดยานนท์ มีโครงการบูรพาซิติ์ นอกจากนี้ ยังมีการสร้างที่พักรออาศัยให้เข้าสำหรับแรงงาน ในซอยวัดอุสุภาราม (วัดบางวัว) มากมาย

บริเวณอำเภอเมืองชลบุรี การใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยกระจายตัวอย่างหนาแน่น บริเวณรอบๆย่านพาณิชย์กรรม และศูนย์บริการชุมชนเมือง ได้แก่ บริเวณเทศบาลเมืองชลบุรี เทศบาลตำบลแสนสุข สุขาภิบาลบางทราย สุขาภิบาลบ้านสวน ย่านศูนย์การค้าหนองมน ย่านการค้าตลาดบางพระ โครงการที่อยู่อาศัยที่อยู่อาศัยชายฝั่งทะเล เป็นที่อยู่อาศัยชั้นดี เนื่องจากมีราคาที่ดินค่อนข้างสูง

บริเวณอำเภอศรีราชา การใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยกระจายตัว เกาะไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 ตามถนนสายหลักอื่นๆ และตามซอย บริเวณถนนสุขาภิบาล 5 ถึง ถนนสุขาภิบาล 10-3 มีการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยค่อนข้างหนาแน่น ในเขตเทศบาลเมืองศรีราชา และชุมชนเมืองใหม่แหลมฉบัง บริเวณใกล้เขตสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ เป็นย่านที่พักรออาศัยแรงงาน ที่มีการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยค่อนข้างหนาแน่น ในเขตอำเภอศรีราชา มีโครงการที่พักรออาศัยที่มีขนาดใหญ่ หลายแห่ง ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นอาคารสูง ได้แก่ คอนโดมิเนียม อพาร์ทเมนท์ เนื่องจากราคาที่ดินที่สูงมากในย่านนี้ ทำให้การสร้างอาคารต้องเป็นโครงการที่ได้รับประโยชน์คุ้มค่ากับการลงทุน

ประเภทพาณิชย์กรรม

บริเวณอำเภอบางปะกง การใช้ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรมจะอยู่ในบริเวณย่านศูนย์การค้าบางวัว และศูนย์การค้าบางปะกง โดยอยู่ในบริเวณริมถนนสายหลัก คือ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34 และถนนจรดยานนท์

บริเวณอำเภอเมืองชลบุรี การใช้ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรมจะอยู่ในบริเวณเทศบาลเมืองชลบุรี สุขาภิบาลบางทราย และสุขาภิบาลบ้านสวน โดยเกาะตัวอยู่สองข้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 ต่อเนื่องเข้าไปสู่ถนนวิจิตรปราการ ซึ่งเป็นย่านการค้าเดิม การใช้ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรมยังกระจายอยู่ที่ บริเวณเทศบาลตำบลแสนสุข ย่านศูนย์การค้าตลาดหนองมน

บริเวณอำเภอศรีราชา การใช้ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรมจะอยู่ในบริเวณเทศบาลเมืองศรีราชา ชุมชนสุขาภิบาลบางพระ โดยเกาะอยู่สองข้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 มีศูนย์การค้าขนาดใหญ่จำนวนมาก ที่สำคัญ ได้แก่ ห้างสรรพสินค้าแหลมทอง ซึ่งมี 2 แห่ง บริเวณเขตเทศบาลเมืองศรีราชา และบริเวณฝั่งตรงข้ามนิคมอุตสาหกรรม ตลาดอ่าวอุดม และบ้านโรงโป๊ะ เป็นย่านศูนย์การค้าเดิม นอกจากนี้ บริเวณใกล้เขตสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ ก็เป็นย่านศูนย์การค้า ที่ให้บริการแก่แรงงานในเขตสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ

ประเภทอุตสาหกรรม

บริเวณอำเภอบางปะกง การใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมปะปนอยู่กับชุมชนที่อยู่อาศัย กระจายตัวเกาะไปตามเส้นทางสายหลัก คือ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34 มีย่านอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ซึ่งประกอบด้วยนิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ บริษัทซาร์ป สหยูเนี่ยน ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 (ถนนสุขุมวิทสายเก่า) มีโรงงานกลุ่มเกษตรรุ่งเรืองพืชผล กลุ่มสหวิริยา และถนนเข้าโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน ถนนจรดยานนท์ มีกลุ่มโรงงานผลิตลวด สายไฟฟ้าแรงสูง เขต

ประกอบการบางปะกงอินดัสตรีปาร์ค (BIP) ถนนเข้าโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน มีเขตประกอบการอุตสาหกรรม ไทย-ไต้หวัน

บริเวณอำเภอเมืองชลบุรี โรงงานอุตสาหกรรมกระจายตัวไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 ทางเลี่ยงเมืองชลบุรี ถนนสุขประยูร ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 344 มีย่านอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ซึ่งประกอบด้วยนิคมอุตสาหกรรมบางปะกงอินดัสตรีปาร์ค 2 อยู่บริเวณตำบลคลองตำหรุ โรงงานอุตสาหกรรมในเขตอำเภอเมืองชลบุรี ส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดเล็ก กระจายอยู่ทั่วไป

บริเวณอำเภอศรีราชา โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดใหญ่ กระจายตัวไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 แต่ไปตั้งอยู่ติดกัน เหมือนโรงงานในเขต อำเภอ บางปะกง มีศูนย์อุตสาหกรรม 3 แห่ง ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง มีขนาดใหญ่ที่สุด ตั้งอยู่ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 นิคมอุตสาหกรรมบឹងทอง ตั้งอยู่ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 36 และสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ ตั้งอยู่บริเวณที่ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองขามและตำบลบึง บริเวณริมถนนสุขาภิบาล 5 บริเวณตำบลบางพระ ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 ก็เป็นย่านที่มีโรงงานอุตสาหกรรมหนาแน่น

ประเภทที่โล่งเพื่อการนันทนาการ

บริเวณอำเภอบางปะกง มีสวนสาธารณะน้อยมาก มีเพียงสวนรัชมังคลาภิเษก สนามกอล์ฟไทยคันทรียด์คลับ และสนามกอล์ฟเลคไซด์คันทรียด์คลับ

บริเวณอำเภอเมืองชลบุรี เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว มีหาดบางแสนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเก่าแก่ ที่มีชื่อเสียงมานาน มีสวนสาธารณะ และสวนสุขภาพ หลายแห่งส่วนใหญ่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี มีสนามกีฬากลางจังหวัดชลบุรี เป็นสถานที่ออกกำลังกาย และเล่นกีฬา สำหรับประชาชนทั่วไป บูรพาภิบาล เป็นสนามกอล์ฟแห่งเดียวในอำเภอ

บริเวณอำเภอศรีราชา มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม หลายแห่ง ที่สำคัญ คือ สวนสัตว์เปิดเขาเขียว น้ำตกชันตาเถร มีสวนสาธารณะ และสวนสุขภาพ 3 แห่งส่วนใหญ่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองศรีราชา และมีสนามกอล์ฟถึง 8 แห่ง ในเขตพื้นที่อำเภอ

4.5 แนวโน้มการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อรองรับแรงงานภาคอุตสาหกรรมในอนาคต

จากการสำรวจสอบถามหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยของแรงงาน พบว่า

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีนโยบายพัฒนาที่อยู่อาศัยของแรงงาน โดยการเพิ่มบทบาทภาคเอกชน ผู้ประกอบการโรงงาน ในการก่อสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับแรงงาน การเคหะแห่งชาติมีโครงการร่วมพัฒนาที่อยู่อาศัยแรงงาน ในเขตนิคมอุตสาหกรรม และสนับสนุนผู้ประกอบการ จัดสร้างที่พักอาศัยแรงงาน โดยการ จัดตั้งกองทุนกู้ยืม การลดหย่อนภาษี การให้สิทธิพิเศษ เพื่อจูงใจให้ลงทุนทำโครงการ

ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม มีนโยบายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยแรงงาน เป็น 2 กลุ่ม

1) กลุ่มที่เห็นว่าจำเป็นต้องจัดหาที่พักอาศัยให้แรงงาน เนื่องจากแรงงานที่มาจากต่างถิ่น ที่ยังไม่สามารถหาที่พักได้ โรงงานต้องจัดหาที่พักให้ชั่วคราว แรงงานที่พักอาศัยในที่พัก ที่โรงงานจัดหาให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มที่ ไม่ต้องพะวงเรื่องที่พักอาศัย จะได้มีเวลาพักผ่อน ไม่ต้องเสียเวลาเดินทางมาทำงาน การผลิตจะได้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง หากขาดแรงงานส่วนใด ก็สามารถเรียกแรงงานมาทดแทนได้ทันที โรงงานที่มีการทำงานเป็นผลัด/กะ ควรจัดที่พักสำหรับแรงงาน

2) กลุ่มที่เห็นว่าไม่จำเป็น เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานในพื้นที่ ซึ่งอาศัยอยู่ไม่ไกลจากแหล่งงาน การมีที่พักในเขตโรงงาน ทำให้แรงงานกลับไปพักได้บ่อยครั้ง ทำให้เสียเวลาทำงาน ที่สำคัญผู้ประกอบการไม่อยากลงทุน ด้านที่พักอาศัยแรงงาน เนื่องจากไม่ต้องการรับภาระในส่วนนี้ โดยมากจะมีสวัสดิการพาหนะ รับ-ส่ง สวัสดิการจ่ายเงินค่าที่พักให้ และมีสวัสดิการเงินกู้เพื่อที่พักอาศัยให้กับแรงงาน

4.5.1 แนวโน้มการพัฒนาที่อยู่อาศัยแรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม

ในเขตนิคม/สวนอุตสาหกรรม โดยทั่วไป ส่วนใหญ่มีพื้นที่ส่วนที่กันไว้เป็นบริเวณการใช้ที่ดินเพื่อพักอาศัย และพาณิชยกรรม สำหรับนิคม/สวนอุตสาหกรรม ในพื้นที่ศึกษา พ.ศ. 2538 มีพื้นที่สำหรับการพัฒนาเป็นที่พักอาศัย และพาณิชยกรรม ดังนี้

นิคมฯ เวลโกร์ว ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพื้นที่เพื่อพักอาศัย และพาณิชยกรรม จำนวน 840 ไร่

นิคมฯ บางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค 2 ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลคลองจันทน์ หนองไม้แดง ดอนหัวฬ่อ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่เพื่อพักอาศัย และพาณิชยกรรม จำนวน 500 ไร่ ซึ่งทางการเคหะแห่งชาติมีโครงการร่วมกับทางนิคมฯ บางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค 2 จะสร้างเคหะชุมชนสำหรับเป็นที่พักสำหรับแรงงานในเขตนิคมฯ และใกล้เคียง โดยโครงการมีจำนวน 1,000 หน่วย เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. 2541 ในช่วงแรก จำนวน 500 หน่วย แต่มีการชลอโครงการ และมีแนวโน้มไม่จัดสร้าง เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อที่ดิน และการจัดสร้างจากรัฐบาล

นิคมฯ แหลมฉบัง ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่เพื่อพักอาศัย และพาณิชยกรรม จำนวน 146 ไร่

นิคมฯ ปิ่นทอง ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ ตำบลหนองขาม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่เพื่อพักอาศัย และพาณิชยกรรม จำนวน 15 ไร่

นิคมฯ ชลบุรี(บ่อวิน) ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ ตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่เพื่อพักอาศัย และพาณิชยกรรม จำนวน 48 ไร่ การเคหะแห่งชาติมีโครงการร่วมลงทุนกับบริษัท เหมราชพัฒนาที่ดิน จำกัด จัดสร้างโครงการเคหะชุมชนเพื่อเป็นที่พักสำหรับผู้ใช้แรงงานในนิคมอุตสาหกรรมชลบุรี(บ่อวิน) โครงการมีทั้งสิ้น 464 หน่วย เป็นอาคารชุดเอนกประสงค์ 2 หลัง จำนวน 348 หน่วย เป็นอาคารชุด 1 ห้องนอน 1 หลัง จำนวน 116 หน่วย แต่มีการชลอโครงการและมีแนวโน้มไม่จัดสร้าง เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อที่ดิน และการจัดสร้างจากรัฐบาล)

สวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ ตำบลหนองขาม และบึง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่เพื่อพักอาศัย และพาณิชยกรรม จำนวน 463 ไร่ โรงงานในสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯส่วนใหญ่ มีการจัดที่พักสำหรับแรงงานที่มาจากภูมิภาคอื่น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานจากภาคอีสาน ที่ทางสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯไปรวบรวมมารองรับความต้องการของโรงงานต่างๆในเขตสวนอุตสาหกรรม ที่พักอาศัยของโรงงานอยู่นอกเขตสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ฯ โดยอยู่ในรัศมีประมาณ 1 กิโลเมตร ซึ่งไม่ห่างไกลจากเขตสวนอุตสาหกรรมนัก

ปัจจุบัน (พ.ศ. 2538) ยังไม่มีการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับแรงงาน ในพื้นที่ที่กั้นไว้สำหรับพัฒนาเป็นที่พักอาศัยและพาณิชยกรรม ในนิคมอุตสาหกรรม แนวโน้มที่จะเกิดการพัฒนาที่อยู่อาศัยแรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม ในพื้นที่ศึกษา จึงเป็นไปได้น้อย เนื่องจากอุปสรรคอันเกิดจากนโยบายของภาครัฐ ที่ไม่มีเงินอุดหนุนการจัดสร้าง ขึ้นอยู่กับผู้ประกอบการ ในนิคมฯ ที่จะให้ความสำคัญกับปัญหาที่อยู่อาศัยของแรงงาน และจะสามารถจัดการได้เพียงใด

จากการสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่เห็นว่า บริเวณที่เหมาะสมสำหรับเป็นที่พักอาศัยแรงงาน ควรอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม/ศูนย์อุตสาหกรรม หรือบริเวณใกล้นิคมอุตสาหกรรม เนื่องจากมีความเหมาะสมหลายประการ อาทิ ในนิคมอุตสาหกรรม มีที่ดินรองรับโครงการที่อยู่อาศัยแรงงานอยู่แล้ว โครงการสามารถร่วมใช้สาธารณูปโภคและสาธารณูปการได้ เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายอย่างมาก แรงงานสามารถเดินทางไปทำงานได้ โดยไม่ต้องเสียเวลาในการโดยสารพาหนะไปสู่แหล่งงานที่อยู่ห่างไกล และเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายของแรงงาน ซึ่งนโยบายของรัฐก็ได้ให้ความสำคัญ โดยกำหนดให้นิคมอุตสาหกรรมที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นใหม่ ต้องมีการกันพื้นที่สำหรับเป็นบริเวณสำหรับสร้างเป็นที่พักอาศัยของแรงงาน โดยให้ผู้ประกอบการ/ผู้บริหารนิคมอุตสาหกรรม ร่วมมือกับการเคหะแห่งชาติ ในการจัดสร้างที่พักอาศัยแรงงาน แต่ปัจจุบันโครงการเคหะชุมชน ในเขตนิคมอุตสาหกรรมต้องประสบปัญหาขาดเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ในการจัดสร้าง ทำให้โครงการต้องชะงักงัน

4.5.2 แนวโน้มการพัฒนาที่อยู่อาศัยนอกเขตนิคมอุตสาหกรรม

จากการสำรวจสอบถามโรงงานที่อยู่นอกเขตนิคม/สวนอุตสาหกรรมในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่ ไม่มีนโยบายจัดหาที่พักอาศัยให้ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านที่พักอาศัย โรงงานบางแห่งรับเฉพาะแรงงานในพื้นที่ มีเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่ที่มีแรงงานจำนวนมาก และโรงงานอยู่ห่างไกลจากชุมชนเท่านั้น ที่มีบริการจัดที่พักให้แรงงาน โรงงานส่วนใหญ่มีบริการรถโดยสารฟรีสำหรับรับ-ส่ง พนักงานและแรงงาน มีการจ่ายเงินสำหรับค่าเช่าที่พักอาศัย และมีกองทุนสำหรับให้ แรงงาน กู้ยืม เพื่อการพักอาศัย โรงงานนอกเขตนิคม/สวน/ศูนย์อุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ไม่ต้องการบริการจัดสร้างที่พักสำหรับแรงงาน เนื่องจาก ไม่ต้องการเพิ่มเงินลงทุนในส่วนนี้ และไม่อยากเป็นภาระ ดูแลความเรียบร้อยในที่พักอาศัย

จากการวิเคราะห์บริเวณที่มีการกระจุกตัวของแรงงานนอกเขตนิคม/สวน/ศูนย์อุตสาหกรรม

ในปี พ.ศ. 2533 บริเวณที่มีขนาดแรงงานจำนวนมาก ได้แก่ บริเวณตำบลบางสมัคร ท่าข้าม บ้านสวน หุ้งสุขลา และบ่อวิน

ในปี พ.ศ. 2538 บริเวณที่มีขนาดแรงงานจำนวนมาก ได้แก่ บริเวณตำบล บางสมัคร บางวี บางปะกง ท่าข้าม บ้านสวน ทุ่งสุขลา และบางพระ

แนวโน้มการกระจุกตัวของแรงงานในปี พ.ศ.2548 บริเวณที่มีขนาดแรงงานจำนวนมาก ได้แก่ บริเวณ ตำบล บางสมัคร บางวี บางปะกง ท่าข้าม บ้านสวน ทุ่งสุขลา และบางพระ

ขนาดประชากรและแรงงาน ในพื้นที่ศึกษา

นอกศูนย์อุตสาหกรรม บริเวณที่มีการกระจุกตัวของแรงงานและประชากร นอก เขตนิคม/สวน/ศูนย์อุตสาหกรรม

ในปี พ.ศ. 2533 บริเวณที่มีขนาดแรงงานและประชากรจำนวนมากขนาด 16,900-54,800 คน ได้แก่ บริเวณ ตำบล บ้านสวน แสนสุข สุรศักดิ์ หนองขาม ทุ่งสุขลา บางพระ และบางปะกง

ในปี พ.ศ. 2538 บริเวณที่มีขนาดแรงงานและประชากรจำนวนมากขนาด 23,000 - 60,000 คน ได้แก่ บริเวณ ตำบล บ้านสวน แสนสุข สุรศักดิ์ ทุ่งสุขลา และบางพระ

แนวโน้มการกระจุกตัวของแรงงานและประชากรในปี พ.ศ. 2548 บริเวณที่มีขนาดแรงงานจำนวนมากขนาด 25,000-84,000 คน ได้แก่ บริเวณ ตำบล บ้านสวน เสม็ด สุรศักดิ์ ทุ่งสุขลา หนองขาม และบางพระ

รวมเขตศูนย์อุตสาหกรรม บริเวณที่มีการกระจุกตัวของแรงงานและประชากร รวม เขตนิคม/สวน/ศูนย์อุตสาหกรรม

ใน ปีพ.ศ.2533 บริเวณที่มีขนาดแรงงานและประชากร ขนาด 24,100 - 54,800 คน ได้แก่ บริเวณ ตำบล บ้านสวน แสนสุข สุรศักดิ์ หนองขาม ทุ่งสุขลา และบางพระ

ในปีพ.ศ.2538 บริเวณที่มีขนาดแรงงานและประชากร ขนาด 30,000 - 62,000 คน ได้แก่ บริเวณ ตำบล บ้านสวน แสนสุข สุรศักดิ์ ทุ่งสุขลา หนองขาม และบางสมัคร

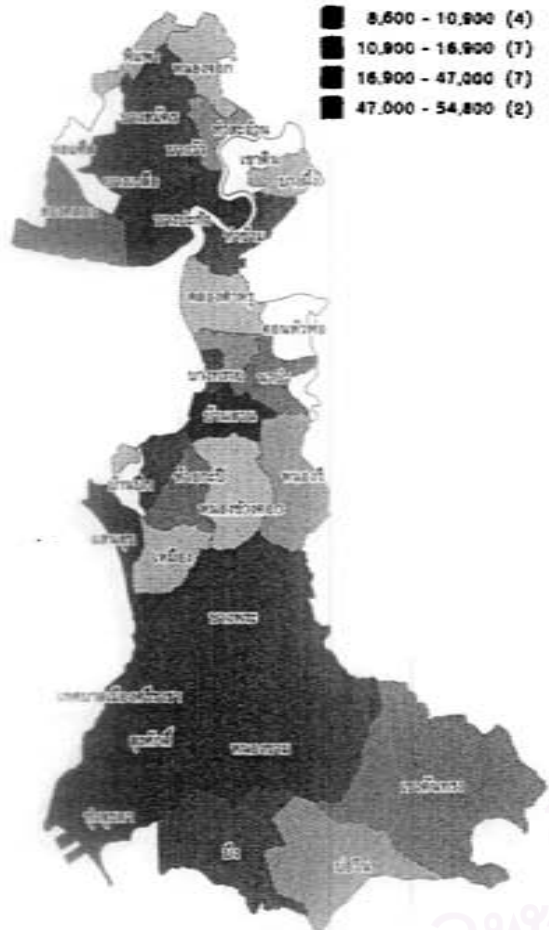
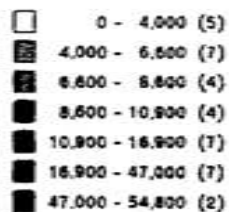
แนวโน้มการกระจุกตัวของแรงงานและประชากรในปีพ.ศ. 2548 บริเวณที่มีขนาดแรงงานจำนวนมากขนาด 45,000 - 97,900 คน ได้แก่ บริเวณ ตำบล บ้านสวน สุรศักดิ์ ทุ่งสุขลา หนองขาม และบางสมัคร

ความหนาแน่นประชากรและแรงงานในพื้นที่ศึกษา เมื่อรวมจำนวนประชากร และจำนวนแรงงานรายตำบลในพื้นที่ศึกษาเข้าด้วยกัน พบว่า

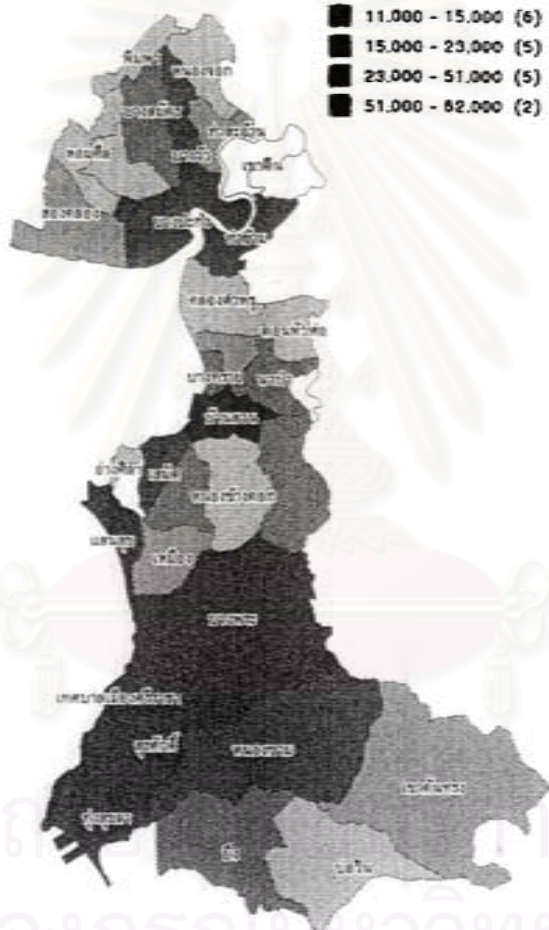
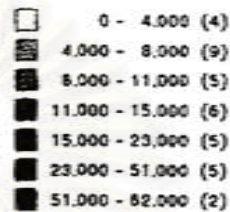
ในปี พ.ศ. 2533 พื้นที่ศึกษามีความหนาแน่น 422 คน/ตารางกิโลเมตร พื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรและแรงงานสูงสุด 3,000 - 10,300 คน/ตร.กม. มีจำนวน 5 บริเวณ ได้แก่ เขตเทศบาลเมืองชลบุรี เทศบาลตำบลศรีราชา ตำบลแสนสุข ตำบลบ้านสวน และตำบลบางทราย พื้นที่ดังกล่าวจัดเป็นบริเวณที่มีประชากรและแรงงานหนาแน่นมาก

ในปี พ.ศ. 2538 พื้นที่ศึกษามีความหนาแน่น 545 คน/ตารางกิโลเมตร พื้นที่ที่มีความหนาแน่นมาก คือ 5,000 - 11,300 คน/ตร.กม. มีจำนวน 4 บริเวณ ได้แก่ เขตเทศบาลเมืองชลบุรี เทศบาลตำบลศรีราชา ตำบลแสนสุข และพื้นที่ที่มีความหนาแน่นปานกลาง 1,001 - 5,000 คน/ตร.กม. มีจำนวน 6 บริเวณ ได้แก่ ตำบลบ้านสวน ตำบลหนองไม้แดง ตำบลบางทราย เสม็ด อ่างศิลา และตำบลบางสมัคร พื้นที่ที่มีความหนาแน่นน้อย 0 - 1,000 คน/ตร.กม. มีจำนวน 5

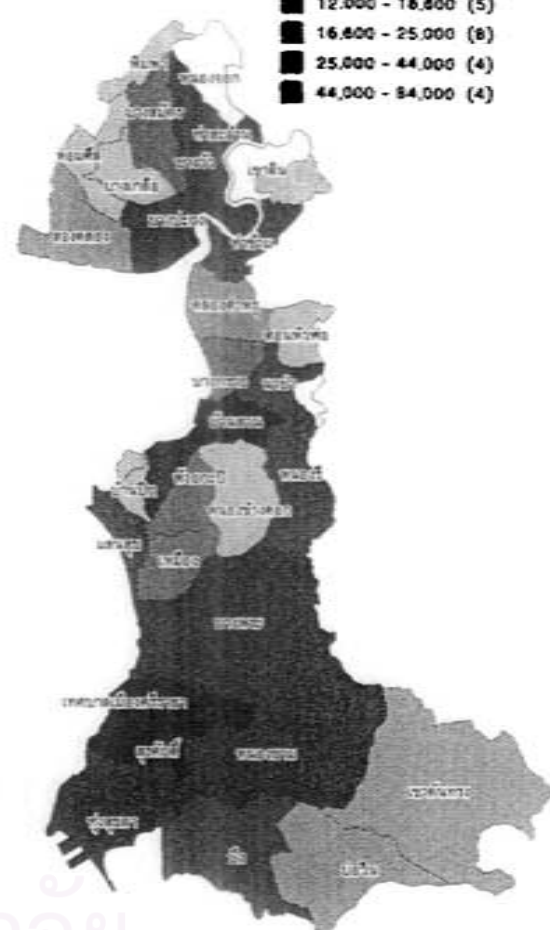
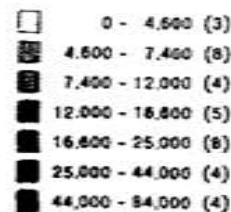
ขนาดประชากร+แรงงาน(นอกเขตศูนย์อุตสาหกรรม) พ.ศ.2533

ขนาดประชากร+แรงงาน(นอกเขตศูนย์ฯ)พ.ศ.2538

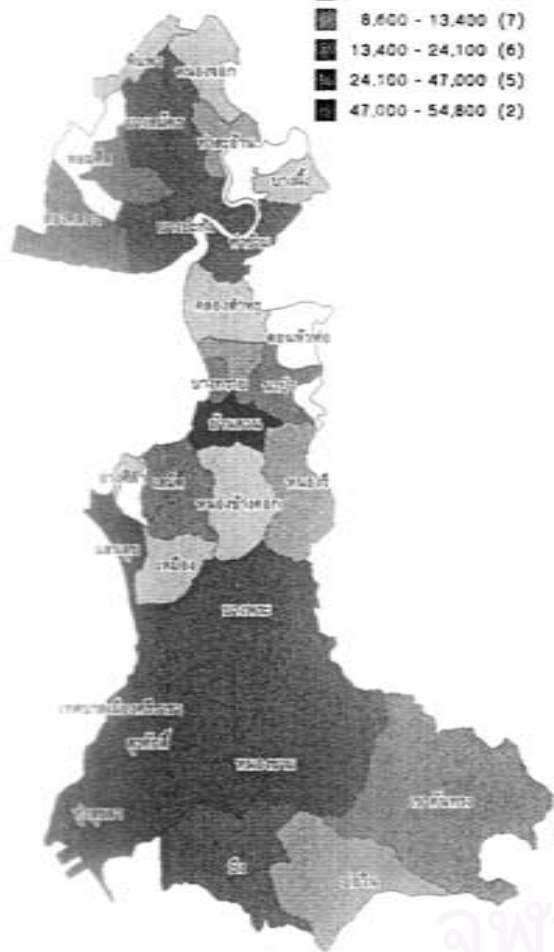
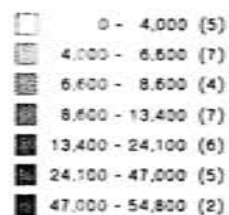

ขนาดประชากร+แรงงาน(นอกเขตศูนย์ฯ)พ.ศ.2548

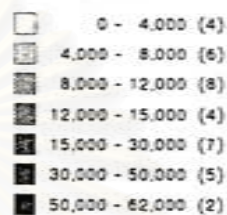

แผนที่ 4.6 แสดงการเปรียบเทียบขนาดจำนวนประชากร+แรงงาน (นอกเขตศูนย์อุตสาหกรรม) ในพื้นที่ศึกษา ระหว่าง พ.ศ.2533 พ.ศ.2538 และ พ.ศ.2548

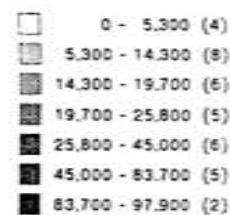
ขนาดประชากร+แรงงาน พ.ศ.2533

ขนาดประชากร+แรงงาน พ.ศ.2538

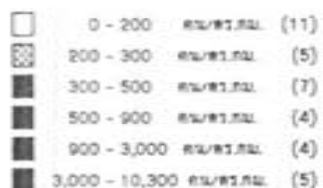

ขนาดประชากร+แรงงาน พ.ศ.2548

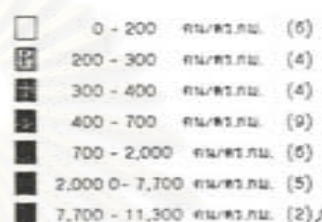

แผนที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบขนาดจำนวนประชากร+แรงงาน(รวมศูนย์อุตสาหกรรม) ในพื้นที่ศึกษา ระหว่าง พ.ศ.2533 พ.ศ.2538 และ พ.ศ.2548

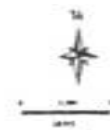
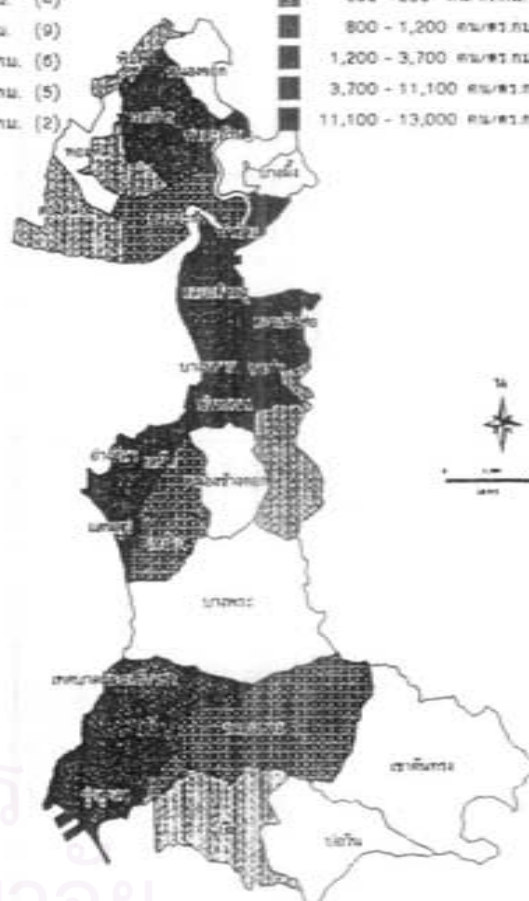
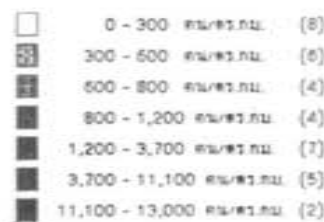
ความหนาแน่นประชากร+แรงงาน พ.ศ.2533

ความหนาแน่นประชากร+แรงงาน พ.ศ.2538

ความหนาแน่นประชากร+แรงงาน พ.ศ.2548

แผนที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบความหนาแน่นของประชากรและแรงงาน (รวมศูนย์อุตสาหกรรม) ในพื้นที่ศึกษา ระหว่าง พ.ศ. 2533 พ.ศ. 2538 และ พ.ศ. 2548

ตารางที่ 4.32 แสดงรายการหนี้สิน ภาระผูกพันและหนี้สิน (รวมหนี้สิน/ภาระผูกพัน/หนี้สินรวม) และรายการหนี้สิน
รวมสำหรับ บริษัทมหาชน จำกัด (มหาชน) ปี พ.ศ. 2533-2538

ประเภทหนี้สิน	ปีหนี้ (บาท)		ภาระผูกพันรวม			รายการหนี้สิน(บาท/บาท)		
	พ.ศ.2530-2534	พ.ศ.2534-2538	2533	2538	2548	2533	2538	2548
อ. หนี้สินรวม	228,791	228,791	214,348	250,309	318,818	937	1,094	1,384
ข. หนี้สินรวม (รวมหนี้สินรวม)	224,224	203,958	187,342	198,987	258,484	746	978	1,267
- อ. หนี้สิน*	4,700	4,700	30,306	27,420	19,350	6,448	5,834	4,117
- อ. หนี้สิน	17,240	17,240	54,789	61,020	83,949	3,178	3,339	4,869
- อ. หนี้สิน	35,400	35,400	7,748	11,269	17,390	219	318	491
- อ. หนี้สิน	17,500	17,500	9,422	13,720	20,077	538	784	1,147
- อ. หนี้สินรวม	28,860	28,860	4,987	5,536	6,854	193	214	265
- อ. หนี้สิน	17,700	17,700	3,054	4,850	6,008	173	257	339
- อ. หนี้สิน	6,400	6,400	7,132	9,789	15,849	1,114	1,530	2,476
- อ. หนี้สิน	3,800	3,800	11,681	12,399	14,613	3,074	3,260	3,846
- อ. หนี้สิน	23,940	23,940	4,065	6,209	8,625	170	259	360
- อ. หนี้สิน	20,724	20,724	5,455	8,471	12,519	263	409	604
- อ. หนี้สิน	4,100	4,100	2,757	3,738	5,098	672	911	1,243
- อ. หนี้สิน	29,044	29,044	8,960	11,969	14,729	358	478	588
- อ. หนี้สิน	11,970	11,970	10,972	16,182	25,073	917	1,352	2,095
- อ. หนี้สิน	3,640	3,640	4,099	4,536	5,749	1,115	1,248	1,579
- อ. หนี้สิน	6,208	6,208	1,955	2,191	2,619	315	353	422
รวมหนี้สินรวม	4,567	4,567	47,003	51,322	68,122	10,892	11,238	12,727
ค. หนี้สิน	618,434	632,484	137,723	188,488	211,166	223	263	334
ข. หนี้สิน (รวมหนี้สินรวม)	618,378	618,768	118,065	134,916	168,034	194	260	320
- อ. หนี้สิน	63,755	63,815	26,622	32,533	44,010	418	510	690
- อ. หนี้สิน	60,752	60,752	19,743	23,208	29,007	325	382	477
- อ. หนี้สิน	79,873	79,873	12,073	14,588	18,874	152	183	237
- อ. หนี้สิน	93,767	93,767	19,003	20,228	25,294	208	216	270
- อ. หนี้สิน	94,897	94,877	8,677	8,311	7,474	91	88	79
- อ. หนี้สิน	153,495	153,475	25,924	28,140	31,914	169	183	208
- อ. หนี้สิน	68,137	68,117	7,013	7,910	9,461	106	120	143
รวมหนี้สินรวม	4,068	4,068	18,668	31,678	48,151	4,600	7,780	11,128
ด. หนี้สิน	257,893	257,893	97,866	105,893	119,870	377	411	462
- อ. หนี้สิน	36,100	36,100	18,977	19,220	20,091	470	532	557
- อ. หนี้สิน	19,200	19,200	8,689	10,275	17,149	346	535	893
- อ. หนี้สิน	23,110	23,110	15,412	15,263	16,682	580	650	722
- อ. หนี้สิน	13,803	13,803	11,896	11,184	12,005	862	808	870
- อ. หนี้สิน	33,740	14,470	5,095	2,228	6,504	151	154	449
- อ. หนี้สิน	39,040	12,980	11,590	5,274	4,632	297	406	357
- อ. หนี้สิน	27,920	27,920	9,688	9,496	9,568	347	340	343
- อ. หนี้สิน	24,940	24,940	4,039	4,288	3,788	162	172	152
- อ. หนี้สิน	16,820	16,820	4,347	4,527	5,105	258	269	304
- อ. หนี้สิน	23,220	23,220	15,533	15,495	18,013	883	867	776
- อ. หนี้สิน		26,060		6,117	5,735		235	220
- อ. หนี้สิน		19,870		2,558	0		133	0
รวมหนี้สิน	1,103,118	1,119,148	449,334	622,690	647,071	407	487	578

หมายเหตุ: * ส่วนรวมรายการหนี้สินของหนี้สินที่เข้าบัญชีรายการหนี้สินของหนี้สิน การจัดการหนี้สิน การบริหารหนี้สิน

หมายเหตุ:

- * อ. หนี้สิน หมายถึง หนี้สินรวมของหนี้สินรวม เมื่อ พ.ศ.2532
- ** หนี้สินรวมของหนี้สิน หมายถึง พ.ศ. 2535 ประกอบด้วยหนี้สิน อ.หนี้สินรวม อ.หนี้สินรวม อ.หนี้สินรวม อ.หนี้สินรวม
- *** อ.หนี้สิน หมายถึง หนี้สินรวมของหนี้สิน เมื่อ พ.ศ.2535 ประกอบด้วยหนี้สิน อ.หนี้สินรวม
- **** อ.หนี้สิน หมายถึง หนี้สินรวมของหนี้สิน เมื่อ พ.ศ.2538 ประกอบด้วยหนี้สิน

บริเวณ ได้แก่ ตำบลหนองรี นาป่า หนองข้างคอก คอนหัวพ้อ คลองตำหรุ เหมือง บ้านปึก ห้วยกะปิ สำนักบก สุรศักดิ์ทุ่งสุขลา บึง หนองขาม เขาคันทรง บางพระ

ในอนาคต พ.ศ.2548 คาดว่า บริเวณที่มีความหนาแน่นประชากรและแรงงานสูงมาก คือ เทศบาลเมืองชลบุรี เทศบาลเมืองศรีราชา

จำนวนประชากรต่อจำนวนแรงงาน สัดส่วนประชากรต่อการจ้างแรงงาน ในพื้นที่ศึกษา ในปี พ.ศ. 2533 มีการจ้างงาน 120 คน ต่อประชากร 1,000 คน และในปี พ.ศ. 2538 มีการจ้างงาน 316 คน ต่อประชากร 1,000 คน แสดงว่า การจ้างแรงงานในพื้นที่ศึกษา มีการเพิ่มจำนวนสูงขึ้น

ในปี พ.ศ. 2533 ตำบล บางสมิตร จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นพื้นที่ที่มีสัดส่วนการจ้างงานสูงที่สุด คือ 1,698 คน ต่อประชากร 1,000 คน รองลงมา คือ ตำบลพิมพา และตำบลท่าข้าม จังหวัดฉะเชิงเทรา

ในปี พ.ศ. 2538 ตำบล บางสมิตร ยังคงเป็นพื้นที่ที่มีสัดส่วนการจ้างงานสูงที่สุด คือ 5,536 คน ต่อประชากร 1,000 คน รองลงมา คือ ตำบลคลองตำหรุ และตำบลคอนหัวพ้อ จังหวัดชลบุรี

บริเวณที่มีแนวโน้มสำหรับพัฒนาที่อยู่อาศัยแรงงาน ควรอยู่ในบริเวณที่มีการกระจุกตัวของแรงงาน และประชากรรายตำบลค่อนข้างสูง เป็นบริเวณที่มีแรงงานและประชากรหนาแน่นสูงสุด และมีการขาดแคลนที่อยู่อาศัย ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่า บริเวณที่มีแนวโน้มในการพัฒนาเป็นแหล่งที่พักอาศัยแรงงาน ในเขตอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ ตำบลบางสมิตร ตำบลบางวัว ท่าสะอ้าน และท่าข้าม ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ได้แก่ บริเวณ ตำบลคอนหัวพ้อ คลองตำหรุ บ้านสวน เสม็ด ในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ได้แก่ บริเวณ ตำบล ทุ่งสุขลา สุรศักดิ์ หนองขาม และบ่อวิน

4.5.3 ความต้องการย่านที่พักอาศัยและรูปแบบที่อยู่อาศัยของแรงงาน จากการสำรวจทัศนคติ และความต้องการทำเลที่ตั้งที่อยู่อาศัย และรูปแบบที่อยู่อาศัย ในพื้นที่ศึกษา พบว่า แรงงานส่วนใหญ่ ต้องการที่อยู่อาศัยที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่ไม่ห่างไกลจากแหล่งงาน และศูนย์บริการชุมชน มีเส้นทางคมนาคมสะดวก และมีบริการขนส่งสาธารณะที่ดี ส่วนใหญ่ต้องการจัดหาที่พักอาศัยเอง ไม่ชอบพักอยู่ในที่พักที่โรงงานจัดหาให้ เนื่องจากไม่ต้องการอยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงงาน สำหรับแรงงานที่เพิ่งย้ายเข้ามาใหม่ ถ้าเป็นแรงงานที่โรงงานไปรวบรวมชนมาจากภาคอีสาน โรงงานจะจัดหาที่พักให้ เนื่องจากยังไม่มีย่านที่พัก และยังไม่คุ้นเคยพื้นที่ สำหรับรูปแบบที่อยู่อาศัยที่เช่าพักชั่วคราว แรงงานผู้มีรายได้น้อยส่วนใหญ่ต้องการที่พักแบบเรือนแถวชั้นเดียว แบ่งเช่า มีห้องน้ำในบ้านเนื่องจากราคาถูก สามารถอยู่รวมกันได้หลายคน มีพื้นที่ สำหรับทำครัว ซักผ้า ตากผ้า ส่วนใหญ่ไม่ชอบที่พักรวมในอาคารสูง เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เป็นคนจากชนบท ที่คุ้นเคยกับที่พักอาศัยแบบชั้นเดียว มีบริเวณบ้านสำหรับให้ทำกิจกรรม ที่อยู่อาศัยแบบอาคารสูง ซึ่งเป็นลักษณะที่อยู่อาศัยแบบคนเมือง จึงไม่เป็นที่นิยม แรงงานส่วนใหญ่วางแผนที่จะเก็บเงินเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยที่ถาวรในอนาคต รูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นบ้านเดี่ยว มีบริเวณ ขนาดพื้นที่ประมาณ 60-100 ตารางวา

ตารางที่ 4.33 แสดงจำนวนประชากรต่อการจ้างแรงงาน(รวมเขตนิคม/สวนอุตสาหกรรม) ผลิตส่วนต่อ 1,000 คน
ในพื้นที่ศึกษา พ.ศ.2533 และ พ.ศ.2538

เขตปกครอง	ประชากร		แรงงาน (คน)		(แรงงาน/ประชากร)*1000	
	2533	2538	2533	2538	2533	2538
อ. เมืองชลบุรี	206,668	231,971	7,677	33,995	37	147
อ. เมืองชลบุรี(นอกเขตเทศบาล)	160,185	181,644	7,157	33,000	45	182
- อ. สวนสุข*	29,813	26,796	493	624	17	23
- อ. บ้านสวน	52,616	59,488	2,173	2,532	41	43
- อ. ทนอสี	6,878	9,512	870	1,757	126	185
- อ. นาป่า	6,727	11,538	695	2,182	80	189
- อ. ทนอช้างคอก	4,893	5,323	94	213	19	40
- อ. ดอนหัวฬ่อ	2,976	3,307	78	4,942	26	1,494
- อ. ทนอไม้ดง	6,902	8,157	230	4,922	33	603
- อ. บางทราย	11,597	12,292	84	97	7	8
- อ. คลองสำทง	3,703	3,850	362	11,027	98	2,864
- อ. เหมือง	4,879	6,655	576	1,816	118	273
- อ. บ้านปึก	2,757	3,488	0	248	0	71
- อ. หัวมกรโ	8,388	10,260	572	1,709	68	167
- อ. เหม็ด	10,106	15,257	866	925	86	61
- อ. ช่างศิลา	3,999	4,531	60	5	15	1
- อ. สำนักบก	1,951	2,190	4	1	2	0
เทศบาลเมืองชลบุรี	46,483	50,327	520	995	11	20
อ. ศรีราชา	134,489	155,506	16,063	56,396	119	363
อ. ศรีราชา (นอกเขตเทศบาล)	115,934	123,967	15,950	56,363	138	455
- อ. สุรศักดิ์	26,212	31,472	410	1,061	16	34
- อ. รุ่งสุทธา	18,681	21,111	5,464	28,127	292	1,332
- อ. บึง	12,061	13,438	2,434	5,216	202	388
- อ. ทนอชาม	18,525	18,694	6,483	13,360	350	715
- อ. เขาคันทรง	8,635	7,636	42	675	5	88
- อ. บางพระ	25,515	25,172	409	2,968	16	118
- อ. บ่อวิน	6,305	6,444	708	4,947	112	768
เทศบาลเมือง ศรีราชา	18,565	31,539	113	39	6	1
อ. บางปะกง	74,177	75,843	26,160	56,249	353	742
- อ. บางปะกง	14,076	14,289	2,901	5,506	206	385
- อ. ท่าตะพาน	6,236	9,512	453	763	73	80
- อ. บางวัว	9,015	8,988	4,397	6,275	488	698
- อ. บางสมัคร	5,548	5,101	9,419	29,768	1,698	5,636
- อ. บางน้ำผึ้ง	5,092	2,209	3	19	1	9
- อ. บางเกลือ	11,070	5,224	520	50	47	10
- อ. สองคลอง	9,688	9,384	0	112	0	12
- อ. ทนอชอก	4,030	3,524	9	764	2	217
- อ. ตีมหา	2,210	2,243	2,137	2,284	967	1,018
- อ. ทนอสี***		5,375	6,321	9,966	876	1,340
- อ. เขาคันทรง****		2,556	-	742	-	138
พื้นที่ศึกษา	415,334	463,320	49,900	146,640	120	316

ที่มา : สำนักงานการปกครองท้องถิ่น สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

4.5.4 ประเมิน และคาดการณ์ความต้องการที่อยู่อาศัยของแรงงาน ในอนาคต

ประเมินสถานการณ์ที่อยู่อาศัยแรงงาน

ตลาดบ้านเช่า แรงงานส่วนใหญ่ ในพื้นที่ศึกษา เป็นแรงงานในระดับล่าง ที่นิยมอาศัยอยู่ในบ้านเช่าใกล้แหล่งงาน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย และเพื่อความสะดวกในการเดินทางไปสู่อแหล่งงาน กลุ่มที่เป็นคนโสด ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กันหลายคนในบ้านหลังหนึ่ง เพื่อประโยชน์ในการเฉลี่ยการรับภาระค่าใช้จ่าย โดยเฉลี่ยอยู่กัน 3-4 คน/หลัง บ้านเช่าในพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ใกล้นิคมอุตสาหกรรม ได้แก่ บริเวณสุขาภิบาลบางบัว บริเวณสุขาภิบาลบางปะกงใกล้ตลาดบางปะกง และใกล้กลุ่มโรงงานสหวิริยา บริเวณสุขาภิบาลท่าข้าม บริเวณสุขาภิบาลคลองตำหรุ ใกล้นิคมอุตสาหกรรม BIP และนิคมอุตสาหกรรมบางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค2 บริเวณตลาดสุขาภิบาลอ่าวอุดม บริเวณใกล้สวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ บริเวณใกล้นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง ได้แก่ ซอยสุขาภิบาล 6 ,8,10, 10-3 รูปแบบอาคาร เป็นบ้านแถวชั้นเดียวแบ่งเป็นหลายคูหา แฟลต และอพาร์ทเมนท์ ลักษณะที่พักแบบบ้านแถวชั้นเดียวจะมีราคาเช่าถูกกว่า แฟลต และอพาร์ทเมนท์ อัตราค่าเช่าอยู่ระหว่าง 600-2,000 บาท/เดือน (ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1,500-2,000 บาท/เดือน) ซึ่งมีแนวโน้มว่าตลาดบ้านเช่าดังกล่าวจะเติบโตอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นในอนาคต เนื่องจากสามารถตอบสนองความต้องการของแรงงานได้ดีที่สุด

จำนวนที่อยู่อาศัย จากการสำรวจ และติดตามภาวะตลาดอสังหาริมทรัพย์ในพื้นที่ศึกษา ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ เพื่อรองรับการขยายตัวในภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในนิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม และเขตประกอบการต่างๆ ในพื้นที่ แต่ปรากฏว่าต้องประสบปัญหาความซบเซาทางเศรษฐกิจ ทำให้สภาวะโครงการที่อยู่อาศัย ต้องล้มเหลวไปหลายโครงการ โครงการที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ตอบสนองความต้องการของผู้มีรายได้สูง และปานกลาง ในขณะที่แรงงานระดับกลาง และระดับล่าง ส่วนใหญ่ต้องการที่พักอาศัยที่มีราคาไม่สูงมากนัก เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย การเดินทางสะดวก ใกล้ตลาด และแหล่งงาน ในขณะที่แรงงานระดับต่ำ ต้องจัดหาที่พักอาศัยเอง โรงงานจำนวนน้อยที่จะรับภาระจัดหาที่พักให้ ทำให้เกิดการสร้างที่พักอาศัยแบบเรือนแถวแบ่งเช่า โดยเอกชน เพื่อตอบสนองความต้องการของแรงงานที่ต้องการที่พักอาศัยใกล้แหล่งงานจึงเกิดสภาพไร้ระเบียบในบริเวณย่านที่พักอาศัยใกล้แหล่งงาน ก่อให้เกิดปัญหาการควบคุมสภาพแวดล้อม การป้องกันอัคคีภัย และอาชญากรรมต่างๆ การเกิดชุมชนแออัดตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ตลาดที่อยู่อาศัยที่ได้รับความนิยม และเป็นที่ต้องการของแรงงานมาก คือ อาคารแบบทาวน์เฮ้าส์ชั้นเดียว และสองชั้น

ในการศึกษาคาดประมาณความต้องการที่อยู่อาศัยในพื้นที่ศึกษา มี 2 ลักษณะ คือ Housing Need และ Housing Demand

Housing Need เป็นความต้องการที่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของประชากร คริวเรือนที่เพิ่มขึ้น และที่อยู่อาศัยที่ต้องสร้างทดแทน

Housing Demand เป็นความต้องการที่อยู่อาศัย อันเนื่องมาจากสภาวะทางเศรษฐกิจหรือขีดความสามารถของครัวเรือน ในการซื้อที่อยู่อาศัย ซึ่งมีราคาต่ำสุด

ตารางที่ ๙.๓๔ แสดงจำนวนรวมประชากรและจำนวน(รวมศูนย์)ตามเพศ อายุ และระดับการศึกษาของครัวเรือน ปี พ.ศ.2533 - พ.ศ.2548

เขตปกครอง	ประชากรรวมรวม (คน)			ชาย (คน)			จำนวนประชากร/ครัวเรือน		
	2533	2538	2548	2533	2538	2548	2533	2548	2548
ก. เมืองชลบุรี	214,348	288,964	388,298	82,813	87,829	140,431	4	3	3
ข. เมืองชลบุรี(นอกเขตเทศบาล)	187,842	214,844	308,146	42,124	78,837	127,988	4	3	2
- ค. แสมสาร	30,308	27,420	19,998	9,868	11,815	15,038	3	2	1
- ค. บ้านสวน	54,788	61,020	83,748	9,538	20,983	40,877	6	3	2
- ค. ท้องไร่	7,748	11,268	17,251	2,728	3,121	2,436	3	4	7
- ค. นาบ้ำ	9,422	13,720	22,334	1,904	6,086	11,764	5	2	2
- ค. ท้องช้างคอก	4,987	5,536	7,076	1,677	1,816	1,436	3	3	5
- ค. ดอนหัวฝ่อ	3,064	8,248	16,986	440	1,007	1,637	7	8	10
- ค. ท้องไม้แดง	7,132	13,078	23,993	1,178	2,988	5,187	6	4	5
- ค. บางทราย	11,881	12,388	14,713	2,341	4,404	7,911	5	3	2
- ค. คลองสำเพ็ง	4,086	14,877	32,882	542	1,555	3,088	8	10	11
- ค. เหมือง	5,455	8,471	14,388	1,808	2,545	5,180	3	3	3
- ค. บ้านปึก	2,757	3,736	5,353	808	1,197	1,332	3	3	4
- ค. หัวกะปิ	8,980	11,988	16,420	4,443	5,276	5,922	2	2	3
- ค. เหม็ด	10,972	16,182	26,030	4,080	10,986	21,723	3	1	1
- ค. ช่างศิลา	4,088	4,536	8,756	851	1,778	3,208	5	3	2
- ค. สำนักบก	1,856	2,191	2,821	283	419	827	7	5	4
เทศบาลเมืองชลบุรี	47,003	81,320	88,181	10,688	11,882	13,333	4	4	4
ข. ศรีราชา	180,882	211,882	338,117	34,771	68,418	111,834	4	3	3
ข. ศรีราชา (นอกเขตเทศบาล)	131,884	180,330	282,838	28,438	88,808	108,818	4	3	3
- ค. สุศักดิ์	26,822	32,533	45,007	8,556	14,850	27,980	4	2	2
- ค. ห้วยทราย	24,146	48,238	87,822	4,192	12,318	25,218	6	4	4
- ค. มีง	14,486	18,884	30,386	1,967	5,084	9,817	7	4	3
- ค. ท้องนาบ	26,008	32,083	57,128	3,578	8,180	14,883	7	4	4
- ค. เขาคันทรง	8,877	8,311	8,107	1,714	2,328	3,243	5	4	2
- ค. บางพระ	26,924	28,140	34,701	5,114	9,205	16,280	6	3	2
- ค. ปอรัญ	7,013	11,391	19,777	982	2,278	3,843	7	5	5
เทศบาลเมือง ศรีราชา	18,884	21,872	45,182	8,338	8,804	8,316	3	8	8
ข. บางปะกง	108,337	132,082	202,734	14,227	22,144	32,411	7	6	6
- ค. บางปะกง	18,977	19,796	28,836	2,964	4,899	6,598	6	4	4
- ค. ท่าตะพาน	6,888	10,275	17,848	1,438	1,792	2,424	5	6	7
- ค. บางวัว	13,412	15,283	22,430	1,883	3,836	6,182	8	4	4
- ค. บางสมัคร	14,987	34,888	68,182	1,080	1,576	2,308	14	22	30
- ค. บางน้ำผึ้ง	5,086	2,228	6,522	883	408	800	6	5	13
- ค. บางเกลือ	11,580	5,274	4,878	1,988	1,105	1,302	6	5	4
- ค. สองคลอง	9,888	9,488	9,870	1,192	2,048	3,484	6	5	3
- ค. ท้องนอก	4,038	4,288	4,488	802	697	864	7	6	5
- ค. คันทนา	4,347	4,527	7,197	386	482	617	12	8	12
- ค. ท่าข้าม	13,533	17,404	28,470	2,181	3,884	6,144	6	5	5
- ค. หอมศีล***	0	6,117	6,415		1,113	1,336		5	5
- ค. เขาคันทรง***		2,568			528	644		5	0
พื้นที่ศึกษา	488,234	608,888	808,147	181,821	178,188	284,778	8	3	3

ที่มา: สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง

ปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงในการคาดประมาณความต้องการที่อยู่อาศัย

- จำนวนที่อยู่อาศัย (Housing Stock)
- จำนวนแรงงาน และการคาดประมาณแรงงาน
- จำนวนบ้าน คริวเรือน และการคาดประมาณ

จำนวนประชากรต่อบ้าน 1 หลัง

พื้นที่ศึกษา พ.ศ. 2533 มีจำนวนบ้าน 101,754 หลัง มีจำนวนประชากรและแรงงาน 465,234 คน มีจำนวนสมาชิก 5 คนต่อบ้าน 1 หลัง ตำบลที่มีสมาชิก 6 คนขึ้นไปต่อหลัง ได้แก่ ตำบลบางสมัคร และตำบลพิมพา อำเภอบางปะกง

ในปี พ.ศ. 2538 พื้นที่ศึกษา มีจำนวนบ้าน 175,029 หลัง มีจำนวนประชากรและแรงงานรวม 609,958 คน จำนวนสมาชิก 3 คนต่อบ้าน 1 หลัง ตำบลที่มีสมาชิก 10 คนขึ้นไปต่อหลัง ได้แก่ ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง และตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมืองชลบุรี

จำนวนที่เหมาะสมสำหรับการอยู่อาศัยในบ้านหลังหนึ่ง ควรมีสมาชิกไม่เกิน 3-4 คน ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2538 บริเวณที่ยังขาดแคลนที่อยู่อาศัย ได้แก่ ตำบลดอนหัวฬ่อ ตำบลคลองตำหรุ ตำบลสำนักบก อำเภอเมืองชลบุรี เทศบาลเมืองศรีราชา ตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา ตำบลท่าเสาอัน ตำบลบางสมัคร ตำบลบางฝั่ง ตำบลบางเกลือ ตำบลสองคลอง ตำบลหนองจอก ตำบลพิมพา ตำบลท่าข้าม ตำบลหอมศีล และตำบลเขาหิน อำเภอบางปะกง

วิเคราะห์ปริมาณความต้องการที่อยู่อาศัย ระหว่าง พ.ศ.2538 - พ.ศ.2548

จากจำนวนแรงงานที่เพิ่มขึ้น ในช่วง พ.ศ. 2538 - พ.ศ.2548 ภายใต้สมมติฐานที่ว่า แรงงานทุกระดับต้องการที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้แหล่งงาน โดยระดับล่างต้องการที่อยู่อาศัย 4คน/หน่วย แรงงานระดับกลางต้องการที่อยู่อาศัย 2 คน/หน่วย และแรงงานระดับสูงต้องการที่อยู่อาศัย 1 คน/หน่วย ตามความสามารถในการรับภาระเพื่อที่อยู่อาศัย และจากนโยบายการรับพนักงาน/ลูกจ้าง ในภาคอุตสาหกรรม สามารถแบ่งแรงงานเป็น 3 ระดับ

ระดับล่าง เงินเดือน 3,500-5,500 บาท มีจำนวน 70%

ระดับกลาง เงินเดือน 5,501-12,000 บาท มีจำนวน 20%

ระดับสูง เงินเดือน 12,001 บาท ขึ้นไป มีจำนวน 10%

ประมาณการได้ว่าจะเกิดความต้องการที่อยู่อาศัย เมื่อหักอุปทานส่วนเกินของที่อยู่อาศัยในตลาดอสังหาริมทรัพย์ ที่มีอยู่ในปัจจุบันคาดว่าแรงงานที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่ศึกษา ในระหว่าง พ.ศ.2538 - 2548 จำนวน 215,098 คน มีความต้องการที่อยู่อาศัย ประมาณ 47,343 หน่วย (ไม่รวมความต้องการของแรงงานในระดับสูง เนื่องจากเป็นแรงงานกลุ่มน้อย ที่ไม่มีปัญหาขาดแคลนที่อยู่อาศัย โครงการที่อยู่อาศัยในพื้นที่ศึกษามีจำนวนหน่วยรองรับแรงงานในระดับสูงในจำนวน ที่เกินความต้องการ)

แรงงานระดับล่าง ต้องการประมาณ 27,626 หน่วย

แรงงานระดับกลาง ต้องการประมาณ 19,716 หน่วย

ตารางที่ 4.35 แสดงการวิเคราะห์ความต้องการที่อยู่อาศัย ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

รายการ	พ.ศ.2538	พ.ศ.2539	พ.ศ.2540	พ.ศ.2541	พ.ศ.2542	พ.ศ.2543	พ.ศ.2544	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548	รวม
จำนวนแรงงานที่เพิ่มขึ้นแต่ละปี	5,495	5,677	5,086	5,086	5,086	5,086	5,086	5,086	5,086	5,086	5,087	56,947
จำนวนแรงงานระดับต่ำ (70%)	3,847	3,974	3,560	3,560	3,560	3,560	3,560	3,560	3,560	3,560	3,561	39,863
จำนวนแรงงานระดับกลาง (20%)	1,099	1,135	1,017	1,017	1,017	1,017	1,017	1,017	1,017	1,017	1,017	11,389
จำนวนแรงงานระดับสูง (10%)	550	568	509	509	509	509	509	509	509	509	509	5,695
ความต้องการที่อยู่อาศัยของแรงงาน												
ระดับต่ำ (4 คน/1 หน่วย)	982	993	890	890	890	890	890	890	890	890	890	9,966
ระดับกลาง (2 คน/1 หน่วย)	550	568	509	509	509	509	509	509	509	509	509	5,695
ระดับสูง (1 คน/1 หน่วย)	550	568	509	509	509	509	509	509	509	509	509	5,695
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับต่ำ	982	993	890	890	890	890	890	890	890	890	890	9,966
หัก - โครงการของ กคช. (แบบ F1)												0
-โครงการเอกชน	1,282	60										1,342
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับต่ำสุทธิ	-320	933	890	890	890	890	890	890	890	890	890	8,624
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับกลาง	550	568	509	509	509	509	509	509	509	509	509	5,695
หัก - โครงการของ กคช.												
-โครงการเอกชน	500											
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับกลางสุทธิ	50	568	509	509	509	509	509	509	509	509	509	5,695
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับสูงสุทธิ	-320	933	890	890	890	890	890	890	890	890	890	8,624
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับสูงสุทธิ	50	568	509	509	509	509	509	509	509	509	509	5,695
ความต้องการที่อยู่อาศัยรวม	-271	1,501	1,399	1,399	1,399	1,399	1,399	1,399	1,399	1,399	1,399	14,318

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.36 แสดงการวิเคราะห์ความต้องการที่อยู่อาศัย ในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

รายการ	พ.ศ.2538	พ.ศ.2539	พ.ศ.2540	พ.ศ.2541	พ.ศ.2542	พ.ศ.2543	พ.ศ.2544	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548	รวม
จำนวนแรงงานที่เพิ่มขึ้นแต่ละปี	4,296	12,252	8,466	8,465	8,465	8,465	8,465	8,465	8,465	8,465	8,465	92,734
จำนวนแรงงานระดับล่าง (70%)	3,007	8,576	5,926	5,926	5,926	5,926	5,926	5,926	5,926	5,926	5,926	64,914
จำนวนแรงงานระดับกลาง (20%)	859	2,450	1,693	1,693	1,693	1,693	1,693	1,693	1,693	1,693	1,693	18,547
จำนวนแรงงานระดับสูง (10%)	430	1,225	847	847	847	847	847	847	847	847	847	9,273
ความต้องการที่อยู่อาศัยของแรงงาน												
ระดับล่าง (4 คน/1 หน่วย)	752	2,144	1,482	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	16,228
ระดับกลาง (2 คน/1 หน่วย)	430	1,225	847	847	847	847	847	847	847	847	847	9,273
ระดับสูง (1 คน/1 หน่วย)	430	1,225	847	847	847	847	847	847	847	847	847	9,273
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับล่าง	752	2,144	1,482	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	16,228
หัก-โครงการของ กคช.(แบบ F1)	1,928	1,366										3,294
-โครงการเอกชน	3,260	1,693										4,953
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับล่างสุทธิ	-4,436	-915	1,482	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	7,981
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับกลาง	430	1,225	847	847	847	847	847	847	847	847	847	9,273
หัก-โครงการของ กคช.	688	388						300				1,376
-โครงการเอกชน	267											267
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับกลางสุทธิ	-525	837	847	847	847	847	847	547	847	847	847	7,630
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับล่างสุทธิ	-4,436	-915	1,482	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	1,481	7,981
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับกลางสุทธิ	-258	837	847	847	847	847	847	547	847	847	847	7,630
ความต้องการที่อยู่อาศัยรวม	-4,695	-78	2,328	2,328	2,328	2,328	2,328	2,028	2,328	2,328	2,328	15,612

ตารางที่ 4.37 แสดงการวิเคราะห์ความต้องการที่อยู่อาศัย ในเขตอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

รายการ	พ.ศ.2538	พ.ศ.2539	พ.ศ.2540	พ.ศ.2541	พ.ศ.2542	พ.ศ.2543	พ.ศ.2544	พ.ศ.2545	พ.ศ.2546	พ.ศ.2547	พ.ศ.2548	รวม
จำนวนแรงงานที่เพิ่มขึ้นแต่ละปี	1,525	8,331	6,173	6,174	6,173	6,173	6,173	6,173	6,173	6,173	6,173	65,414
จำนวนแรงงานระดับล่าง (70%)	1,068	5,832	4,321	4,322	4,321	4,321	4,321	4,321	4,321	4,321	4,321	45,790
จำนวนแรงงานระดับกลาง (20%)	305	1,666	1,235	1,235	1,235	1,235	1,235	1,235	1,235	1,235	1,235	13,083
จำนวนแรงงานระดับสูง (10%)	153	833	617	617	617	617	617	617	617	617	617	6,541
ความต้องการที่อยู่อาศัยของแรงงาน												
ระดับล่าง (4 คน/1 หน่วย)	267	1,458	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	11,447
ระดับกลาง (2 คน/1 หน่วย)	153	833	617	617	617	617	617	617	617	617	617	6,541
ระดับสูง (1 คน/1 หน่วย)	153	833	617	617	617	617	617	617	617	617	617	6,541
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับล่าง	267	1,458	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	11,447
พัก-โครงการของ กคช.(แบบ F1)												0
-โครงการเอกชน	371	55										426
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับล่างสุทธิ	-104	1,403	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	11,021
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับกลาง	153	833	617	617	617	617	617	617	617	617	617	6,541
พัก-โครงการของ กคช.												0
-โครงการเอกชน	150											150
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับกลางสุทธิ	3	833	617	617	617	617	617	617	617	617	617	6,391
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับสูงสุทธิ	-104	1,403	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	1,080	11,021
ความต้องการที่อยู่อาศัยระดับกลางสุทธิ	3	833	617	617	617	617	617	617	617	617	617	6,391
ความต้องการที่อยู่อาศัยรวม	-102	2,236	1,698	1,698	1,698	1,698	1,698	1,698	1,698	1,698	1,698	17,413

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คาดว่าแรงงานที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ระหว่าง พ.ศ. 2538 - 2548 จำนวน 56,947 คน มีความต้องการที่อยู่อาศัย ประมาณ 14,318 หน่วย

แรงงานระดับล่าง ต้องการประมาณ 8,624 หน่วย

แรงงานระดับกลาง ต้องการประมาณ 5,695 หน่วย

คาดว่าแรงงานที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระหว่าง พ.ศ. 2538 - 2548 จำนวน 92,734 คน มีความต้องการที่อยู่อาศัย ประมาณ 15,612 หน่วย

แรงงานระดับล่าง ต้องการประมาณ 7,981 หน่วย

แรงงานระดับกลาง ต้องการประมาณ 7,630 หน่วย

คาดว่าแรงงานที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในระหว่าง พ.ศ. 2538 - 2548 มีจำนวน 65,414 คน มีความต้องการที่อยู่อาศัย ประมาณ 17,413 หน่วย

แรงงานระดับล่าง ต้องการประมาณ 11,021 หน่วย

แรงงานระดับกลาง ต้องการประมาณ 6,391 หน่วย

ดังนั้น การพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อรองรับแรงงานภาคอุตสาหกรรม ในอนาคต จึงต้อง จัดสร้างที่พักอาศัยเพื่อรองรับแรงงานในระดับล่าง และระดับปานกลาง เนื่องจากยังขาดแคลนที่พักอาศัยในจำนวนที่สูงมาก โดยเฉพาะแรงงานในเขตอำเภอบางปะกง มีความต้องการที่อยู่อาศัยมากที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย